

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

**ПРОСТОРНИ ПЛАН
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ИЗВОРИШТА ВОДОСНАБДЕВАЊА
„ЈЕЛАШНИЦА“**

НАЦРТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
- Јавни увид -

ИНСТИТУТ ЗА АРХИТЕКТУРУ И УРБАНИЗАМ СРБИЈЕ
INSTITUTE OF ARCHITECTURE AND URBAN & SPATIAL PLANNING OF SERBIA

У Београду, августа 2016. године

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ИЗВОРИШТА ВОДОСНАБДЕВАЊА „ЈЕЛАШНИЦА“

Нацрт Просторног плана
- Јавни увид -

Носилац израде:
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

Наручилац:
ЈП „Електропривреда Србије“, огранак ХЕ Ђердап, Кладово

Извршилац:
ИНСТИТУТ ЗА АРХИТЕКТУРУ И УРБАНИЗАМ СРБИЈЕ
Директор
др Саша Милијић

У Београду, августа 2016. године

РАДНИ ТИМ ЗА ИЗРАДУ
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИЗВОРИШТА
ВОДОСНАБДЕВАЊА „ЈЕЛАШНИЦА“

Руководни тим одговорни планери:

др Никола Крунић, број лиценце 100 0189 11 МП

др Саша Милијић, број лиценце 100 0007 03 МП

<i>Синтезни тим:</i>	др Никола Крунић, дипл. просторни планер др Саша Милијић, дипл. просторни планер др Марија Максин, дипл. инж. арх Олгица Бакић, дипл. просторни планер др Марина Ненковић-Ризнић, дипл. просторни планер
<i>Шири радни тим:</i>	
<i>КОНЦЕПТ ОДРЖИВОГ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ</i>	др Никола Крунић, дипл. просторни планер др Саша Милијић, дипл. просторни планер Олгица Бакић, дипл. просторни планер
<i>КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ИЗВОРИШТА ВОДОСНАБДЕВАЊА (Идејно решење)</i>	Институт за водопривреду „Јарослав Черни“, Београд
<i>ДЕТАЉНА РАЗРАДА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА</i>	др Никола Крунић, дипл. просторни планер др Божидар Манић, дипл. инж. арх Олгица Бакић, дипл. просторни планер Светозар Теофиловић, дипл. инж. грађ. др Саша Милијић, дипл. просторни планер
<i>ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ, ПРЕДЕЛА И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА</i>	Божидар Васиљевић, дипл. просторни планер др Марина Ненковић-Ризнић, дипл. просторни планер др Бошко Јосимовић, дипл. просторни планер
<i>РАЗВОЈ ТУРИЗМА И ПРИВРЕДЕ</i>	др Саша Милијић, дипл. просторни планер
<i>РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА</i>	МА Александра Гајић, дипл. просторни планер др Никола Крунић, дипл. просторни пл.,
<i>ЗАШТИТА И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА (пољопривреда, шумарство и експлоатација минералних сировина)</i>	Божидар Васиљевић, дипл. географ МА Љубиша Безбрадица, дипл. инж. шум. др Никола Крунић, дипл. просторни планер
<i>МРЕЖА НАСЕЉА, СТАНОВНИШТВО И СОЦИЈАЛНИ РАЗВОЈ</i>	др Јасна Петрић, дипл. просторни планер МА Александра Гајић, дипл. просторни планер

<i>ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ</i>	<p>мр Јасмина Крунић, дипл. просторни планер Олгица Бакић, дипл. просторни планер Радован Јовановић дипл. инж. телеком др Марина Ненковић-Ризнић, дипл. просторни планер</p>
<i>КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ЗА ОДБРАНУ И У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА</i>	<p>др Никола Крунић, дипл. просторни планер</p>
<i>СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА</i>	<p>др Никола Крунић, дипл. просторни планер др Марија Максин, дипл. инж. арх др Саша Милијић, дипл. просторни планер</p>
<i>ПРОСТОРНА БАЗА ПОДАТАКА (ГИС) И РЕФЕРАЛНЕ КАРТЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА</i>	<p>Олгица Бакић, дипл. просторни планер др Никола Крунић, дипл. просторни планер</p>
<i>ИНФОРМАЦИОНА ОСНОВА</i>	<p>МА Јелена Басарић, дипл. просторни пл., Олгица Бакић дипл. просторни пл., МА Александра Гајић, дипл. просторни планер Студенти IV године просторног планирања Географски факултет Универзитета у Београду: Милица Гачић, Петар Јеремић, Татјана Јовановић, Владимир Максимовић, Марина Станић и Јелена Толић.</p>

САДРЖАЈ НАЦРТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

	страна
УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	1
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	3
1. Положај, просторни обухват и границе Просторног плана, границе целина и потцелина посебне намене	3
1.1. Положај и основне одлике планског подручја	3
1.2. Територијални обухват подручја Просторног плана	4
1.3. Граница подручја Просторног плана	4
1.4. Границе целина и потцелина посебне намене	5
1.5. Посебне намене подручја Просторног плана	6
2. Обавезе, услови и смернице из Просторног плана Републике Србије и других развојних докумената	6
2.1. Закон о Просторном плану Републике Србије („Службени гласник РС“, 88/10)	6
2.2. Уредба о утврђивању Регионалног просторног плана општина Јужног поморавља („Сл. гл. РС“, 83/10)	7
2.3. ОСТАЛИ РЕЛЕВАНТНИ ДОКУМЕНТИ	7
2.3.1. Водопривредна основа Републике Србије („Службени гласник РС“, 11/02)	7
2.3.2. Стратегија управљања водама на територији Републике Србије	7
2.3.3. Уредба о утврђивању Просторног плана подручја инфраструктурног коридора Ниш - граница Републике Македоније и Уредба о Изменама и допунама Просторног плана подручја инфраструктурног коридора Ниш - граница Републике Македоније и Уредна о Изменама и допунама („Службени гласник РС“, 77/02 и „Службени гласник РС“, 127/14)	7
2.3.4. Други развојни документи	8
3. Скраћени приказ и постојећег стања	8
3.1. Посебна намена подручја - Водопривреда	8
3.2. Остале намене подручја	10
3.2.1. Заштита природе, природних вредности и предела	10
3.2.2. Природни ресурси	11
3.2.3. Привредни развој и туризам	12
3.2.4. Становништво, насеља и социјални развој	12
3.2.5. Инфраструктурни системи	15
3.2.6. Заштита непокретних културних добара	17
3.2.7. Заштита животне средине	17
3.2.8. Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље и у ванредним ситуацијама	18
3.3. Синтезни приказ потенцијала и ограничења просторног развоја подручја посебне намене	18
II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА	20
1. Принципи просторног развоја	20
2. Општи циљеви просторног развоја	20
3. Оперативни циљеви просторног развоја	21
4. Регионални аспект развоја подручја посебне намене и функционалне везе и међуодноси са окружењем	23
5. Општа концепција развоја изворишта водоснабдевања „Јелашница“	23
5.1. Полазишта и принципи за релативизацију конфликтних интереса	24
III ПЛАНСКА РЕШЕЊА	26
1. Развој и уређење слива акумулације „Јелашница“	26
1.1. Техничко решење система за водоснабдевања	26
2. Режији заштите, уређења и коришћења простора	28
2.1. Зона I акумулације „Јелашница“	28
2.2. Зона II акумулације „Јелашница“	28

2.3.	Зона III акумулације „Јелашница“	29
2.4.	Подручје изван зона санитарне заштите акумулације „Јелашница“	30
3.	Утицај посебне намене на развој појединих области	30
3.1.	Заштита, уређење и коришћење природних система	30
3.1.1.	Заштита и коришћење пољопривредног земљишта и развој пољопривреде	30
3.1.2.	Заштита и коришћење шума и шумског земљишта и развој ловства	31
3.1.3.	Заштита и коришћење минералних сировина	32
3.2.	Економија и привредни системи	32
3.2.1.	Развој и размештај привредних активности	32
3.3.	Туризам и рекреација	33
3.4.	Демографски и социјални развој и мрежа насеља	34
3.5.	Просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система	35
3.5.1.	Саобраћај	35
3.5.2.	Електроенергетска инфраструктура и обновљиви извори енергије	36
3.5.3.	Електронске комуникације и поштански саобраћај	37
3.5.4.	Управљање чврстим отпадом и комунална инфраструктура	37
3.6.	Заштита животне средине, природних и непокретних културних добара и заштита од елементарних непогода и обезбеђење интереса за одбрану	38
3.6.1.	Заштита животне средине	38
3.6.2.	Заштита природних вредности	38
3.6.3.	Заштита непокретних културних добара	39
3.6.4.	Заштита од акцидената, елементарних непогода и обезбеђење интереса за одбрану земље	39
3.7.	Основна намена простора с билансом површина посебне намене	40
IV	ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	42
1.	Правила уређења и грађења за зоне са посебним режимом заштите	43
1.1.	Зоне санитарне заштите изворишта водоснабдевања	43
1.2.	Зоне заштите природних добара и културних добара	43
1.3.	Основна правила изградње и уређења насеља и објеката јавне и привредне намене	44
1.4.	Основна правила уређења и грађења за објекте туристичке намене	44
1.4.1.	Основна правила уређења и изградње туристичких простора	44
1.4.2.	Усмеравајућа правила уређења и изградње туристичких простора	45
1.4.3.	Правила уређења алпског и нордијског скијалишта	45
1.5.	Правила уређења и грађења у обухвату регулационе разраде просторног плана за цевовод сирове воде са објектима у његовом саставу и објекте у саставу бране	47
1.5.1.	Обухват и опис подручја детаљне регулације	47
1.5.2.	Подела на карактеристичне целине, планирана намена простора и врста и намена објеката	51
1.5.3.	Правила уређења површина у обухвату детаљне регулације	56
1.5.4.	Правила за установљавање права службености и издвајање површина јавне намене	56
1.5.5.	Правила за формирање грађевинске парцеле јавне намене	56
1.5.6.	Општа правила изградње бране и комуналног и инфраструктурног уређења објеката у њеном саставу	56
1.5.7.	Правила изградње цевовода сирове воде и пратећих објеката	58
1.5.8.	Правила за постављање оптичког кабла и електроенергетских водова	59
1.5.9.	Правила за формирање градилишта	59
1.5.10.	Правила за усаглашавање цевовода сирове воде и пратећих објеката са другим инфраструктурним објектима	59
V	ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	62
1.	Институционални оквир имплементације и учесници у имплементацији	62
1.1.	Подршке имплементацији Просторног плана	62
1.1.1.	Подршка информационог, мониторинг и контролног система	62
1.1.2.	Препоруке за унапређење институционално-организационе подршке	63
1.2.	Учесници у имплементацији Просторног плана	64
2.	Смернице за израду планске документације и спровођење Просторног плана	65

2.1.	Спровођење и разрада Просторног плана просторним и урбанистичким плановима, урбанистичко-техничком документацијом и програмима	65
2.2.	Спровођење Просторног плана у секторским плановима и програмима	66
3.	Приоритетна планска решења и пројекти	67
4.	Мере и инструменти за имплементацију Просторног плана	68

Списак табела:

Табела I-1: Просторни обухват подручја Просторног плана

Табела I-2: Биланс територијалног обухвата подручја Просторног плана и зона санитарне заштите у сливу акумулације „Јелашница“ (у ha)

Табела I-3: Резултати симултаних мерења током 2015. године

Табела I-4: Рачунске вредности великих вода на профилу планиране бране

Табела III-2: Пројекција становништва по насељима на подручју Просторног плана до 2025. године

Табела III-5: Приказ биланса намене простора по зонама санитарне заштите акумулације „Јелашница“ и на подручју Просторног плана у km²

Табела IV-1: Парцеле детаљне регулације Просторног плана на територији општине Владичин Хан

Табела IV-2: Парцеле детаљне регулације Просторног плана на територији општине Сурдулица

Табела IV-3: Подела на карактеристичне целине и блокове са планираном наменом површина

Табела IV-4: Попис катастарских парцела у обухвату планираних површина јавне намене

Табела IV-5: Попис катастарских парцела на којима ће се формирати грађевинске парцеле за изградњу објеката у саставу ценовода сирове воде

Табела IV-6: Списак координата карактеристичних темена тачака грађевинских парцела

Рефералне карте Просторног плана:

1. „Посебна намена простора“, у размери 1:50 000

2. „Мрежа насеља и инфраструктурни системи“ у размери 1:50 000

3. „Природни ресурси, туризам, заштита животне средине и природних вредности“ у размери 1:50 000

4. „Спровођење Просторног плана“ у размери 1:50 000

5. „Регулациона разрада Просторног плана са елементима спровођења“ (по листовима, Р 1:2500)

Графички прикази:

1. Прегледна карта подручја Плана

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Просторни план подручја посебне намене изворишта водоснабдевања „Јелашница“ (у даљем тексту: Просторни план) се ради на основу Одлуке о изради Просторног плана („Службени гласник РС“, број 93/15) и Одлуке о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину („Службени гласник РС“, број 76/15).

Израда Просторног плана је усклађена Законом о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи (Службени гласник РС“, бр. 132/14 и 145/14), Правилником о садржини, начину и поступку израде планских докумената („Службени гласник РС“, бр. 64/2015), Законом о водама („Службени гласник РС“, 30/10 и 93/12), Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС“, број 92/08), одредбама Закона о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, бр. 88/10), Уредбом о утврђивању Водопривредне основе Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 11/02), Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС“, број 135/04 и 36/09 – др. закон, 72/09 – др. закон, 43/11-УС, 14/16), Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10), Законом о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16), Законом о културним добрима („Службени гласник РС“ бр. 71/94, 52/11 – др. закон и 91/11 – др. закон), Законом о туризму („Службени гласник РС“, 36/09, 88/10, 99/11 – др. закон и 93/12), важећим одлукама и стратегијама Владе и другим актима и документима која уређују питања у вези са предметом Просторног плана.

Просторни план се ради у складу са принципима/начелима планирања, коришћења, уређења и заштите простора, а посебно у складу са начелима одрживог развоја кроз интегрални приступ у планирању, рационалног и одрживог коришћења необновљивих ресурса и оптималног коришћења обновљивих ресурса, као и са начелима уређења простора у ванредним ситуацијама.

Просторни план представља плански основ за обезбеђење просторних услова за остварење посебне намене подручја, односно за заштиту слива планиране акумулације „Јелашница“ са браном, прибранским објектима, водозахватом и цевоводом сирове воде. Тачан положај, врсте, тип и карактеристике објеката дефинисани се техничком документацијом (планска и техничка документација у том смислу морају бити потпуно усаглашене). За радну верзију Нацрта Просторног плана коришћена је техничка документација на нивоу идејног решења који је припремио Институт за водопривреду „Јарослав Черни“.

Доношењем Просторног плана обезбедиће се: планско коришћење акумулације „Јелашница“, заштита и уређење сливног подручја; унапређење инфраструктурне и комуналне опремљености; унапређење квалитета живљења локалног становништва стимулацијом постојећих и развојем нових делатности, у првом реду туризма и алтернативне сеоске економије, уз одговарајуће компензације, како за њихову реализацију, тако и за спровођење мера заштите простора и изворишта вода; задовољење спортско-рекреативних потреба урбаног становништва из окружења, и смернице за институционално-организациону и управно-контролну подршку коришћењу и заштити акумулације. Просторни план се директно спроводити издавањем локацијских услова и садржи регулациону разраду за прву зону заштите изворишта водоснабдевања и коридор цевовода. Просторни план је основ за формирање грађевинских парцела за јавну намену, решавање својинских односа, даљу израду техничке документације и прибављање дозвола у складу са Законом о планирању и изградњи.

За посебну намену за коју ће се радити Просторни план утврђена је обавеза дефинисања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања и успостављање режима коришћења простора у оквиру зона санитарне заштите у складу са чланом 77. Закона о водама („Службени Гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12) и Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени Гласник РС“, број 92/08).

Овај документ представља Нацрт Просторног плана који је припремљен након поступања по примедбама и сугестијама Комисије за стручну контролу просторног плана (Извештај о обављеној стручној контроли Нацрта Просторног плана, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре број 350-01-00603/2015-11 од 18. јула 2016. године), као и у складу са добијеним условима надлежних институција. Поред тога, приликом припреме Нацрта Просторног плана узете су у обзир и примедбе, сугестије и предлози изнети током раног јавног увида, као и закључци са више састанака, одржаних у периоду децембар 2015. године – мај 2016. године, између представника Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, ЈП „Електропривреда Србије“, огранак

ХЕ Ђердап, Кладово, Обрађивача, Институт за водопривреду „Јарослав Черни“, представника локалних самоуправа, МЗ „Јелашница“ и грађана.

Просторни план се доноси за период до 2025. године, са елементима за прву, приоритетну етапу имплементације за период до 2020. године. Просторни план садржи:

- Полазне основе (са положајем, просторним обухватом и описом граница подручја Просторног плана, граница целина и потцелина посебне намене; обавезама, условима и смерницама из Просторног плана Републике Србије и других развојних докумената; скраћеним приказом постојећег стања, потенцијала и ограничења.);
- Принципе, циљеве и општу концепцију просторног развоја подручја слива акумулације „Јелашница“ (принципе просторног развоја; опште и оперативне циљеве просторног развоја; регионални аспект развоја подручја посебне намене и функционалне везе и међуодnose са окружењем; општу концепцију развоја подручја слива акумулације „Јелашница“, као и полазишта и принципе за релативизацију конфликтних интереса и др.);
- Планска решења просторног развоја подручја посебне намене и других области од значаја за дефинисање планских решења (систем водоснабдевања „Јелашница“, режиме заштите, уређења и коришћења простора, са анализом утицаја слива акумулације „Јелашница“ на природне системе, привреду, туризам и рекреацију, демографске и социјалне процесе; просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система; заштиту животне средине, природних и непокретних културних добара и заштиту од елементарних непогода; основну намену простора с билансом површина посебне намене и др.);
- Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења; опшата правила уређења и грађења за зоне са посебним режимом заштите; и правила уређења и грађења у обухвату регулационе разраде просторног плана (за прву зону заштите изворишта водоснабдевања и коридор цевовода);
- Имплементацију Просторног плана (институционални оквир и учеснике у имплементацији; смернице за израду планске документације и спровођење Просторног плана; приоритетна планска решења и пројекте; мере и инструменте за имплементацију Просторног плана и др.); и
- Рефералне карте и графичке приказе:
 - Реферална карта број 1. „Посебна намена простора“ у размери 1 : 50 000;
 - Реферална карта број 2. „Мрежа насеља и инфраструктурни системи“ у размери 1 : 50 000;
 - Реферална карта број 3. „Природни ресурси, туризам, заштита животне средине и природних вредности“ у размери 1 : 50 000;
 - Реферална карта број 4. „Спровођење Просторног плана“ у размери 1 : 50 000; и
 - Реферална карта број 5. „Регулациона разрада Просторног плана са елементима спровођења“ (по листовима, у размери 1:2500)
 - Графички приказ 1. Прегледна карта подручја Плана.

Просторни план се ради у ГИС окружењу заснованом на ESRI технологији (ArcGIS 10x), што омогућава једноставнију размену података, формирање Географског информационог система за обухваћено подручје и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

Просторни план је заснован на планској, студијској и другој документацији, резултатима досадашњих истраживања и важећим документима у Републици Србији. Припрема техничке документације се одвија паралелно са израдом Просторног плана, док ће Елаборат о зонама санитарне заштите изворишта бити предмет посебне иницијативе јединица локалне самоуправе на подручју изворишта и радиће се паралелно са комплетирањем техничке документације.

Саставни део Просторног плана чини и Стратешка процена утицаја Просторног плана на животну средину.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ПОЛОЖАЈ, ПРОСТОРНИ ОБУХВАТ И ГРАНИЦЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОТЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Границе Просторног плана, односно зона санитарне заштите изворишта „Јелашница“ и подручја посебне намене, одређене су рефералним картама Просторног плана (1-5) и описно, према ситуацији на Топографским картама (ТК) размере 1:25 000 (Листови ТК25: Власотинце 633-3-1, 633-3-2, 633-4-1, 633-3-3, 633-3-4 и 633-4-3), катастарско-топографској подлози размере 1:2500 и на ажурним ортофото снимцима. У случају неслагања са текстом, меродавна је ситуација у приказима рефералних карата.

1.1. ПОЛОЖАЈ И ОСНОВНЕ ОДЛИКЕ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА

Подручје Просторног плана припада регији Јужно Поморавље и пружа се од корита Јужне Мораве, на северозападу, до планинских врхова Варденика, на североистоку и Бесне кобиле, на југоистоку. Висинска диференцираност подручја је веома велика и између корита Јужне Мораве (330-335 m н.в.) и Варденика (Велики Стрешер – 1874 m н.в.) износи 1540 m, односно Бесне кобиле (1923 m н.в.) око 1590 m. Више од 70% подручја је на надморским висинама већим од 1000 m. Терен је дисециран густим долинским мрежама Јелашничке (Новоселске) и Масуричке (Варденичке) реке, на већем, централном делу подручја и изворишних кракова Клисурске и Романовске реке, на мањим, периферним јужним и северним деловима подручја.

У геолошкој грађи доминирају гранитоидне стене интрузивног магматског тела, тзв. сурдуличког плутона, који готово у целисти обухвата атаре Новог Села, Криве Феје и Несврте. Плутон је терцијарне старости и на њему се на више места јављају пробоји андезитско-дацитских стена у облику дајкова. Са западне стране плутон је омеђен до 3 km широким појасом метаморфних стена, највише гнајсева, мање микашиста и хлоритских шкриљаца, док је на источној страни појас метаморфита ужи и представљен је различитим варијететима хлоритских шкриљаца, кварцита, амфиболита и габроидних стена. Између појаса метаморфита и долинске равни Јужне Мораве, која је изграђена од речног наноса, простире се серија језерских миоплиоценских неогених седимената које чине шљункови и пескови, песковите глине и слабо везани пешчари.

Одлике климе, осим општим географским положајем планског подручја у односу на устаљене регионалне правце кретања ваздушних маса, условљене су значајном просторном варијабилношћу климатских чинилаца везаном за висинске разлике, експозиције, нагиб, морфолошки склоп (отвореност или заклоњеност) терена и др. Средње годишње температуре ваздуха у долини Јужне Мораве износе око 10,5°C, а на највишим планинским деловима подручја су испод 4°C, док су на надморским висинама 1100-1400 m, које обухватају највећи део подручја, између 5,5 и 7°C. Најхладнији месец је јануар, а најтоплији јул. Просечне годишње суме падавина крећу се од 610-630 mm у долини Мораве, до 850 mm у планинском делу подручја. Максимум падавина је у периоду мај-јун, а минимум у периоду септембар-октобар. Просечно годишње трајање снежног покривача већег од 1 cm је у долини Мораве око 35 дана, а у вишим планинским деловима (изнад 1500 m н.в.) око 90 дана.

Главна хидрографска појава је Јелашничка река, која се у средњем и горњем току назива Новоселска река, а њене веће притоке у изворишном делу слива су Барисавичка река, чији је слив у атару Криве Феје и Радоњска река, у Новом Селу. Други по величини водоток је Масуричка река, која се у горњем делу тока назива Варденичка река. На овим водотоцима нису вршена систематска осматрања протицаја, тако да су хидролошки недовољно изучени. Подземне воде су представљене плитком издани у приповршинској кори распадања магматских и метаморфних стена и местимично пукотинском издани, које се празне преко бројних извора мале издашности и сеоских бунара. У неогеним и речним седиментима развијена је фреатска издан, с тим што је она мале моћности и капацитета у односу на потребе насеља на територији општине Владичин Хан.

Педолошки покривач је разноврстан с обзиром на хетерогени литолошки састав, висинску диференцираност и нагибе терена и просторну варијабилност климатских одлика. У погледу

распрострањена, преовлађују ранкери, првенствено на метаморфитима (мање на еруптивима), а затим кисела смеђа земљишта (дистрични камбисол) која су везана за све типове стена, при чему су највише заступљена на геолошкој подлози изграђеној од метаморфних и магматских стена. Еутрична смеђа земљишта (гајњаче) углавном су развијена у зони побрђа односно храстових шума, на различитој литолошкој подлози (еруптиви, шкриљци, неогени седименти). Значајно је и учешће смоница, превасходно у нижим деловима подручја и на простору некадашњих језерских басена, док су долињским равнинама Јужне Мораве и већих притока присутни различити варијетети алувијалних земљишта. Доминирају земљишта ниског бонитета (од шесте до осме бонитетне класе) са потпуном неподесношћу или веома озбиљним ограничењима коришћења за друге намене осим за сточарство (ливаде, пашњаци) и гајење шума, док је учешће земљишта средњег бонитета (од треће до пете бонитетне класе), погодних за ратарство и воћарство, знатно мање.

Живи свет подручја одликује се значајном специјском и екосистемском разноврсношћу заснованој првенствено на разноликости и специфичностима станишта планинских терена, међу којима су најрепрезентативнија подручја Варденика, Бесне кобиле и клисура Масуричке и Новоселске реке. Главни вегетацијски облик, у погледу просторне заступљености, су шуме које су представљене лишћарским састојинама букве и, мање, храстова, као и знатним површинама под културама четинара.

1.2. ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Подручје Просторног плана (189 km²) обухвата: подручје слива акумулације „Јелашница“ до профила бране површине од око 67 km² и вансливне површине обухваћених катастарских општина од око 122 km², на деловима следећих територија јединица локалних самоуправа (Табела I-1):

- општина Владичин Хан – катастарске општине Грамађе, Декутинце и Полом,
- општина Сурдулица - Сувојница, Стајковце, Јелашница и Ново Село и Рђавица,
- град Врање - Крива Феја и Несврта.

1.3. ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Граница подручја Просторног плана дефинисана је границама целих катастарских општина, а приказана је графички и описно (Графички прилог 1 и Табела I-1). Граница се пружа спољним границама наведених катастарских општина из дела 1.3.

Граница Просторног плана је:

- 1) *североисточна граница* – се пружа од контакта границе катастарске општине Полом и реке Јужне Мораве и иде спољним границама катастарских општина Полом. Сувојница и Ново Село, до границе општина Сурдулица и Босилеград;
- 2) *југоисточна граница* – се пружа дуж спољних граница катастарских општина Ново Село и Крива Феја. Ово је уједно и источна граница слива акумулације „Јелашница“, као и граница између општина Сурдулица и Босилеград, односно Града Врања и општине Сурдулица;
- 3) *југозападна граница* – се пружа дуж спољних граница катастарских општина Крива Феја, Несврта, Рђавица, Јелашница и Грамађе; и
- 4) *западна граница* – се пружа дуж спољних граница катастарских општина Грамађе, Декутинце и Полом, пратећи ток реке Јужне Мораве и долази до почетне тачке.

Табела I-1: Просторни обухват подручја Просторног плана

Територија	Површина у km ²					% општине/града
	укупно општина/град	Просторни план			укупно	
		Подручје слива	ван слива			
општина Владичин Хан	366	-	13,43	13,43	7,09	
општина Сурдулица	628	34,48	77,09	111,57	58,96	
град Врање	860	32,94	31,30	64,24	33,95	
Укупно	1854	67,42	121,82	189,24	100,00	

1.4. ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОТЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Слив планираног изворишта водоснабдевања „Јелашница“, укупне површине од око 67,4 km² обухвата делове територији следећих катастарских општина: Јелашница, Рђавица, Стајковце, Ново Село, Несврта и Крива Феја.

Обухват и границе зона санитарне заштите акумулације „Јелашница“

У делу Просторног плана који обухвата слив акумулације „Јелашница“ и део вансливних површина у подбранском делу, успостављају се, односно резервишу се, зоне санитарне заштите изворишта у складу са предвиђеним фазним развојем водопривредног система, којим је предвиђено формирање водозавода (брана са акумулацијом) и изградња ценовода сирове воде до постојећег постројења за прераду воде „Полом“ (Табела I-2).

Резервише се простор за следеће зоне санитарне заштите изворишта водоснабдевања „Јелашница“, које ће се коначно формирати након изградње бране и формирања акумулације:

- зона непосредне санитарне заштите (у даљем тексту: зона I акумулације) утврдиће се у односу на коту максималног успора (КМУ) акумулације од 491,5 m н.в. и обухвата језеро из кога се захвата вода за водоснабдевање укључујући врх преградног објекта, затим приобално подручје акумулације чија ширина износи 10 m у хоризонталној пројекцији од нивоа воде при КМУ воде у језеру, укупне површине од око 18 ha, као и надземну притоку акумулације, реку Јелашницу, дуж целог тока са подручјем са обе стране притоке чија ширина износи најмање 10 m у хоризонталној пројекцији мерено од нивоа воде при водостају притоке који се јавља једном у 10 година.
- ужа зона санитарне заштите (у даљем тексту: зона II акумулације) утврдиће се узводно од профила бране у појасу ширине 500 m око акумулације мерено у хоризонталној пројекцији од спољне границе зоне I, на подручју слива акумулације, укупне површине око 182 ha; и
- шира зона санитарне заштите (у даљем тексту: зона III акумулације) утврдиће се на подручју слива узводно од бране „Јелашница“, у делу који није обухваћен зонама I и II акумулације, укупне површине од око 6540 ha, и то: од зоне II акумулације северно од профила бране „Јелашница“ у КО Јелашница, граница зоне III акумулације иде у правцу североистока пратећи морфолошку вододелницу, преко тригонометра 794 m н.в., а потом скреће ка истоку, пролази поред школе и задруге у селу Стајковци, наставља преко засеока у близини локалитета Витина глава, одакле скреће ка југоистоку и наставља преко тригонометра 982 m н.в. (Равниште) и локалитета Шиљегарник 1078 m н.в., одакле скреће ка североистоку ка врху Градиште 1297 m н.в., наставља источно до врха Костињак (1361 m н.в.) где скреће ка југоистоку и прелази преко локалитета Врло страње, Маринкова махала, заселака Новог села и Равне реке, односно преко тригонометара 1314 m н.в., 1367 m н.в., 1370m н.в., 1446 m н.в. (Иванкова чука), 1408 m н.в. (Чукар), 1468 m н.в. (Каменица), безименог врха 1560 m н.в. и врха Просеник 1726 m н.в. Одавде граница иде јужно преко локалитета Дубоки рид (тригонометар 1595,4 m н.в.) до безименог врха 1603 m н.в., одакле скреће ка западу до тригонометра 1646 m н.в. (Чука) и потом опет скреће ка југу преко тригонометра 1648 m н.в., локалитета Руски споменик, безименог врха 1666 m н.в., тригонометра 1797 m н.в. и врха бесна Кобила 1923 m н.в., одакле скреће ка југозападу и пружа се преко безименог врха 1784 m н.в. и тригонометра 1777 m н.в. (Мусуљ - Чукар). Одавде граница иде западно до безименог врха 1675 m н.в., а потом скреће северно и пружа се преко локалитета Кадијина чука до тригонометра 1540 m н.в., одакле скреће ка северозападу и пролази поред планинарског дома на 1462 m н.в., безименог врха 1447 m н.в., тригонометра 1441 m н.в. (Каменица), одакле скреће ка западу до безименог врха 1382 m н.в., а потом поново иде ка северозападу, обилазећи погоне флотације рудника у Кривој Феји и наставља преко тригонометра 1347 m н.в. (Чука) и безименог врха 1281 m н.в., где опет скреће ка западу и пружа се преко безименог врха 1196 m н.в., тригонометра 1301 m н.в. (Чука), безименог врха 1297 m н.в., тригонометра 1353 m н.в. (Мркша), безименог врха 1301 m н.в., локалитета Свети Илија, до тригонометра 1302 m н.в., одакле скреће ка северу и наставља преко локалитета Вратниште, безименог врха 1236 m н.в., тригонометра 1248 m н.в. Клисурчевица, безименог врха 1181 m н.в., локалитета Лијач и тригонометра 1249 m н.в. (Боровик), одакле се спушта ка тригонометру 864 m н.в., а даље се у правцу севера спушта до границе зоне II заштите акумулације у близини локалитета Јасикар.

Резервише се коридор цевовода за транспорт сирове воде од водоизворишта на акумулацији „Јелашница“ до постројења за прераду воде „Полом“. Коридор цевовода са објектима у свом саставу је детаљно описан у делу „III ПЛАНСКА РЕШЕЊА, 1. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ СЛИВА АКУМУЛАЦИЈЕ „ЈЕЛАШНИЦА, 1.1. ТЕХНИЧКО РЕШЕЊЕ СИСТЕМА ЗА ВОДОСНАБДЕВАЊА“.

Табела I-2: Биланс територијалног обухвата подручја Просторног плана и зона санитарне заштите у сливу акумулације „Јелашница“ (у ha)

општина/ град	К.О.	зона I	зона II	зона III	Укупно зоне заштите	Изван зона санитарне заштите	Укупно
		1	2	3	(1+2+3)		
Владичин Хан	Декутинце	-	-	-	-	398,1	398,1
	Грамађе	-	-	-	-	359,2	359,2
	Полом	-	-	-	-	585,6	585,6
	<i>Укупно</i>	-	-	-	-	1342,9	1342,9
Сурдулица	Јелашница	9,2	75,9	283,0	368,1	1128,7	1496,8
	Стајковце	8,6	106,9	520,0	635,5	202,4	837,9
	Сувојница	-	-	5,0	5,0	1320,4	1325,4
	Ново Село	-	-	2389,0	2389,0	4604,2	6993,2
	Рђавица	-	-	50,7	50,7	453,0	503,7
	<i>Укупно</i>	17,8	182,8	3247,7	3448,3	7708,7	11157,0
Врање	Несврта	-	-	781,2	781,2	1268,5	2049,7
	Крива Феја	-	-	2512,0	2512,0	1862,3	4374,3
	<i>Укупно</i>	-	-	3293,2	3293,2	3130,8	6424,0
<i>Укупно</i>	17,8	182,8	6540,9	6741,5	12182,4	18923,9	

1.5. ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Посебна намена подручја Просторног плана која је кључна за утврђивање планских решења јесте слив акумулације „Јелашница“ која је важан објекат за снабдевање насеља водом и за интегрално коришћење, уређење и заштиту вода. Такође акумулација „Јелашница“ биће допуна регионалног система водоснабдевања „Власина”

Остале посебне намене на подручју Просторног плана, утврђене планским и стратешким документима на националном нивоу, јесу инфраструктурни коридор X, који тангира подручје Просторног плана на западу, као и планирана туристичка дестинација Крајиште и Власина, са високопланинским масивом Бесне Кобиле која делом захвата источни део подручја Просторног плана.

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА¹

2.1. ПРОСТОРНИ ПЛАН РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

(„Службени гласник РС“, 88/10)

Законом о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) је констатовано оскудно располагање Републике Србије сопственим водним ресурсима неповољно распоређеним по простору и времену, те је утврђен неопходан развој сложених интегралних водопривредних система са пребацивањем воде на све већа растојања, са акумулацијама које обезбеђују неопходну просторну и временску прераспodelу вода.

¹ Детаљније у форми комплетних извода у Документационој основи Просторног плана.

2.2. УРЕДБА О УТВРЂИВАЊУ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНА ЈУЖНОГ ПОМОРАВЉА („Службени гласник РС“, 83/10)

Уредбом о утврђивању Регионалног просторног плана општина Јужног поморавља („Службени гласник РС“, број 83/10) је утврђено да се водоснабдевање општине Владичин Хан ослања на функционисање регионалног система „Власина“, даљи развој водовода у овом регионалном систему, као и одрживо коришћење локалних изворишта до количина које не угрожавају еколошке услове у окружењу.

Туристичка понуда засниваће се на: географско-саобраћајном положају, контакту са планинском туристичком дестинацијом Крајиште и Власина (високопланинским масивом Бесне Кобиле) и рурално-урбаној долини Јужне Мораве; потенцијалима за планински, водни, ловни, риболовни, спортско-рекреативни, еколошки, рурални као и другим видовима туризма.

Предвиђа се комплетирање коридора аутопута Е-75 (са петљама „Грамађе“ и „Владичин Хан“), развој локалне путне мреже, и комуналне инфраструктуре.

2.3 ОСТАЛИ РЕЛЕВАНТНИ ДОКУМЕНТИ

Националне и локалне стратегије, планови и остали документи

2.3.1. Водопривредна основа Републике Србије

(„Службени гласник РС“, 11/02)

Уредбом о утврђивању Водопривредне основе Републике Србије („Службени гласник РС“, број 11/02) је утврђено да се услед потреба за високим степеном обезбеђења квалитета и количина вода за водоснабдевање становништва, поред регионалних изворишта, користе и локална изворишта висококвалитетних вода која се могу експлоатисати до рационалног нивоа. На овај начин постиже се виши степен обезбеђености задовољења потреба корисника вода, као и заштита висококвалитетних вода, поред редовних мера заштите вода. Принцип експлоатације локалних изворишта подразумева њихово коришћење до рационалних, еколошки прихватљивих граница, а потом и допремање недостајућих количина вода из регионалних система.

2.3.2. Стратегија управљања водама на територији Републике Србије (Нацрт, 2015)

Стратегија управљања водама на територији Републике Србије, која је у фази нацрта, требало би да замени Водопривредну основу Републике Србије. Доношењем Стратегије обезбедиће се континуитет у дугорочном планирању функционисања сектора вода (укључујући и изворишта за водоснабдевање), на принципу одрживог развоја, односно, обављање водне делатности у њеним основним областима (уређење и коришћење вода, заштита вода од загађивања и уређење водотока и заштита од штетног дејства вода), укључујући и институционални развој, финансирање, мониторинг и др. Стратегија представља документ на основу којег ће се спроводити реформе сектора вода, како би се достигли потребни стандарди у управљању водама, укључујући и организационо прилагођавање и системско јачање стручних и институционалних капацитета на националном, регионалном и локалном нивоу. Стратешка одређења и циљеви утврђени овим документом представљају основ за израду Плана управљања водама на сливу Дунава на територији Републике Србије и планова управљања водама на водним подручјима. Истовремено, оквири постављени овом Стратегијом морају се уважавати при изради стратегија и планова просторног уређења, заштите животне средине и других области које зависе од вода или имају утицаја на воде.

2.3.3. Уредба о утврђивању Просторног плана подручја инфраструктурног коридора Ниш - граница Републике Македоније и Уредба о Изменама и допунама Просторног плана подручја инфраструктурног коридора Ниш - граница Републике Македоније

(„Службени гласник Републике Србије“, бр. 77/02 и 127/14)

Просторним планом подручја инфраструктурног коридора Ниш - граница Републике Македоније утврђени су следећи постојећи и планирани магистрални инфраструктурни системи са њиховим заштитним појасима: Државни пут IА реда број 1 (аутопут Е-75), са пратећим објектима у

функцији пута и корисника саобраћаја, и то делови деонице Владичин Хан-Бујановац/Левосоје (km 900+100 - km 942+195); планирана пруга за велике брзине Е-85 и постојећа једноколосечна пруга, магистрални оптички кабл, гасовод, далеководи, и водопривредни објекти, као и зона утицаја коридора. Резервисан је простор потенцијалног коридора пловног пута Дунав-Егејско море. Просторним планом подручја инфраструктурног коридора Ниш – граница Републике Македоније утврђен је план веза инфраструктурних система са окружењем као и утицај инфраструктурног коридора на животну средину, природна и непокретна културна добра. Утврђене су оквирне површине за планиране магистралне инфраструктурне системе у инфраструктурном коридору (и то за: трајно заузимање земљишта за потребе изградње-функционисања, и заштитне појасе) применом следећих критеријума: задовољење просторних услова за смештање планираног инфраструктурног система; утврђивање безбедног растојања од инфраструктурног система, ради заштите од негативних утицаја на животну средину, у првом реду од буке и аерозагађења; и обезбеђење заштите основних функција у експлоатацији инфраструктурног система од негативних утицаја из окружења, у првом реду од непланске изградње, неконтролисаног одлагања отпада и других активности. Установљени се режими коришћења простора и правила за уређивање заштитних појаса инфраструктурних система (непосредног и ширег) и простора посебне намене.

2.3.4. Други развојни документи

Консултовани су и други развојни и плански документи, а посебно: Просторни план града Врања („Службени гласник града Врања“, број 13/2011 и 21/2011-исправка), Просторни план општине Сурдулица („Службени гласник Пчињског округа“, број 24/2007) и Усклађивање просторног плана општине Сурдулица, „Службени гласник града Врања“, број 34/2012) и Просторни план општине Владичин Хан („Службени гласник града Врања“, број 22/2010).

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

3.1. Посебна намена подручја – Водопривреда

Постојеће решење водоснабдевања општине Владичин Хан заснива се на захватању вода у затварачници ХЕ „Врла IV“, на турбинском цевоводу пречника $\varnothing 1600$ mm. Тако захваћена вода се гравитационо челичним цевоводом $\varnothing 300$ mm допрема до прекидне коморе која се налази испред постројења за пречишћавање вода (у даљем тексту: ППВ) „Полом“. Планирано је да ово постројење буде изграђено у две фазе са капацитетима од по 125 l/s. Садашњи капацитет прве фазе развоја ППВ „Полом“ од 125 l/s, није у потпуности достигнут због техничких проблема. У садашњим условима рада у ППВ „Полом“ обављају се следећи технолошки поступци третмана сирове воде: аерација, коагулација, флокулација, филтрација на пешчаним филтерима и дезинфекција.

Водоснабдевање становништва општине Владичин Хан у зависности је од режима рада ХЕ „Врла IV“. С обзиром да услед ремонта „Врла IV“ сваке године има застој од 20 до 40 и више дана, ППВ „Полом“ у том периоду не ради. Сваки престанак рада агрегата из техничких разлога, као и било какав квар на цевоводу или затварачници изискује престанак рада ППВ „Полом“, што ствара апсолутну несигурност у водоснабдевању општине Владичин Хан. У овом случају се алтернативно користе бунари из изворишта „Сува Морава“ у приобаљу Јужне Мораве, чији капацитети не задовољавају у потпуности потребе Владичиног Хана.

У претходном периоду кроз анализе унапређења система водоснабдевања разматрано је више варијанти за обезбеђење недостајућих количина воде за водоснабдевање Владичиног Хана у току ремонта система ХЕ Врла, а предност је дата варијанти захватања воде из акумулације на Јелашничкој реци.

Генерално, насеља дуж Јужне Мораве се снабдевају из локалних водовода, док се остала насеља претежно ослањају на локална изворишта (бунаре).

Хидрографске, хидролошке и водопривредне особености ширег подручја акумулације

Кроз подручје Просторног плана протичу следеће реке: десне притоке Јужне Мораве: Декутинска река, Поломски поток, канал из ХЕ „Врле 4“, Јелашничка река са својим притокама: Новоселска река, Мала река, Радоњска река, Гнојишка река, Барисавичка река, Дупљешница, Собошница, Селишки поток и леве притоке Врле: Сувојничка река, Забејска река, Варденичка река, Масуричка река, Градишка река, Романовска река, Пералишки поток и др. Водотоци на подручју Плана су II реда и бујичног карактера. Канал из ХЕ „Врле 4“ регулисан је од ушћа у Јужну Мораву до ДП IА реда број 1.

Вода се из флотацијског јаловишта рудник олова и цинка „Грот“ а.д. Врање, Крива Феја (које је ван слива акумулације), преко ободних канала и колектора (повременим преливањем/процеђивањем), делом испушта у Селишки поток (слива Јелашничке реке). Преливна вода није у потпуности избистрена и повремено садржи суспендоване честице јаловине, што се мора додатно технолошки санирати (побољшати) уз континуални мониторинг квалитета и преусмерити у потпуности ван слива планиране акумулације.

Река Јелашница је десна притока Јужне Мораве, чији се слив налази југоисточно од Владичиног Хана. Слив реке Јелашнице се дренира са северозападних падина Бесне Кобиле (1923 мнв) Новоселском реком која има две значајније притоке Радоњску и Барисавичку реку. На потезу између Соколовца (тригонометар 792 мнв) и Кесециског рида (932 мнв), на коти 581 настаје река Јелашница. спајањем Новоселске и Мале реке.

У ширем подручју слива реке Јелашнице постоји већи број хидролошких станица које су коришћене као репрезентативне „аналог“ станице и то: ХС „Врањска Бања“ на Бањској реци и ХС „Тупаловце“ на Козарској реци. Сливови ових водотока задовољавају услове сличности са сливом реке Јелашнице. Основне карактеристике слива реке Јелашнице на профилу бране водозавата су следећи:

A – површина слива = 67,2 km²,

Zsr – средња надморска висина слива = 1167,9 мнв,

L – дужина водотока = 18912 m,

Lc – дужина водотока до тачке на водотоку која је најближа тежишту слива = 11064 m,

Isliva – просечан пад падина слива = 28,72%,

Iur – уравнио пад водотока = 4,47%,

I_{max} – максималан пад водотока (од највише тачке на сливу) = 6,13%.

Хидрогеолошке карактеристике слива указују да се ради о групама које су претежно водонепропусне: гранодиорити и гранити, зелени шкриљци и амфиболити, те гнајсеви, микашисти, лептинолити. Вегетациони покривач се доминантно састоји од листопадних шума, педолошки слој припада дистричном камбисолу – ТИП 19 (смеђе шумско кисело земљиште на различитим подлогама – риголитично земљиште).

За потребе хидролошких анализа у домену климатског режима и метеоролошких услова и параметара у ширем региону слива реке Јелашнице коришћени су климатолошки подаци са 9 станица и то: Јелашница (430 мнв, 746,2 mm падавина /годишње), Крива Феја (1100 мнв, 959,8 mm/год.), Врање (432 мнв, 610,5 mm/год.), Стари Глог (900 мнв, 791,4 mm/год.), Доња Љубата (1000 мнв, 683,6 mm/год.), Горња Лисина (1030 мнв, 777,2 mm/год.), Округлица (1160 мнв, 849,2 mm/год.), Мачкатица (1060 мнв, 801,5 mm/год.) и Владичин Хан (395 мнв, 700,8 mm/год.)

Симултана мерења протицаја на профилу планиране бране на реци Јелашници реализована су у три мерења током 2015. године. Резултати мерења су приказани у следећој табели I-3.

Табела I-3. Резултати симултаних мерења током 2015. године

Датум	T (h)	Q (m ³ /s)	q (m ³ /s/km ²)
02.04.2015.	11,45h	5,31	78,96
17.07.2015.	17,15h	0,299	4,45
07.09. 2015.	17,50h	0,200	2,97

Аналитичким методама утврђено је да рачунске средње воде Јелашнице на профилу планиране бране износе $Q_{sr} = 0,87 \text{ m}^3/\text{s}$. За оцену меродавних малих вода на профилу захвата воде (планиране бране) на реци Јелашници коришћене су дефинисане серије средње месечних протицаја. Формиране су серије минималних средње месечних протицаја и срачунате су њихове вероватноће

појава. Усвојене су оне вредности које су, сагласно примењеним тестовима сагласности, показале боље слагање између емпиријских и теоријских функција расподеле. Констатовано је да минимално одржив протицаја на профилу планиране бране износи 0,162 m³/s (за 95% вероватноће појаве минималним месечних протицаја).

На профилу планиране бране вредности великих вода (пикови и запремине), на бази две примењене методе прорачуна су приказане у табели I-4.

Табела I-4. Рачунске вредности великих вода на профилу планиране бране

p (%)	Јединични хидрограм		Гранични интезитет отицаја	
	Q _{max} (m ³ /s)	V (10 ⁶ m ³)	Q _{max} (m ³ /s)	V (10 ⁶ m ³)
0,01	261,9	4,481	242,3	4,382
0,1	178,4	3,124	169,8	3,348
1	113,1	2,048	116,1	2,483
2	91,5	1,695	98,3	2,179
5	67,2	1,286	77,1	1,819
10	51,7	1,019	63,7	1,572
20	37,8	0,768	50,8	1,335
50	21,5	0,475	34,7	1,019

3.2. Остале намене подручја

3.2.1. Заштита природе, природних вредности и предела

На подручју Просторног плана нема природних добара која сходно одредбама Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16) имају својство заштићеног подручја.

Просторни план обухвата делове два еколошки значајна подручја (ЕЗП) установљена Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10). Прво подручје обухвата планину Кукавицу и шире окружење и под именом „Кукавица” уписану је у листу Одабрана подручја за дневне лептире (РВА – Prime Butterfly Area), а на подручју Просторног плана обухвата малу површину, западно од ДП IА реда бр. 1. Друго подручје означено је као „Власина” и обухвата Међународно значајно подручје за биљке „Власинска висораван“ (IPA-Important Plant Area), Међународно и национално значајно подручје за птице „Власина” (IBA-Important Bird Area), Емералд подручје „Власина” и Одабрана подручја за дневне лептире „Власина” и „Бесна кобила” (РВА – Prime Butterfly Area). ЕЗП „Власина” обухвата источни део подручја просторног плана, у атарима Новог Села и Криве Феје, односно падине и врхове Бесне кобиле и Великог Стрешера и простор између њих. Уредбом о еколошкој мрежи границе еколошки значајних подручја Републике Србије одређене су на рефералној карти само оквирно и као такве важе док се не спроведе уредбом утврђена обавеза њиховог прецизног дефинисања на ортофото и катастарској подлози размере 1:5000. Такође, на основу Правилника о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС”, број 35/10), а сходно одредбама Закона о заштити природе, на подручју просторног плана ће се у току његове имплементације детаљно картирати станишта што ће представљати основу за утврђивање и спровођење мера њихове заштите и очувања.

Регионалним просторним планом општина Јужног Поморавља („Службени гласник РС”, број 83/10), резервисан је, између осталог, простор за заштиту природних вредности у некој од форми заштићеног предела за подручје планине Варденик, укључујући клисуру и слив реке Масурице, планинско било Валози и извориште Лисинске реке, као простор значајних флористичко-вегетацијских и фаунистичких вредности, са изузетном динамиком и лепотом пејсажа, посебно значајан за очување квалитета површинских и подземних вода и подручје планине Бесна кобила са изузетним флористичким и фаунистичким богатством пространих планинских пашњака и живописним предеоним ликом, климатским и геоморфолошким погодностима за скијашку рекреацију. На подручју овог просторног плана, за заштиту планирани предео планине Варденик обухвата већи део катастарске општине Ново Село, док предео планине Бесна кобила обухвата мању површину у југоисточном делу катастарске општине Крива Феја, јужно од пута Врање-Босилеград.

3.2.2. Природни ресурси

Пољопривредно земљиште

На подручју Просторног плана налази се 7.822 ha пољопривредног земљишта, што представља око 42% укупне територије (према подацима РГЗ-а, без КО Рђавица). Највећу површину Просторног плана обухвата шумско земљиште, при чему је однос пољопривредних, шумских и неплодних површина на овом подручју 42%:54%:4%.

У складу са природним карактеристика терена на подручју Просторног плана издвајају се следећа пољопривредна подручја:

- 350-600 m н.в. – брдско подручје, са вишим долинама и котлинама, које обухвата 4 КО (Полом, Декутинце, Грамађе и Јелашница), при чему пољопривредне површине обухватају 1.338 ha, односно 7% укупног подручја Просторног плана; и
- преко 600 m н.в. – планинско подручје (са ограниченим могућностима за развој пољопривреде), које обухвата 5 КО (Сувојница, Стајковце, Ново Село, Крива Феја и Несврта), са 6.484 ha пољопривредних површина, што чини око 35% планског подручја.

У структури пољопривредних површина највећи удео имају ливаде и пашњаци који учествују са 59,2%, затим следе оранице (њиве и вртови) 36,5% и воњаци са 4,4%. Структура коришћења пољопривредног земљишта предиспонирана је физичко-географским карактеристикама терена и самим тим учешће ораница у пољопривредним површинама опада са порастом надморске висине. Највећи удео површина под њивама припада 7. и 8. катастарској класи (око 60%) које су предвиђене за пошумљавање. На територији општине Владичин Хан уочавају се мање површине под виноградима (КО Грамађе, Декутинце и Полом).

На основу података Пописа пољопривреде из 2012. године на подручју Просторног плана укупан број пољопривредних газдинстава износио је 947. Од укупног броја пољопривредних газдинстава 85% гаји стоку (претежно говеда, свиње, живину и козе). У структури пољопривредних газдинстава доминирају газдинства са малом површином обрадивог земљишта што је недовољно за задовољење основних животних потреба и обезбеђивање новчаних прихода.

Шуме и шумско земљиште

Укупна површина шума и шумског земљишта на подручју просторног плана је око 12.000 ha. Шуме у државном власништву обухватају мале делове газдинских јединица „Јужна Морава” (општина Владичин Хан) и „Боровик” (општина Сурдулица) и веће делове газдинских јединица „Соборшница” (град Врање) и „Варденик” (општина Сурдулица). Однос површине државних шума и шума сопственика (приватне и шуме којима газдују друга предузећа) је приближно 70:30%, при чему је учешће приватних шума најмање у атару Новог Села (испод 20%) а највеће у атарима Криве Феје и Јелашнице (преко 35%). У саставу шумских састојина изразито преовлађује буква (63%), док су храстове шуме (15%), вештачки подигнуте састојине (18%) и шибљаци и остали лишћари (4%) знатно мање заступљени. У храстовим састојинама највеће учешће има китњак који је, као и буква, претежно распрострањен у вишем, брдском и планинском делу подручја просторног плана, у атару Новог Села, Криве Феје, Несврте, мање у горњим, вишим деловима села Јелашница и Стајковце, углавном на странама речних долина. Од осталих врста храстова, претежно у доњем, нижем делу подручја, највише је заступљен сладун, пре свега у ГЈ „Боровик”, и веома мало цер и медунац. Од вештачки подигнутих састојина, највеће површине су под културама смрче и црног бора. Део састојина букве и храста, на укупно 7% површина под шумом, мешовитог је састава, при чему су у буковим састојинама примешани јавори, китњак, сладун, цер, граб или липа, а у састојинама китњака налазе се буква и остале наведене врсте дрвећа. У клисури Масурице и Новоселске реке те мешовите шумске састојине букве и китњака граде две фитоценолошки веома интересантне биљне заједнице, реликтог полидоминантног типа, са панчићевим макленом, мечјом леском и другим врстама.

У погледу порекла, стања и узгојног типа састојина, очуване високе састојине обухватају 48% површина под државним шумама, изданачке састојине – 15%, девастиране шуме и шибљаци – 19% и вештачки подигнуте састојине – 18%. Девастацији су највише изложене шуме храста китњака и делом букове шуме у горњим, вишим деловима стрмих страна речних долина. Однос обраслих и необраслих површина шумског земљишта у државном власништву на подручју просторног плана је

приближно 65:35%. За шуме сопственика нема прецизних података, али је њихово стање у погледу очуваности и квалитета лошије него у државним шумама.

Главна намена шума је заштитна, укључујући пре свега заштиту земљишта од ерозије. Шуме којима је шумским основама и програмима одређена намена производње дрвета захватају свега око 25% површина државних шума, пре свега у састојинама букве, мање у културама смрче и црног бора и састојинама сладуна и китњака.

На подручју Просторног плана налазе се делови ловишта „Јужна Морава“, на територији града Врања, којим газдује ЛУ „Фазан“ из Врања, „Влајна“ на територији општине Владичин Хан, којим газдује ЛУ „Јелен“ и „Врла“ на територији општине Сурдулица, којим газдује ЛУ „Врла“ из Сурдулице. Стално гајене врсте ловне дивљачи су дивља свиња, срна, зец, фазан и пољска јаребица, а у ловишту „Влајна“ и јаребица камењарка. Ловишта су опремљена ловачким домовима, чекама, хранилиштима за крупну и пернату дивљач, солиштима, прихватилиштима за младунце фазана, полигонима за обуку паса и др. Комерцијални лов односно ловни туризма нису развијени.

Минералне сировине

На основу службене евиденције катастра експлоатационих поља које се води у Министарству рударства и енергетике утврђено је да у обухвату Просторног плана постоје следећа експлоатациона поља: 1) Рударско предузеће „Грот“, експлоатационо поље број 31; 2) Рударско-металуршко-хемијски комбинат „Трепча“, лежиште „Благодат“, Бесна Кобила, експлоатационо поље број 242 и проширење експлоатационог поља број 242. Експлоатација минералне воде врши се на локацији Извориште „Топли До-Власина“, Сурдулица, предузећа „Власинка“ д.о.о. Београд.

На подручју Плана оверене су резерве минералних сировина (број решења 310-01-00169/2001-09а), опекарска глина на локалитету „Полом и Забел“.

На подручју Плана Привредном друштву „Нафтна индустрија Србије“ а.д. - Нови Сад одобрено извођење геолошких истраживања нафте и гаса, јужно од Саве и Дунава, на истражном простору који се у регистру води под бројем 1915.

3.2.3. Привредни развој и туризам

Подручје Просторног плана са окружењем спада у економски недовољно развијена подручја. Постојећу привредну структуру одликују доминантне пољопривредне делатности и слабо развијене делатности терцијарног сектора као и неразвијен сектор услужних и производних занатских и осталих услуга. Туристичка и рекреативна понуда није довољно развијена ни афирмисана, а још мање организована и повезана са окружењем.

Разноврсни природни потенцијали подручја припадају делу туристичке дестинације Крајиште са Власином, у којој је могуће реализовати целогодишњу понуду. Планина Бесна Кобила (са делом планираног скијалишта), река Јелашница, близина Власинског језера, града Врања и општинских центара Владичин Хан и Сурдулица), положај који тангира коридор X, представљају фактор развоја планинског, водног, излетничког, руралног, градског, транзитног и других видова туризма и рекреације. Потенцијали за развој туризма нису довољно искоришћени. Међу видовима туризма заступљени су само облици излетничког, ловног и риболовног туризма. Постојећа туристичка понуда у непосредном окружењу је организована у градском и општинским центрима са манифестацијама, спортско-рекреативним садржајима и природним и културно-историјским знаменитостима у околини, док су у једном броју села присутни зачеци сеоског туризма, који није довољно развијен. На транзитном туристичком коридору аутопута Е-75 нису довољно заступљени рецептивно-информативни пунктови са мотелима, етно-пунктови и одмориштима.

3.2.4. Становништво, насеља и социјални развој

Становништво

На основу података Пописа 2011. године, на подручју Просторног плана је живело 3456 становника у 10 статистичких насеља. У односу на претходни попис из 2002. године, дошло је до смањења популације за око 20% или за око 870 становника. Од укупног броја становника планског подручја (Попис 2011), већина (56%) живи у пет насеља општине Сурдулица; 24% је у три насеља општине Владичин Хан и 20% у два насеља града Врања. Међу насељима у планском обухвату,

популационо је највећа Јелашница са 1056 становника, што чини око 31% укупног становништва планског подручја.

Просечна густина насељености је у 2011. години износила око 18 ст./km², при чему је највећа у Јелашници (70 ст./km²), а најмања је у Новом Селу (мање од 1 ст./km²).

Сва насеља планског подручја су руралног карактера и за њих је карактеристична депопулација током последњих 45 година. У односу на први послератни попис (1948. године), број становника је данас преполовљен, а међу насељима, драстичан популациони пад бележи Ново Село (са 1159 ст. 1948. године на 30 ст. 2011. године).

На основу података о виталним догађајима на подручју Просторног плана, у периоду 2011-2014. године, сва насеља бележе укупан негативни природни прираштај (-220 становника). Највише новорођених је у овом периоду имало насеље Јелашница (38), а најмање Несврта, Грамађа и Стајковце (по 3 свако насеље). Број умрлих је такође био највећи у Јелашници (74), а најмањи у Несврти (8). На основу података о унутрашњим миграцијама на територији града Врања и општина Владичин Хан и Сурдулица, у периоду 2011-2014. године је забележен укупан негативни миграциони салдо. Процена је да је у периоду 2011-2014. године, са територије Просторног плана механичким путем отишло око 120 становника.

Становништво планског подручја је изразито старо пошто сва насеља имају преко 12% старијих од 65 година. У том погледу, најнеповољнија ситуација је у Новом Селу (53% становништва има 65 + година; просечна старост је 56,5 године), у Рђавици (45% становништва преко 65 година старости) и у Стајковцу (41% становништва има 65 + година), а донекле је повољнија у Јелашници, где становништво које има 65 и више година чини око 14%, и просечна старост је 38,5 година. Учешће младог становништва (0-19 година) на подручју Просторног плана је у просеку 19%. Зрело (одрасло) становништво (20-59 година) чини 53% популације, а старо становништво (60 година и више) 28%.

Коефицијент економске зависности становништва је веома неповољан с обзиром да неактивна лица чине 64% популације (24% су пензионери), а од активних лица (36%), запослених има 57%. Најмање учешће активног становништва је у Новом Селу (17%), а највеће у Декутинцу (46%). Образовна структура становништва на планском подручју је неповољна јер чак око 59% лица старијих од 15 година има завршену само основну школу или има непотпуно основно образовање. Са друге стране, више и високо образовање има свега 4,6% одраслих, док завршену средњу школу као највиши ниво образовања има њих око 37%.

Због неповољних демографских обележја број домаћинстава на подручју Просторног плана се перманентно смањује. Укупан број домаћинстава на подручју Просторног плана је 1112 (Попис 2011), што је за око 20% мање у односу на претходни попис 2002. године. Структура домаћинстава је релативно уједначена, са највећим учешћем двочланих домаћинстава (27%). Просечна величина домаћинстава на планском подручју је према последњем попису износила 2,7 чланова.

Мрежа насеља

У оквиру планског подручја, мрежа насеља обухвата фрагменте мрежа насеља на нивоу општина Владичин Хан (Грамађе, Декутинце и Полом); Сурдулица (Јелашница, Ново Село, Рђавица, Стајковце и Сувојница) и града Врања (Крива Феја и Несврта). Најјачи утицај остварују град Врање и општински центри Сурдулица и Владичин Хан који су ван подручја Просторног плана.

На планском подручју нема градских насеља. Према теренском положају, на северозападу се издвајају села у низијској зони: Полом, Декутинце, Грамађе и делом Јелашница. Брдско-планинска села, у средишњем делу планског подручја су: део Јелашнице, Рђавица, Сувојница, Стајковце и део Новог Села. Планинска села обухватају део Новог Села и села у јужном и југозападном делу планског подручја: Криву Феју и Несврту. Просечна величина сеоског атара износи око 20,5 km², с тим да су поједина села (Грамађе и Декутинце) мањег просторног обухвата (око 4 km²), док највећи атар има Ново Село (око 70 km²).

Сеоска насеља су просторно позиционирана према егзистенцијалним потребама њихових становника. У размештају и њиховој општој физиономији, трансформације кроз време су релативно мале, што се нарочито односи на брдско-планински и планински део подручја Просторног плана. Модификације које су се дешавале од 1950. године до данас, углавном су се одразиле на селима у низијској зони, која су се формирала као друмска или приградска насеља.

Према величинској категорији, на планском подручју се издваја само 1 насеље (Јелашница) у групацији великих села са преко 1000 становника. Овде се налазе и 2 средња села, величине 500-1000

становника (Крива Феја и Сувојница), а најзаступљенија су мала села, величине 100-500 становника (Декутинце, Грамађе и Полом), као и сасвим мала села, до 100 становника (Ново Село, Рђавица, Стајковце и Несврта). Сва насеља у обухвату Просторног плана карактерише сукцесија у њиховом демографском уситњавању, а у неким је, само у последњем међупописном периоду, број становника смањен чак за 65% (Ново Село) или преполовљен (Стајковце и Рђавица).

У погледу просторно-функцијских односа међу насељима планског подручја, као развијеније и популационо веће насеље у периурбаној зони Владичиног Хана издваја се Полом са израженијим обележјима центра друштвених функција и добром саобраћајном повезаношћу коју директно остварује преко Коридора Х. Ово насеље функционално интегрише околна примарна сеоска насеља - Декутинце и Грамађе. На подручју Просторног плана, према улози у мрежи насеља, такође се издвајају Јелашница и Сувојница, као центри заједнице насеља. Јелашница има добре услове за развој примарних делатности, значајне природне и привредне ресурсе, релативно задовољавајући демографски потенцијал, основну опремљеност објектима друштвеног стандарда и добру саобраћајну повезаност (транзит - веза Јелашнице са Коридором Х), на основу чега може да прошири свој домен утицаја, поред Рђавице, и на околна насеља, нарочито на активирање рубног југозападног дела општине Сурдулица. Сувојница је сеоски центар са значајном концентрацијом производно-пословних функција које су базиране на коришћењу локалних ресурса. Даља афирмација овог центра заједнице насеља је омогућена његовом добром саобраћајном повезаношћу са општинским центром Сурдулицом и транзитом на који може рачунати уз везу са Коридором Х. На подручју Просторног плана, насеље које директно гравитира Сувојници је Стајковце (примарно сеоско насеље). Због своје диспозиције и карактеристика заселака, кућа, кућишта и окућница, једино је Ново Село у изолованом положају, што се манифестује његовим готово потпуним њепражњењем. Ово примарно сеоско насеље се у функцијском погледу у потпуности ослања на општински центар Сурдулицу. У јужном делу планског подручја, у мрежи насеља се издваја Крива Феја као село са сеоским центром. Кривој Феји гравитира Несврта, а ова два насеља су директно повезана са градским центром Врање преко Врања исток.

Социјални развој

На подручју Просторног плана развијене су следеће јавне службе:

Предшколско васпитање и образовање: Имајући у виду континуалан пад броја становника у дужем временском периоду, пад natalитета и смањено учешће младог и репродуктивно способног становништва, број деце предшколског узраста на планском подручју је у опадању и креће се на нивоу од око 210 деце, од којих је око 30% обухваћено предшколским системом. Највећи број деце овог узраста је у насељима Јелашница и Сувојница, где се налазе само предшколске групе у оквиру издвојених одељења Дечје установе „Наша радост“ из Сурдулице, са 19 деце у Јелашници и 18 деце у Сувојници. Дечје установе за обухват деце предшколског узраста постоје и у Кривој Феји – издвојено одељење Дечје установе „Наше дете“ из Врања, као и у насељу Полом – предшколска група издвојеног одељења „Пчелица“ из Владичиног Хана.

Мрежа објеката основног образовања обухвата 1 матичну школу са 8 разреда у Јелашници (ОШ „Бора Станковић“), као и у 3 истурена одељења (1-4. разреда) у: Сувојници (истурено одељење ОШ „Вук Караџић“ из Сурдулице); Полому (истурено одељење ОШ „Свети Сава“ из Владичиног Хана); и Грамађи (истурено одељење ОШ „Вук Караџић“ из Стубла). Као последица депопулације, што се нарочито одражава на групу деце основношколског узраста, угашена су некадашња истурена одељења основних школа у Новом Селу и у Стајковцу. Не постоје објекти намењени средњошколском образовању на подручју Просторног плана, већ се наставак школовања основаца одвија у 3 општинска/градска центра у којима постоје гимназије, техничке, пољопривредне, медицинска, економско-трговачка, хемијско технолошка и др. школе.

За потребе **физичке културе**, на планском подручју постоје отворени спортски терени при основној школи у Јелашници, и спортска игралишта у Сувојници.

Од објеката **здравствене заштите**, у планском обухвату је само једна здравствена станица у Јелашници, а задовољење потреба становништва за већим делом примарне, секундарном и специјализованом здравственом заштитом одвија се у 3 околна општинска/градска центра. Објекти **социјалне заштите** у потпуности изостају са планског подручја, односно у природном и социјалном окружењу корисника, а то се посебно односи на бригу о старим лицима чије је учешће у порасту.

Објекти за потребе **културе** су недовољно развијени и репрезентовани су са 2 дома културе у популационо највећим насељима планског подручја – Јелашници и Сувојници.

Месне канцеларије постоје у Јелашници и у Новом Селу.

3.2.5. Инфраструктурни системи

Саобраћај

Мрежу друмског саобраћаја на подручју Просторног плана чине државни путеви (према Уредби о категоризацији државних путева, „Службени гласник РС“, бр. 105/2013, 119/2013 и 93/2015):

- ДП IA реда бр.1 - деонице број: 1917, 1918 (супротан смер - неизграђено у оба смера), 1919 и 1920 (супротан смер), од чвора број 157, ван подручја Плана, (петља Владичин Хан (не изграђена), km 516+629,) до чвора број 195 (Владичин Хан (почетак изградње аутопута), km 519+489) укупне дужине деонице број 1917 на подручју Плана око 2535 m, затим од чвора број 195 (Владичин Хан (почетак изградње аутопута), km 519+489) до границе Плана (km 523+784) у дужини од око 4295 m. Укупна дужина ДП IA бр.1 на подручју Плана је око 6830 m;
- ДП ПА реда бр. 258 - деонице број: 25806 и 25807, од чвора број 4002, ван подручја Плана, (Владичин Хан (Грамађе), km 54+236,) до чвора број 25804 (Грамађе, km 60+175) укупна дужина деонице број 25806 на подручју Плана је око 4358 m и од чвора број 25804 (Грамађе, km 60+175) до чвора број 25805, ван подручја Плана (Ранутовац, km 74+137), укупна дужина деонице број 25807 је око 1764. Укупна дужина ДП ПА реда бр. 258 на подручју Плана је око 6120 m,
- ДП ПБ реда бр. 441 - деонице број: 44103 и 4104, од чвора број 44102, ван подручја Плана, (Лепеница, km 5+440) до чвора број 25804 (Грамађе km 6+831) укупна дужина деонице број 44103 на подручју Плана је око 1391 m и од чвора број 25804 (Грамађе km 6+831) до чвора број 4005 (Сурдулица km 18+849), укупна дужина деонице број 44104 на подручју Плана је око 7885 m. Укупна дужина ДП ПБ реда бр. 441 на подручју Плана је око 9276 m.
- ДП ПБ реда бр. 442 - деоница број 44201, од почетног чвора број 25805 (Ранутовац km 0+000) до чвора број 23403 (Гложје Голема река) km 64+352), оба чвора ван подручја Плана. Укупна дужине ДП ПБ реда бр. 442 на подручју Плана је око 22,65 km.

На подручју Просторног плана нису развијени други видови саобраћаја, осим друмског. Мањи број деоница државних путева је реконструисан, док је стање категорисаних општинских путева генерално лоше, технички елементи (радијуси хоризонталних кривина, подужни и попречни нагиби коловоза, одводњавање) нису задовољавајући. Додатни проблем су немогућности локалних самоуправа да одржавају општинске путеве, услед недостатка финансијских средстава.

Енергетика и енергетска инфраструктура

На подручју Просторног плана надлежност над електродистрибутивном мрежом има Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд, ЕД „Југоисток“ Огранци: ЕД „Лековац“ и ЕД „Врање“.

Снабдевање потрошача електричном енергијом, на подручју Плана, врши се из трансформаторске станице (у даљем тексту ТС) ТС 110/35/10 kV „Владичин Хан“ (ван граница Просторног плана).

На подручју Просторног плана мрежу трафостаница чине: 2 (две) ТС 35/x kV: ТС 35/10 kV ХЕ „Врла 4“ и ТС 35/6 kV „Крива Феја“ (која је у власништву рудника олова и цинка „Грот“ а.д. Врање, Крива Феја), затим 9 (девет) ТС 10/0.4 kV: 3096 „кула Декутинце“, 3097 „СТС Декутинце“, 3098 „кула Грамађе“, 3099 „кула Циганско гробље Јелашница“, 3100 „Циганска махала“, 3101 „стара Јелашница“, 3102 „Код попа“, ХЕ „Јелашница“ и 3103 „СТС Стајковце“.

Мрежу далеководна (у даљем тексту ДВ) чине:

- 400 kV (1 деоница): ДВ бр. 461 ТС „Лесковац 2“ - ТС „Врање 4“;
- 110 kV (2 деонице): ДВ бр. 153 ХЕ „Врла 3“ - ТС „Врање 1“, ДВ бр. 1219/1 ХЕ „Врла 3“ - ТС „Владичин Хан“; и
- 35 kV (5 деоница): ДВ ХЕ „Врла 3“ - ХЕ „Врла 4“, ХЕ „Врла 4“ - ТС „Крива Феја“, ТС „Фопа“ - ХЕ „Врла 4“, ХЕ „Врла 4“ - ТС 35/10 kV „Владичин Хан“, ТС 35/10 kV „Слога“ - ТС 35/10 kV „Владичин Хан“.

На подручју Плана на катастарским парцелама бр. 2153 и 2154 КО Стајковце постоји изграђена МХЕ „Јелашница“ инсталисане снаге 288 kW, која је у раду још од 1928. године. У току је реализација пројекта реконструкције и модернизације МХЕ „Јелашница“ пројектоване снаге 396 kW.

На подручју КО Полом на катастарској парцели бр. 2166/1 општина Владичин Хан изграђена је хидроелектрана ХЕ „Врла 4” инсталисане снаге 24,8 MW.

Електродистрибутивни систем на подручју Просторног плана одликује смањена сигурност и поузданост снабдевања потрошача електричном енергијом. Овакво стање последица је старости постојеће опреме. Мрежа и објекти нису одговарајућег квалитета и квантитета. Падови напона у електроенергетској мрежи већи су од дозвољених.

На подручју Просторног плана није изграђена гасоводна мрежа.

Електронске комуникације и поштански саобраћај

Подручје Просторног у погледу јавне телекомуникационе мреже Србије припада мрежној групи 017 Врање. Постојећа телекомуникациона инфраструктура састоји се од објеката фиксне и мобилне мреже.

Једини оператор фиксне мреже на подручју је „Телеком Србија“ а.д. са развијеном инфраструктуром у насељима Полом, Декутинце, Грамађе, Јелашница и Сувојница. У насељима су инсталисани приступни чворови на које су претплатници повезани кабловима који су деломично у ТК канализацији, а претежно положени слободно у земљу или у заштитним ПЕ7ПВЦ цевима. Приступни чворови су на комутацију у седиштима јединица локалне самоуправе повезани оптичким кабловима, а ови на центар мрежне групе у Врању, такође оптичким кабловима. Оваква организација фиксне мреже омогућава корисницима приступ свим телекомуникационим сервисима, укључујући и широкопојасне. У КО Крива Феја такође постоји инфраструктура, али је она застарела-аналогна и не пружа услове за савремене услуге. У КО Несврта, Ново Село и Стајковце нема фиксне телекомуникационе мреже. Разлози оваквог стања су пре свега веома ретка насељеност, као и недостатак саобраћајне инфраструктуре. Обзиром да се изузетно мали број становника, који се у овим подручјима сваке године смањује, изградња телекомуникационе инфраструктуре није ни планирана. Једино средство комуникације на овим подручјима је мобилна мрежа.

Поред месних мрежа у насељима на подручју Просторног плана постоје и магистрални оптички кабл Ниш – Лесковац - Врање - граница Македоније, који је положен поред ДП IА реда бр. 1 и регионални оптички кабл Врање – Сурдулица, положен поред ДП IIб реда бр. 441.

Инфраструктура мобилних мрежа се састоји од базних станица које су са вишим центрима мреже повезане радио везом. Услуге мобилне телефоније пружају сва три оператора: „Телеком Србија (МТС)“, „Telenor“ и „VIP“. На подручју плана своју инфраструктуру има и кабловски оператор SBB. Оптички кабл овог оператора Ниш –Лесковац – Врање – граница Македоније, лоциран је непосредно уз ДП IА реда бр. 1.

Радио-телевизија Србије на подручју плана има у раду емисионе станице „Бесна Кобила“ и „Јошаница“. Ове емисионе станице, заједно са репетиторима на ширем подручју, обезбеђују добро покривање подручја радио- телевизијским сигналом у дигиталном формату.

На подручју Просторног плана у раду су две јединице поштанске службе 17531 Јелашница и 17543 Крива Феја. Планом ЈП „Поште Србије“ није предвиђено отварање нових поштанских јединица на подручју.

Комунална инфраструктура

Комунални отпад са подручја Просторног плана одлаже се на општинске депоније у Житорађу и Владичином Хану (КО Шелине). На делу подручја плана, у насељима Сувојница (2 дивље депоније), Јелашница (4 дивље депоније) и Грамађе (1 дивља депонија), према Катастру одлагалишта отпада Републике Србије (Мапа локација депонија Јавних комуналних предузећа и дивљих и старих депонија) елиминација отпада је препуштена домаћинствима и врши се на 7 несанитарних депонија. Наведене депоније налазе се изван система заштите акумулације и немају непосредни утицај на њен квалитет. Поред тога, на територији плана су честе појаве расутог отпада (пре свега пластика и папир, мање грање, коров, метал и стакло) поред путева, на обалама речних корита и међама парцела. На подручју плана не постоји предтретман медицинског и биохазардног отпада, нити засебне депоније за ову врсту отпада, те се они, неселектовани одлажу на градске и дивље депоније. депоније.

3.2.6. Заштита непокретних културних добара

На основу аката о условима чувања, одржавања, коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара и добара која уживају претходну заштиту, које су издали Републички завод за заштиту споменика културе и Завод за заштиту споменика културе Ниш, установљено је да на подручју Просторног плана нема утврђених непокретних културних добара.

За културна добра која уживају претходну заштиту односно евидентирана културна добра надлежна установа за заштиту споменика култура није била у могућности да прикаже податке о положају, врсти и карактеристикама тих добара. Препоручују се рекогносцирање терена и одговарајућа истраживања индукованих археолошких локалитета и објеката народног градитељства у зони планиране изградње објеката система водоснабдевања, пратећих инфраструктурних објеката и евентуалне будуће акумулације у току израде инвестиционо-техничке документације и извођења радова. Археолошки локалитети и објекти народног градитељства представљају важан сегмент културног наслеђа, а о њиховим својствима, хронологији и значају, као и потребним мерама заштите може се закључивати тек на основу одговарајућих истраживања.

3.2.7. Заштита животне средине

На подручју просторног плана се не врши мониторинг животне средине тако да се оцена главних елемената и показатеља стања животне средине изводи посредно, на основу података о објектима и активностима који могу бити извор загађења ваздуха, воде и земљишта, генерисати буку, отпад и зрачење.

Квалитет ваздуха је у зони урбанизованих насеља у близини Јужне Мораве задовољавајући, а у брдској и планинској зони добар. Главни извори загађења ваздуха су ложишта на чврсто гориво у домаћинствима и издувни гасови моторних возила на саобраћајницама, првенствено на ДП IА реда бр. 1. Такође, индиковано је и локално загађење честицама јаловине у непосредном окружењу депоније рудника олова и цинка „Грот” у насељу Крива Феја. Не постоје мерења којима би се потврдиле величине (концентрације и просторна дистрибуција) тих утицаја у контексту прописаних граничних вредности имисије.

Квалитет вода у западном, нижем и претежно аграрном делу подручја Просторног плана је задовољавајући са становишта њиховог коришћења из површинских токова, извора и бунара за наводњавање и домаће животиње, док су за употребу воде из извора и бунара у домаћинствима потребне мере опреза односно повремене анализе због могуће хемијске и микробиолошке контаминације. Могући извори загађења су пестициди и тешки метали у земљишту услед примене хемијских средстава у пољопривреди, као и неконтролисано изливање отпадних вода из домаћинстава и штала. Насеља немају канализационе системе и постројења за пречишћавање комуналних вода, а септичке јаме су по правилу водопрпусне и санитарно-хигијенски неисправне. У горњем, брдско-планинском делу подручја квалитет вода је добар, а реални ризици хемијског и биолошког загађења су далеко мањи. С обзиром на састав геолошке подлоге и прелиминарно утврђене појаве металних минералних сировина, постоји могућност повишених концентрација појединих метала у површинским и подземним водама, односно природног неорганског загађења. С обзиром да је основна планска намена управо коришћење вода из слива Јелашничке реке, сви меродавни показатељи квалитета вода на овом делу подручја просторног плана су предмет опсежне и темељне анализе. Повремено преливање/процеђивање вода са бране јаловишта рудника „Грот“ у Селишки поток изазива појаву суспендованих честица јаловине, као и метала (гвожђа, олова, цинка, никла) у том потоку и низводном делу водотока. Званични извештаји о резултатима хемијских анализа не потврђују да је дошло до прекомерних, недозвољених концентрација штетних и опасних материја, али је страх становништва оправдан јер се ради о видљивим променама, односно замућењу водотока.

Квалитет земљишта, у односу на присуство загађујућих, штетних и опасних материја, сличан је као квалитет вода: у западном делу – задовољавајући, без прекорачења тзв. ремедијационих вредности односно нивоа који је безбедан за коришћење земљишта, а у источном делу добар, с обзиром на мало просторно учешће пољопривредних површина на којима се примењују агрохемијска средства и одсуство објеката и активности који могу бити извор загађења земљишта. Изузетак је непосредно окружење рудничког јаловишта за које постоје индиције о загађењу с обзиром на честице које путем ваздуха и воде доспевају земљиште. Други параметри квалитета земљишта (структура,

ниво органских материја, биолошка активност) су у великој мери одређени стањем/интензитетом ерозионих процеса и што су ти процеси јачи и дуготрајнији земљиште је лошијег квалитета и мање плодности. Експресивном и јаком ерозијом (I и II степена) обухваћено је око 10% подручја просторног плана. Без обзира на изражену вертикалну дисекцију рељефа и присуство стрмих нагиба, са долинама Јелашничке/Новоселске и Масуричке реке усеченим местимично и 600 метара у односу на развођа, ерозивни процеси су били амортизовани шумским и травним покривачем. Пошумљавање, природна обнова шуме на рачун пашњака и ливада и смањење површина под ораницама, условили су стагнацију ерозивних процеса у задње четири деценије. Највеће површине угрожене ерозијом, без биљног покривача и са танким или однетим педолошким слојем налазе се у извориштима Новоселске (Јелашничке) и Варденичке (Масуричке) реке, углавном у вишим, горњим деловима долињских страна и на обешумљеним теменима развођа.

На подручју нема извора дуготрајнијег прекорачења дозвољеног нивоа буке, осим непосредно поред ДП IА реда бр. 1, где ће се применом одговарајућих заштитних мера звучни ефекти саобраћаја смањити и ниво буке довести у прописане стандарде.

На подручју нису утврђене локације контаминираних муницијом са осиромашеним уранијумом у току НАТО бомбардовања нити има других индиција о појачаном, вештачком или природном, јонизујућем зрачењу.

3.2.8. Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље и у ванредним ситуацијама

На подручју Просторног плана не налазе се „перспективни“ комплекси специјалне намене које користи Војска Србије. Такође, према прибављеним условима Министарства одбране нема посебних услова нити захтева за прилагођавање потребама одбране земље.

Подручје Просторног плана је изложено потенцијалној опасности од елементарних непогода, у првом реду изазваних интензивним кишним и снежним падавинама, као и другим атмосферским непогодама, а потом и опасностима од шумских пожара, бујичних поплава, одрона, клизања земљишта и др.

Значајна је потенцијална опасност од земљотреса с обзиром да интензитет сеизмичког хазарда на подручју Просторног плана, за повратни период од 475 година, има вредности VIII и IX категорије (према ЕМС скали, EMS-European macroseismic scale). Ове вредности указују да је највећи део подручја угрожен земљотресима који могу изазвати уништење или тешка оштећења на већини објеката. У периоду од 1904. до 2010. године забележене су просечне вредности земљотреса на ширем подручју Просторног плана од око 4,8 Mw (Mw- скала моментне магнитуде).

3.3. Синтезни приказ потенцијала и ограничења просторног развоја подручја посебне намене)

Основни **потенцијали** за развој подручја Просторног плана јесу:

- природни услови и расположиви пољопривредни ресурси, са већинским уделом природних и семиприродних система у укупној површини који су погодни за производњу сточних производа и обнову пашњачког сточарства;
- незагађена животна средина која са осталим агроеколошким погодностима пружа могућност органске производње и пласмана пољопривредно-прехранбених производа биљног и сточног порекла;
- могућност развоја недовољно заступљених производних програма, за којима постоји потражња (пчеларство, сакупљање печурака, лековитог биља и шумских плодова);
- издашни ресурси шума који омогућују одрживи развој одмереном експлоатацијом шумских производа, као и коришћење шума за научно-истраживачке, образовно-васпитне, спортско-рекреативне, ловне и друге сврхе;
- организовано коришћење осталих шумских производа (јестивих гљива, лековитог биља, сакупљање и откуп шумских плодова, пужева и др. као и производња ћумура);
- повољан географски положај насеља у северозападном делу планског подручја на Коридору X као и веза преко ДП Пб реда бр. 441 (Владичин Хан-Грамађе-Сурдулица), док је за јужни део

значајна веза насеља Крива Феја и Несврта са Врањском бањом, тј. градским центром Врање преко ДП Пб реда бр. 442;

- полицентрична линеарна агломерација која се развија на линији Сурдулица-Владичин Хан-Врање и диференцираност мреже сеоских насеља на планском подручју, тј. функционална интеграција коју у мрежи насеља врше микроразвојни центри;
- могућност остваривања привредне сарадње на локалном и регионалном нивоу је кроз изградњу локалне инфраструктуре (путева, бунара за техничку воду и система за заливање пољопривредних површина низводно од насеља Јелашница и др.), система за водоснабдевање (локално запошљавање и др.) и других јавних садржаја на руралном подручју;
- могућности развоја туризма се заснивају на: повољном географском положају, високопланинском масиву Бесне Кобиле (у висинском појасу изнад 1.500 мнв, са непосредним окружењем Власине) и потенцијалима за планински (зимски и летњи), водни, ловни, риболовни, спортско-рекреативни, еколошки, рурални као и друге видове туризма, уређење излетничко-планинарских стаза итд. Потенцијал представља и могућност реализације акумулације Јелашница чији развојни потенцијал зависи од њене заштите, очувања и уређења, као и од изградње одговарајуће туристичке инфраструктуре (услови за ограничене спортско-рекреативне садржаје активности на води). Потенцијали за транзитни туризам су омогућени географским положајем подручја просторног плана кога тангира инфраструктурни коридор X. Природне вредности и здрава животна средина дају предуслове за развој сеоског туризма, заснованог на гостопримству и изворности сеоског домаћинства, са целогодишњом понудом (еко, етно и других програма, производње здраве хране, етно-занатских производа, сакупљање шумских плодова и др.).

Основна **ограничења** за развој подручја Просторног плана јесу:

- слаба економска моћ сеоског становништва, уситњеност породичних газдинстава и слаба опремљеност пољопривредном механизацијом;
- неповољна старосна и образовна структура пољопривредног становништва;
- висока заступљеност брдско-планинских предела са неповољним педолошким и климатским условима за обављање пољопривредне производње;
- слаба развијеност саобраћајне и комуналне инфраструктуре;
- појаве непланског коришћења шума;
- екстензиван однос према шуми у фази неге, заштите и коришћења;
- потпуно пражњење појединих делова територије и интензивирање старења становништва;
- свега 36% активних лица у укупној популацији и доминација пензионисаних у односу на запослена лица;
- недовољна развијеност примарних и производно-пословних делатности упркос значајним природним ресурсима за њихов развој;
- мала густина насељености и неравномеран размештај корисника јавних служби;
- пропадање грађевинског фонда и недовољна опремљеност већине постојећих објеката јавних служби;
- економска неразвијеност и слабо диверзификована привредна структура планског подручја, чију окосницу чине традиционалне делатности које саме не омогућавају егзистенцију и унапређење квалитета живота, нити повратак локалног становништва;
- недовољно изграђена и развијена рурална инфраструктура;
- стање привреде у окружењу са високом стопом незапослености, ниским нивоом инвестирања и опремљености, неповољним условима финансирања и др;
- недовољна заступљеност садржаја туристичко-рекреативне понуде у простору и др;

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни **принципи** заштите, уређења и одрживог развоја подручја Просторног плана које располаже значајним, али недовољно заштићеним и активираним природним потенцијалима и територијалним капиталом, јесу:

- заштита и унапређења животне средине посебно квалитета изворишта вода акумулације „Јелашница“;
- заштита и одрживо коришћење водног, пољопривредног и шумског земљишта у зонама I и II акумулације;
- заштита јавног интереса, јавних добара и добара у општој употреби (приоритетно изворишта акумулације „Јелашница“); релативизација конфликта у коришћењу изворишта и одрживом развоју локалних заједница; и
- ублажавање и спречавање депопулације и побољшање старосне структуре становништва мерама економске, социјалне и других политика којима се утиче на бржи економски просперитет и развој села, јачање економске позиције пољопривреде и пољопривредних произвођача, развој инфраструктурног и подизање комуналног и јавног стандарда у малим насељима.

2. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Општи циљ израде Просторног плана је дугорочно обезбеђење високог квалитета воде у сливу „Јелашнице“ у функцији поузданог водоснабдевања корисника на подручју општине Владичин Хан и у окружењу и у складу са принципима одрживог развоја обухваћеног подручја и локалних заједница.

Имајући у виду препоруке и стандарде Европске уније у погледу одрживог развоја у области политике вода² и заштићеним подручјима³, утврђују се следећи општи циљеви заштите, уређења и одрживог развоја подручја:

1. Одрживо коришћење водних ресурса, обезбеђење трајне и интегрисане заштите и унапређења квалитета вода изворишта водоснабдевања, те стварање услова за изградњу објеката изворишта водоснабдевања „Јелашница“;
2. Очување и обезбеђење простора за функционисање и изградњу водопривредне инфраструктуре и објеката;
3. Успостављање зона санитарне заштите изворишта и утврђивање режима заштите, коришћења и уређења простора, ефикаснија контрола заштите, коришћења и изградње простора у зонама заштите изворишта;
4. Усклађивање размештаја активности и физичких структура са режимима заштите изворишта, природних и културних добара, односно обезбеђивање услова за даље функционисање постојећих и планираних економских активности, насеља и инфраструктурних система;
5. Заштита, очување, унапређење и одрживо коришћење еколошких подручја и разноликости предела;
6. Стварање услова за реализацију компензација локалном становништву у складу са ограничењима режима заштите вода, кроз развој инфраструктуре, комуналних објеката и система за наводњавање пољопривредних површина, активности и функција јавног значаја, повећањем запослености и дохотка сеоског становништва, подршку аграрном развоју и реструктурирању и

² Directive of the European Parliament and of the Council 2000/60/EC – Establishing Framework for Community Action in the Field of Water Policy.

³ „Европска повеља за одрживи туризам у заштићеним подручјима“, „Европске перспективе просторног планирања“, смернице Међународне уније за заштиту природе, Светске туристичке организације и Програма Уједињених нација за животну средину и др.

диверзификацији економских активности на селу, посебно у области еколошки прихватљивог туризма и других комплементарних делатности;

7. Стварање услова за одмор и рекреацију организовањем садржајно заокружене туристичко-рекреативне понуде усклађене са режимима заштите изворишта и интегрисане у понуду примарне туристичке дестинације Власина-Крајиште (Врања, Сурдулице, Владичиног Хана и Босилеграда);
8. Одговорно управљање просторним развојем, уређењем и заштитом изворишта „Јелашница” у складу потребама за интегрално (вишенаменско) коришћење и заштиту водних ресурса на основу усклађених интереса за коришћење вода с дугорочним интересима и потребама економског и социјалног развоја локалних заједница.

3. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Оперативни циљеви заштите и коришћења вода и развоја водопривредне инфраструктуре су:

- заштита слива изворишта водоснабдевања „Јелашница“ применом мера уређења и заштите простора;
- контрола квалитета воде у акумулацији трајним обезбеђењем I и I/II класе квалитета свих водотока у сливу и притокама;
- снабдевање водом Владичиног Хана и осталих насеља у општини, са обезбеђеношћу већом од 97%, уз обавезност испоруке воде од бар 70% у односу на тражене количине и у периодима неопходних редуција (уз обавезу да губици у мрежи не прелазе 15÷18%);
- повећање поузданости локалних водовода за снабдевање села и заштита локалних изворишта;
- уређење водних режима и заштита од поплава у долини Јелашнице од $Q_{vv2\%}$, тј. од педесетогодишњих великих вода;
- остваривање пуне еколошке заштите водотока испуштањем минималног одрживог протока воде из акумулације;
- санитарно уређење насеља која се налазе у сливу акумулације „Јелашница“;
- антиерозиона заштита слива применом биолошких мера заштите (пошумљавање, мелиорација пашњака) и техничких мера (реализацијом планираних радова на заштити акумулације од еутрофикације); и
- стварање услова за развој система за наводњавање и интензивну производњу економски профитабилних повртарских култура у долини Јелашнице.

Оперативни циљеви заштите природе, природних вредности и предела су:

- идентификација станишта од значаја за заштиту европске дивље флоре и фауне по програму НАТУРА 2000;
- очување и одржање разноврсности дивље флоре и фауне и њено повећање реинтродукцијом несталих аутохтоних врста животиња и биљака;
- очување станишта, јачање, бројчано снажење и просторно ширење популације ретких, угрожених и критично угрожених (на ивици опстанка) биљних и животињских врста;
- очување, презентација и одрживо коришћење места, природних објеката и појава који својим обележјима представљају истакнуте, ретке и привлачне вредности гео-наслеђа;
- очување разноврсности предела;

Оперативни циљеви коришћења и заштите природних ресурса су:

- уређење и газдовање пољопривредним и шумским земљиштем према режимима и условима заштите изворишта;
- побољшање општих услова живљења на селу унапређивањем производње (органске, тј. биолошке или еколошке) хране, прераде и пласмана традиционалних пољопривредно-прехрамбених производа, препознатљивог географског порекла и квалитета, у садејству са развојем туризма, домаће радиности, занатства и трговине, обновом и уређењем села;
- заштита, очување и унапређење стања шума и шумске инфраструктуре на подручју слива;
- вишенаменско рекреативно коришћење укупних потенцијала шумског подручја;
- превентивна заштита шума од различитих угрожавајућих фактора, а нарочито од пожара;
- заштита дивљачи, постизање оптималне бројности и густине популације;
- побољшање природних услова станишта за све врсте дивљачи и заштита ретких и проређених врста (трајно заштићене врсте); и

Оперативни циљеви развоја мреже насеља:

- интензивирање развоја формираних центара у мрежи сеоских насеља као вишефункционалних простора;
- унапређење објеката јавних служби и комуналне инфраструктуре у свим виталним насељима;
- побољшање квалитета међунасељске саобраћајне повезаности на планском подручју;
- контролисана изградња у зонама санитарне заштите изворишта водоснабдевања.

Оперативни циљеви демографског и социјалног развоја:

- подизање нивоа социо-економске и комуналне опремљености и побољшање квалитета живљења у свим насељима планског подручја;
- унапређење, диверзификација и модернизација услужних и јачање примарних делатности које ће водити ка јачању економског просперитета становништва и конкурентности локалних производа;
- повећање доступности услуга примарне здравствене заштите;
- интегрисано пружање услуга здравствене и социјалне заштите;
- даљи развој и проширење мреже услуга месних канцеларија на планском подручју.

Оперативни циљеви развоја привреде и туризма су:

- заштита егзистенцијалних интереса локалног становништва обезбеђењем допунских и алтернативних извора прихода становништва у туризму, услугама и другим економским активностима и повећање доступности и уређености простора;
- подршка развоју мултифункционалне пољопривреде засноване на традиционалној производњи високовредних локалних производа и пружању агроеколошких услуга; повећање физичког обима укупне и тржишне сточарске производње, аутохтоних врста коштичавог и бобичавог воћа, лековитог и ароматичног биља, шумских плодова и др.; и
- едукација становништва у области алтернативне сеоске економије, туристичке делатности (култура становања, неговање пејсажа и окућнице, кулинарство, маркетинг, комуникација, културни амбијент и сл.), заштите изворишта вода.
- развој интегрисане туристичке понуде подручја усклађене с режимима и мерама заштите квалитета воде;
- стварање услова за задовољавање целогодишње, првенствено излетничке тражње урбаног становништва ближих већих градских и општинских центара, за специјализованим спортско-рекреативним активностима и садржајима понуде у простору.
- побољшање ефикасности управљања развојем туризма, приоритетно координацијом активности и усклађивањем интереса заштите акумулације и природе и развоја туризма; и др.

Оперативни циљеви развоја саобраћајне, енергетске инфраструктуре, електронских комуникација и комуналне инфраструктуре су:

- унапређење саобраћајне инфраструктуре - неопходно измештање деонице у зони потапања и повећања квалитета јавних општинских путева;
- развој рекреативне инфраструктуре у функцији туризма (бицикличких, пешачких, риболовних стаза и др.);
- обезбеђење довољног, сигурног, квалитетног и економичног снабдевања електричном енергијом свих потрошача;
- реализација електронских комуникација и информационог система у функцији акумулације;
- затварање и санација постојећих депонија и рекултивација земљишта уз усмеравање отпада ка трансфер станици (ван сливног подручја) односно ка регионалној санитарној депонији;
- установљавање децентрализованог система управљања отпадом у сеоским насељима системом мобилних центара.

Оперативни циљеви заштите животне средине су:

- санација и рекултивација зоне II акумулације и других површина у сливу деградираних људским активностима;
- утврђивање система мера за ограничавање утицаја активности које су у конфликту са заштитом слива акумулације, природе и животне средине (активности експлоатације минералних сировина, развој појединих видова туризма и индустријских погона, депоније и др.);
- развој интегралног катастра загађивача на територији слива;
- интегрална заштита вода, ваздуха и земљишта спречавањем инцидентних неконтролисаних испуштања загађујућих материја, контролисаним и санитарно безбедним прикупљањем и пречишћавањем отпадних вода, прикупљањем и евакуацијом чврстог отпада, и развојем система мониторинга квалитета животне средине;

- побољшање информисања и примарна едукација становништва и посетилаца о заштити акумулације и животне средине.

4. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЃУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Подручје Просторног плана налази у региону Јужне и Источне Србије, у обухвату је Пчињског административно-управног округа и на деловима територија града Врања и општина Сурдулица и Владичин Хан.

Највећи значај за саобраћајну доступност, интеграцију и трансгранично повезивање подручја Просторног плана са окружењем има ДП IА реда (Е-75, Коридор X) чија траса пролази западним делом подручја Просторног плана. Коридор X повезује подручје Просторног плана са Нишом и Београдом ка северу, и Скопљем ка југу. Завршетак изградње и опремања Коридора X пружа могућност за побољшање регионалне сарадње на националном и међународном нивоу у циљу јачања руралних и слабо развијених планинских подручја.

Везе са другим деловима Републике Србије остварују се преко: ДП IIА реда бр. 258 који интегриса подручје Просторног плана са Лесковцем, Владичин Ханом, Врањем и Бујановцем; ДП IIБ реда бр. 441 (деоница Сурдулица-Грамађа) који повезује подручје Просторног плана са Сурдулицом, док се веза са Босилеградом остварује преко ДП IIБ реда бр. 442 (деоница Крива Феја-Горња Љубата).

За просторно-функцијску трансформацију подручја Просторног плана најзначајнији су утицаји следећих центара јединица локалне самоуправе чији су делови обухваћени планским документом: Врања (градског центра националног значаја), Владичиног Хана и Сурдулице (општински урбани центри).

Развој и заштита подручја посебне намене имаће регионални значај имајући у виду да акумулација „Јелашница“ представља један од кључних објеката за поуздано и квалитетно водоснабдевање насеља Владичин Хан и насеља у коридору аутопута, и да ће бити у саставу регионалног система водоснабдевања „Власина“, чиме се стварају услови за интегрално коришћење, уређење и заштиту вода на овом подручју.

5. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ИЗВОРИШТА ВОДОСНАБДЕВАЊА „ЈЕЛАШНИЦА“

Просторни план представља плански основ за обезбеђење просторних услова за остварење посебне намене подручја, тј. за заштиту слива и коришћење планираног изворишта водоснабдевања „Јелашница“ у условима одрживог, мултифункционалног развоја планског подручја. Планирани систем за водоснабдевање Владичиног Хана са реке Јелашнице, чине објекат за захват воде (брана са акумулацијом и прибранским објектима на овом водотоку) и гравитациони цевовод сирове воде (на релацији водозахват - ППВ „Полом“).

Поред изворишта водоснабдевања, на деловима обухваћеног подручја планским документима вишег реда успостављене су или предвиђене следеће посебне намене:

- реализација инфраструктурног коридора ДП IА број 1 (аутопут Е-75) са пратећим садржајима, енергетском инфраструктуром и другим саобраћајним системима,
- заштита природних вредности и туристичка валоризација планине Варденик (у североисточном делу слива и подручја Просторног плана),
- наставак изградње и развој скијалишта на Бесној кобили (у југоисточном делу слива и подручја Просторног плана),
- експлоатација и наставак истраживања минералних сировина у рејону Дуката на планини Варденик (на северном делу слива и подручја Просторног плана) и у рејону Крива Феја - Бесна кобила (у јужном делу слива и подручја Просторног плана).

Основне концепцијске поставке и опредељења заштите, уређења и одрживог развоја подручја Просторног плана јесу:

- Заштита слива изворишта водоснабдевања „Јелашница“ ће се остваривати успостављањем и поштовањем режима зона I, II и III санитарне заштите изворишта, очувањем и унапређењем квалитета вода Јелашничке реке и притока у I и II/III класи. Приоритет је санитарно уређење насеља и успостављање ефикасније контроле заштите, коришћења и изградње простора у зонама санитарне заштите.

- Заштита природних вредности и предела оствариваће се формирањем и функцијама мреже еколошки значајних подручја, очувањем заштићених и строго заштићених врста дивље флоре и фауне, феномена геонаслеђа и кључних обележја предела, уз одрживи развој туризма.
- Привредни развој подручја оствариваће се подржавањем динамичнијег привредног раста у делатностима комплементарним заштити изворишта и природних вредности. Приоритет има развој водопривреде, а потом њој комплементарних делатности: органске пољопривреде, шумарства, одрживог туризма, и услуга. Остваривање ових опредељења подразумева примену европских директива о водама и принципа одрживог развоја у заштићеним подручјима који може да активира територијални капитал подручја; и ефикасно спровођење реформских процеса да допринесу јачању конкурентности привреде. Подстицање развоја конкурентне и одрживе пољопривреде и руралног туризма омогућиће побољшање квалитета живљења сеоског становништва и остваривање заштите и одрживог коришћења пољопривредног земљишта и предела. Приоритет је развој пољопривредних производа посебних одлика квалитета до нивоа препознатљивог географског имена порекла (сточарски производи, воће) и јачање веза пољопривреде и комплементарних делатности (туризам, угоститељство и сл.).
- Туристичка понуда биће техничко-технолошки и организационо функционално заокружена, посебно у погледу уређења, опремања села и коришћења садржаја понуде у низводно од изворишта и интегрисана са понудом непосредног окружења, у првом реду у склопу примарне туристичке дестинације Власина-Крајиште и тулинг правца Ниш-граница Македоније. Планско опредељење је да ће туризам представљати алтернативну делатност и вид компензације локалном становништву за различита ограничења у развоју који намећу режими заштите изворишта и природног наслеђа и ресурса. Туризам ће активирати развој комплементарних активности и структура (посебно у производњи органске хране, аутентичних етно-производа, традиционалних заната, јавних служби, инфраструктуре и др.).
- Виши квалитет доступности и интегрисаности подручја Просторног плана са окружењем оствариће се: осавремењавањем и рехабилитацијом ДП ИБ 40 и ДП ИБ 442, како би се омогућила боља веза са аутопутем Е-75 и железничком пругом; развојем јавног саобраћаја; уређењем бициклических, пешачких, планинарских, излетничких и риболовних стаза. Подједнаког је значаја развој и виши квалитет локалне мреже путева, укључујући панорамске путеве, која омогућава приступ и повезивање руралних, туристичких и заштићених подручја са државним путевима и насељима.
- Будући развој насеља биће у великој мери опредељен просторно-функцијским односима и везама са окружењем подручја Просторног плана. Боља конституција и функцијско умрежавање система урбаних и микроразвојних центара оствариваће се јачањем и развојем функција регионалног центра Врање и субрегионалних центара Владичин Хан и Сурдулица у непосредном окружењу планског подручја и микроразвојних центара (Јелашница) на подручју Просторног плана.
- Развој енергетске инфраструктуре и електронске комуникационе мреже имаће посебног значаја не само за подизање стандарда становништва, већ и за привредни развој подручја, развој мреже насеља и туризма на руралном подручју. Приоритет у решавању комуналних проблема има успостављање система управљања отпадом, затварање свих несанитарних депонија и сметлишта, чишћење речних корита и других видова инфраструктурних коридора (у првом реду на подручју слива) од појава нелегално одложеног комуналног отпада и преусмеравање укупних токова отпада ка планираној регионалној депонији.
- Значајним се сматра функцијско повезивање и јачање капацитета и партнерстава општина Владичин Хан и Сурдулица и града Врање и укључивање локалног становништва у активности управљања коришћењем, заштитом уређењем и одрживим развојем слива изворишта. Очекује се да ће подстицајну улогу имати остваривање добити (компензационим мерама) за локалне заједнице по основу остваривања посебних намена подручја.

5.1. ПОЛАЗИШТА И ПРИНЦИПИ ЗА РЕЛАТИВИЗАЦИЈУ КОНФЛИКТНИХ ИНТЕРЕСА

Формирање изворишта намењеног водоснабдевању може изазвати одређене конфликте у простору, те је један од основних задатака Просторног плана обезбеђење решења за интегрални развој, коришћење и уређење подручја посебне намене, односно релативизација и усаглашавање конфликтних интереса водопривреде и других корисника простора. Конфликтни интереси су:

- Конфликт 1 – између интереса заштите изворишта и коришћења рудника олова и цинка „Грот“ а.д. Врање, Крива Феја (које је физички ван слива акумулације), али дренажне воде из јама, процеђивањем, повремено доспевају у слив Јелашничке реке рудничке воде, а које нису у потпуности избистрене и садрже суспендоване честице јаловине;
- Конфликт 2 – између ширег интереса за управљање заштитом, коришћењем и укључивањем изворишта у регионални систем водоснабдевања Владичиног Хана и интереса локалне заједнице за социо-економски развој.
- Конфликт 3 – лоше стање санитације насеља и несанитарно депоновање отпада што може довести до загађења водотока и акумулације;

Планирање намене површина у сливу акумулације „Јелашница“ треба да помири регионалне /субрегионалне и локалне интересе санитарне заштите акумулације која треба да служи за снабдевање водом насеља и привреде Владичиног Хана и околине, али и да омогући несметан развој Јелашнице и осталих насеља на сливном подручју. Тај задатак је деликатан јер се приступа резервацији простора за формирање акумулације, при чему треба започети реализацију мера заштите језера како би се обезбедио највиши квалитет вода у будућности. Кључни предуслови за то су: успостављање и стриктно поштовање санитарне дисциплине у зонама заштите акумулације, неутралисање свих концентрисаних загађења (пре свега рудничких вода) и смањење уноса нутријената из расутих загађивача. У таквим околностима се могу помирити интереси свих корисника простора у сливу, без већих рестрикција које би имале негативан ефекат на развојне компоненте планског подручја.

Полазишта за релативизацију испољених и потенцијалних конфликтних интереса између посебних намена и у односу на одрживи развој подручја и локалних заједница су:

- обезбеђење одговарајућих компензација локалном становништву на име ограничења у производњи насталих успостављањем режима заштите изворишта, спровођење мера заштите простора и изворишта вода и реализације нових развојних еколошки прихватљивих активности, са непосредном материјалном подршком, у оквиру инвестиционих и експлоатационих трошкова изворишта;
- унапређење инфраструктурне и комуналне опремљености (посебно санитарно уређење насеља, реализација ППОВ за насеље Јелашница, реализација система за наводњавање атара села Јелашница) и уређење грађевинског земљишта у насељима и зонама планираним за развој; и
- забрана изградње објеката који нису у функцији водопривреде у зони I, а у зони II забрана изградње објеката који угрожавају здравствену исправност воде на изворишту, као и утврђивање и поштовање услова и правила изградње и реконструкције објеката у складу са режимима заштите;
- технолошка санација флотацијског јаловишта рудника којом треба да се у потпуности елиминише могућност испуштања загађених рудничких вода у Селишки поток које садрже суспендоване честице јаловине и појединих метала уз континуални мониторинг квалитета, односно преусмеравање рудничких вода у потпуности ван слива планиране акумулације;
- плански развој туризма и алтернативне сеоске економије, усклађених са режимима заштите изворишта и природе, едукација и информисање локалног становништва и посетилаца о вредностима и циљевима заштите изворишта и одрживог развоја подручја; и
- превазилажење супротности између интереса републике и региона као корисника изворишта и интереса локалног становништва (пре свега у насељу Јелашница) путем адаптивног управљачког механизма рада акумулације којим ће се гарантовати: сигуран еколошки проток; спровођење одредби Просторног плана; подршком локалним акционим групама за развој пољопривреде, туризма и других активности усклађених са режимима санитарне заштите акумулације.

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА

1. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ СЛИВА АКУМУЛАЦИЈЕ „ЈЕЛАШНИЦА“

1.1. ТЕХНИЧКО РЕШЕЊЕ СИСТЕМА ЗА ВОДОСНАБДЕВАЊА

Идејним решењем за водоснабдевање Владичиног Хана предвиђено је захватање воде из акумулације која ће се формирати преграђивањем Јелашничке реке, а транспорт сирове воде обезбедиће се изградњом цевовода до постојећег постројења за прераду воде „Полом“ у Владичином Хану. Планирана акумулација „Јелашница“ представљаће део регионалног система водоснабдевања „Власина“.

Брана и акумулација

Брана акумулације „Јелашница“ је планирана на локацији где је сужена долина реке, са повољним геолошким условима за фундаирање преградне конструкције и уз повољне морфолошке карактеристике долине у узводном смеру за формирање акумулационог простора.

Планирани преградни објекат је типа насуте бране од каменог набачаја са централним глиненим језгром, које се фундаира на стени. Основни подаци о брани су:

- кота круне бране = 493,0 мнв,
- кота нормалног успора КНУ = 489,5 мнв⁴,
- кота максималног успора КМУ = 491,5 мнв,
- грађевинска висина бране = око 55 m,
- дужина бране у круни = 201,0 m,
- ширина круне бране = 7,0 m.

Круном бране је предвиђен асфалтни пут, са ширином коловоза од око 5 m и са две пешачке стазе ширине око 1,0 m. У зони прелива је предвиђен мост. Приступна саобраћајница брани је дужине око 500 m и планирана је на десној обали, а повезиваће круну бране и контролно-командни центар са локалним путем.

Планирани су прибрански објекти, у функцији поуздане евакуације поплавних вода, отицања воде у току градње и обезбеђења сигурности, и то:

- прелив са брзотоком и слапиштем (димензионисан на поплавни талас десетохиљадугодишњег повратног периода Q_{0,01%}),
- опточна галерија,
- темељни испуст,
- водозахватна кула,
- контролно командни центар и
- инјекциона завеса.

Планирана акумулација „Јелашница“ се протеже око 1,4 km узводно од бране, дуж долине Јелашничке реке, при КНУ, односно око 1,5 km при КМУ. При КНУ запремина акумулационог простора износи око $2,5 \times 10^6 \text{ m}^3$. Акумулација је вишенаменска, а у оквиру расположиве запремине простора, разликују се делови резервисани за пријем наноса („мртви простор“), за испуштање минимално одрживог протока, за водоснабдевање, за наводњавање и за ублажавање поплавних таласа и перспективно за коришћење хидропотенцијала за добијање електричне енергије. Минимални радни ниво у акумулацији „Јелашница“ је на коти од 455 мнв.

За захватање сирове воде из акумулације за потребе водоснабдевања и наводњавања пројектована је водозахватна грађевина – кула која је са зградом контролно командног центра спојена мостом.

Загарантован минимални одржив протицаја на профилу планиране бране износиће $0,162 \text{ m}^3/\text{s}$ (за 95% вероватноће појаве минималним месечних протицаја).

⁴ Условно ограничење за висину (коту круне) бране је постојећа МХЕ „Јелашница“ која се налази око 1,5 km узводно од предвиђене локације бране (на коти 494 мнв, непосредно изнад реке која је на коти 490 мнв).

Цевовод за транспорт сирове воде до ППВ „Полом“

За транспорт сирове воде од акумулације „Јелашница“ до ППВ „Полом“ планиран је цевовод Ø400 mm и дужине око 6647 m. Коридор цевовода полази низводно од излаза из опточне галерије бране на стационачи 0+000 и пружа се дуж некатегорисаног земљаног пута до стационаче 0+360. Потом се цевовод пружа претежно десном страном локалног земљаног пута. На стационачи 0+856 цевовод пролази испод пута. У наставку, до стационаче 1+042 m цевовод се пружа дуж некатегорисаног земљаног пута. Од стационаче 1+042 m, до стационаче 1+079 m коридор цевовод је у постојећем локалном асфалтном путу у дужини од око 37 m, а на стационачи 1+177 пролази испод пута. Даље се коридор цевовода пружа десном страном поред асфалтног пута, а потом је од стационаче 1+342 m до стационаче 1+437 m у асфалтном путу, у дужини од око 96 m. На даље, до стационаче 1+536 m коридор цевовод је у постојећем некатегорисаном земљаном путу. Одавде је поново, у дужини од око 84 m, до стационаче 1+618 m у постојећем асфалтном путу. На стационачи 1+620 m цевовод пролази испод, а потом наставља десном страном пута до стационаче 1+803. Од ње се цевовод простире дуж асфалтног пута непосредно до стационаче 1+971. Од ове стационаче нивелета цевовода мења нагиб до стационаче 2+313, а потом се цевовод и даље пружа десном страном асфалтног пута. На стационачи 2+905, коридор цевовода прелази локални пут између њива, даље се пружа локалним земљаним путем до стационаче 4+010. Нивелета цевовода је до ове стационаче у сталном паду пратећи терен, а потом нивелета почиње да расте до стационаче 4+287. После ове стационаче нивелета цевовода опет почиње да пада. Цевовод у наставку пролази кроз њиве, све до стационаче 5+110 где прелази главни пут, а потом се пружа са леве стране главног асфалтног пута до стационаче 5+277, а потом се до стационаче 5+543 цевовод пружа са десне стране локалног пута. У наставку нивелета цевовода почиње да расте и на стационачи 5+596 m прелази речни ток у дужини од око 5 m. Потом се од стационаче 5+607 m до стационаче 5+922 цевовод пружа дуж земљаног пута пратећи његову леву страну где год је то могуће. Даље коридор цевовода прелази постојећи пут у дужини од око 4 m, и стиже до стационаче 6+647 где се налази ППВ „Полом“.

У саставу цевовода је више објеката који омогућавају његово функционисање и то:

- мерно регулациони блок (МРБ),
- шахтови са ваздушним вентилима,
- шахтови са муљним испустима,
- пролази цевовода испод пута, и
- пролаз цевовода испод реке.

Мерно регулациони блок је надземни објекат, који обезбеђује довод жељене количине воде до ППВ „Полом“. Локација овог објекта је на стационачи 5+905, у оквиру катастарске парцеле бр. 214 КО Декутинце, у близини постојећег локалног пута. За рад мерно регулационог блока неопходно је обезбедити напајање електричном енергијом (напојни кабл), као и постављање сигналног кабла.

Шахови ваздушних вентила су планирани на свим преломима трасе цевовода где може доћи до скупљања ваздуха. Предвиђено је осам шахтова на следећим стационачама: Ваздушни вентил В1 на 0+500, В2 на 1+177, В3 на 2+313, В4 на 2+905, В5 на 3+460, В6 на 4+287, В7 на 5+277 и В8 на 6+002.

За потребе испирања цевовода потребном брзином, предвиђена је уградња испуста за пражњење, тако да се оно може вршити по деоницама. Испусти за пражњење цевовода су смештени у шахтове одговарајућих димензија. Предвиђено је пет шахтова са муљним испустима на следећим стационачама: Муљни испуст М1 на 0+440, М2 на 1+971, М3 на 4+010, М4 на 5+100 и М5 на 5+543. Коридор цевовода укршта се на 5 места са постојећим саобраћајницама и на једном месту са водотоком. Пролази испод саобраћајница су типски објекти формирану раскопавањем у отвореном ископу и затрпавањем цеви шљунком потребне збијености као заштитом. Прелази испод постојећих путева су на следећим стационачама: Прелаз Д1 на 0+856 где је потребно додатно осигурати цевовод у дужини од око 9 m, Д2 на 1+177 (потребно је осигурати цевовод у дужини од око 7 m), Д3 на 1+620 (потребно је осигурати цевовод у дужини од око 3 m), Д4 на 5+110 (потребно је осигурати цевовод у дужини од 3 m) и Д5 на 6+002. Прелаз преко реке је на стационачи 5+596 у дужини од око 5 m. Прелаз је решен са укопавањем цевовода на одговарајућу заштитну дубину, и изградом бетонске заштитне облоге. Како би се спречила ерозија корита на месту укрштања са цевоводом, и спречило његово могуће оштећење, предвиђено је да се у зони укрштања дно калдрмише.

2. РЕЖИМИ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Просторним планом се резервише простор и утврђују правила за изградњу бране и реализацију акумулације „Јелашница“, то јест зону I површине око 18 ha на подручју следећих КО: Јелашница - 9,2 ha и Стајковце - 8,6 ha, све на територији општине Сурдулица. На резервисаном простору забрањује се изградња нових објеката и постројења који нису у функцији водопривреде, чувања и одржавања објеката бране и акумулације, и забрањује се одлагање свих врста отпада.

У делу I 1.4. Просторног плана успостављене су зоне санитарне заштите акумулације „Јелашница“ и то: зона I, зона II и зона III акумулације „Јелашница“.

Режими санитарног надзора утврђени су у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл. гл. РС“, број 92/08).

Просторним планом се за све три зоне успостављају режими заштите и коришћења простора. У случају преклапања зона санитарне заштите акумулације „Јелашница“ и зона заштите и резервисања простора, установљених за посебне намене по различитим основама, примењује се строжији режим заштите и коришћења простора.

2.1. ЗОНА I АКУМУЛАЦИЈЕ „ЈЕЛАШНИЦА“

У зони I акумулације „Јелашница“ (укупне површине око 18 ha), успоставља се режим строгог санитарног надзора са забраном изградње нових објеката и постројења који нису у функцији водопривреде, чувања и одржавања објеката бране и акумулације. Забрањује се одлагање свих врста отпада у овој зони санитарне заштите акумулације.

Дозвољава се уређење приобаља за планиране пешачке, риболовне и бицикличке стазе, одморишта и видиковце за потребе туристичко-рекреативног коришћења акумулације, уз претходно прибављање мишљења надлежних министарстава, односно јавног водопривредног предузећа (водни услови) и управљача водоводног система, у координацији са осталим корисницима акумулације (надлежним органом јединице локалне самоуправе и др.) и уз обезбеђење организованог прикупљања и одношења отпада. На акумулацији су могући спортови на води, коришћење пловила на електрични погон и весла као и одвијање рекреативног риболова (уз строго ограничено коришћење хране за примамљивање рибе). Забрањен је кавезни узгој рибе и риболов мрежама, а порибљавање акумулације се може обављати искључиво на основу ихтиолошких студија и пројеката урађених од стране за то лиценциране институције. Није дозвољен прилаз моторним возилима, напајање стоке и сл.

2.2. ЗОНА II АКУМУЛАЦИЈЕ „ЈЕЛАШНИЦА“

На простору зоне II акумулације „Јелашница“ (укупне површине око 182 ha), успоставља се режим контролисаног коришћења простора и сталног санитарног надзора са забраном изградње објеката који угрожавају здравствену исправност воде на изворишту.

Задржавају се постојећи стамбени и економски објекти домаћинства (са сталним пребивалиштем), који су постојали пре изградње акумулације, уз обавезу управљача водоводног система да у року од 12 месеци од доношења Просторног плана обезбеди санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање свих отпадних вода на грађевинској, односно катастарској парцели (водонепропусни септичке јаме са две или три коморе, које ће празнити јавно комунално предузеће по аутоматизму, без утицаја власника, као и под условом безбедног прикупљања осоке из штала како не би неконтролисано истицала у окружење, односно њеним коришћењем ван зоне II на санитарно безбедан начин) у ком случају се омогућава и реконструкција или замена постојећих стамбених и економских објеката за сопствене потребе домаћинства новим објектима.

Изградња нових саобраћајница ограничава се на категорију општинских јавних, пољских и шумских путева. Дуж свих постојећих и планираних путева обезбеђује се инфраструктура за прикупљање атмосферских вода са сепараторима нафтних деривата.

Изградња дистрибутивне електроенергетске, електронске комуникационе мреже, локалне водоводне и канализационе инфраструктуре се усклађује са режимом заштите акумулације.

Дозвољава се уређење пешачко-излетничких, бицикличких и риболовних стаза и планирано уређење приобаља акумулације (за одморишта и видиковце - еколошке пунктове у функцији заштите изворишта и туристичко-рекреативне презентације акумулације и прилаз ревирима за спортски риболов) уз претходно прибављање мишљења јавног водопривредног предузећа и водних

услова, сагласности и дозволе надлежног органа јединице локалне самоуправе и уз обезбеђење организованог прикупљања и одношења отпада.

Забрањена је експлоатација камена, шљунка, песка и сви други рударски радови.

На контакту зоне II санитарне заштите акумулације са вансливном површином (северно од бране), могуће је планирати пункт у функцији туристичко-рекреативне понуде са санитарним садржајима, уз претходно прибављање мишљења надлежних министарстава односно јавног водопривредног предузећа (водни услови) и управљача водоводног система, у координацији са осталим корисницима акумулације (надлежним органом јединице локалне самоуправе и др.) и уз остваривање санитарно безбедног прикупљања и евакуације отпадних вода ван слива ка ППОВ.

2.3. ЗОНА III АКУМУЛАЦИЈЕ „ЈЕЛАШНИЦА“1

У зони III акумулације „Јелашница“ (површине око 6540 ha), успоставља се режим контролисане изградње и коришћења простора који обезбеђује заштиту квалитета вода и здравствену исправност воде изворишта. Ради се само о појачаним мерама санитације, а не о рестрикцији која би угрожавала развој насеља. У овој зони није дозвољено неконтролисано депоновање комуналног и другог отпада, лоцирање и уређење депонија чврстог отпада, депоновање, складиштење и транспорт опасних материја и материја које се не смеју директно или индиректно уносити у воде.

Није дозвољено грађење производних погона, термоенергетских и других објеката, као ни обављање рударских и других радова чије отпадне воде садрже загађујуће материје или на било који начин угрожавају квалитет и режим вода. Дозвољена је реализација објеката виших нивоа финализације, са „чистим“ технологијама које немају чврсте или течне отпадне и опасне материје. Дозвољено је градити мале занатско-индустријске погоне (објекти за прераду пољопривредних производа, мини-хладњаче, сушаре, млинови и сл.), уз обавезу да се отпадне воде пречисте до прописане класе квалитета пре испуштања у реципијент. У случају постојања каменолома, предузеће се техничке мере које спречавају да отпадне материје доспеју у водоток било у расутом (материјал откривке, ситне фракције из сепарација) или у течном стању (суспендован нанос настао испирањем фракција).

Коришћење и уређење пољопривредног и шумског земљишта засниваће се на програму уређења тих земљишта у зонама заштите изворишта вода. Није дозвољена интензивна употреба пестицида, хербицида и вештачких ђубрива на земљишту које се користи у пољопривредне сврхе.

У насељима и зонама са стамбеним, туристичким и економским објектима, код којих се на било који начин могу угрозити изданске, површинске воде и акумулација, обезбедиће се санитарно безбедно прикупљање и пречишћавање или одвођење отпадних вода ван слива акумулације, што условљава реализацију канализационих система и одговарајућих ППОВ. За насеља, у којима због конфигурације терена и разуђености, реализација канализационог система није реална – примењује се санитација на нивоу домаћинства или групе кућа, путем прописних сенгрупа и резервоара/таложница за сакупљање отпадних вода. Спровешће се санитарно уређење насеља уз забрану депоновања комуналног и другог отпада, те материја које се не смеју директно или индиректно уносити у воде. Извршиће се лоцирање и уређење депонија чврстог отпада, као и санација постојећих мини фарми, тако да испуњавају све санитарно-техничке услове који обезбеђују потпуну сигурност од загађивања вода и тла. Транспорт опасних материја дозвољен је искључиво уз контролисан превоз и под пратњом. Развој и уређење локалне саобраћајне и техничке инфраструктуре реализоваће се без посебних захтева у погледу заштите акумулације.

За потребе туристичко-рекреативног коришћења слива акумулације „Јелашница“, дозвољава се реализација излетничких, риболовних, пешачких, бициклистичких, као и дела скијалишта у оквиру планираног пројекта на Бесној Кобили, чије уређење захтева изградњу скијашке (жичаре, ски-стазе) и друге пратеће инфраструктуре и санитарно обезбеђених мањих објеката за потребе скијаша, информисање и предаха туриста (одморишта, видиковци, ски ресторани, заклони за склањање од невремена и сл.).

2.4. ПОДРУЧЈЕ ИЗВАН ЗОНА САНИТАРНЕ ЗАШТИТЕ АКУМУЛАЦИЈЕ „ЈЕЛАШНИЦА“

Подручје Просторног плана изван зона санитарне заштите акумулације „Јелашница“ (око 217 km²) обухвата простор вансливних површина, и то:

- 1) обухваћених катастарских општина низводно од бране, на којима се налазе: (а) део зоне под утицајем поплавног таласа из акумулације „Јелашница“ у случају пробијања бране (са деловима грађевинских подручја, пољопривредних и шумских површина КО Јелашница; деоница локалног пута Грамађе-Јелашница; (б) делови катастарских општина Јелашница (ван дела зоне под (а)), Грамађе и Декутинце; деонице инфраструктурних система међународног коридора X (аутопута Е-75, пруге и др.) деоница Ниш-Република Македонија и других инфраструктурних система, као и подбрански аква-пункт;
- 2) делова осталих катастарских општина (ван слива акумулације „Јелашница“), који су обухваћени: скијалиштем „Бесна Кобила-Варденик“ (за које треба да се ради просторни план подручја посебне намене) и просторним плановима јединица локалних самоуправа.

Ван зона санитарне заштите акумулације „Јелашница“, односно на вансливним површинама подручја Просторног плана, спроводиће се планска решења одговарајућих просторних планова подручја посебне намене, односно просторних планова јединица локалне самоуправе.

Након изградње бране и формирања акумулације на изводном делу дуж тока реке Јелашнице обележиће се простор потенцијално угрожен поплавним таласом услед рушења бране. На овом простору се не препоручује изградња објеката за смештај великог броја људи, нити значајнији инфраструктурни објекти и системи.

3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ

3.1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА

3.1.1. Заштита и коришћење пољопривредног земљишта и развој пољопривреде

Коришћење и заштита пољопривредног земљишта на подручју Просторног плана заснива се на интегралном управљању природним ресурсима, уз поштовање принципа одрживости пољопривредног и руралног развоја. За остварење оваквог концепта неопходна је примена и усклађивање мера које се односе на: повећање конкурентности, подршку реструктурирању пољопривредног сектора, подршку управљању пољопривредним и шумским земљиштем, диверсификацију руралне економије и унапређење квалитета живљења у руралним областима.

Изградњом система водоснабдевања „Јелашница“, односно формирањем акумулације ствара се могућност за изградњу система наводњавања пољопривредних површина у низводном делу, у највећој мери на територији КО Јелашница.

Одрживо коришћење пољопривредног земљишта на сливном подручју акумулације „Јелашница“ остварује се у систему традиционалне пољопривреде, што се конкретно односи на прихватање конзервационих техника обраде земљишта и производних пракси ниског интензитета, уз контролисану употребу хемијских средстава, усклађену са еколошким захтевима подручја, очување и обнављање аутохтоних сорти и раса, узгој стоке на традиционални начин и производњу локалних пољопривредних производа, типичних за ову област.

Поред режима заштите и коришћења простора, дају се **следеће препоруке** коришћења и уређења пољопривредног земљишта:

- У зони I око акумулације земљиште се неће користити за пољопривреду.
- У зони II акумулације земљиште ће се користити према условима микрорејонизације у складу са програмом уређења и коришћења пољопривредног земљишта.
- У зони III акумулације примењују се принципи рационалног коришћења пољопривредног земљишта.

Са циљем заштите, уређења и унапређења продуктивности пољопривредног земљишта, на подручју Просторног плана **приоритетно** би требало обухватити спровођење антиерозивних мера и радова; затрављивање и пошумљавање маргиналних ораница; као и мелиорацију ливада и пашњака

на претежно брдско-планинском терену и њихово коришћење одређивањем одговарајућег броја грла на испаши.

За остваривање одрживог руралног развоја значајно је обезбеђење подршке буџетских средстава ресорног министарства за: повећање конкурентности (субвенционисање набавке пољопривредне механизације, опреме и увођења стандарда и подизање дугогодишњих засада), подршку заштити животне средине и руралних предела (узгој аутохтоних раса стоке, органску производњу и шумарство), диверсификацију активности у руралној економији (брендирање пољопривредних производа, рурални туризам, домаћу радиност, старе занате, организовање и јачање капацитета мреже за рурални развој) и тржишне мере подршке (инвестиције у модернизацију производње и прераде пољопривредних производа).

3.1.2. Заштита и коришћење шума и шумског земљишта и развој ловства

Унапређење и уређење постојећих шума у државном власништву предвиђа се обнављањем, подизањем нових и негом шума на подручју уз примену следећих мера:

- у газдовању шумама – рационално коришћење укупних производних потенцијала шума; повећање укупне обраслости и попуњавање недовољно обраслих површина; нега постојећих састојина и интензивирањем шумско-узгојних радова; организовање чувања шуме и форсирање мера превентивне заштите како се не би нарушила биолошка и еколошка стабилност шума; максимално сузбијање бесправне сече; контролисано коришћење шумских плодова и лековитог биља; компензационо подизање нових површина у случају просецања постојећих шума за инфраструктурне објекте; смањење степена угрожености од пожара на појединим локалитетима (посебно под четинарима); антиерозивна заштита и др;

- у управљању шумама – успостављање јединственог и једнаког статуса свих шума без обзира на власништво; обезбеђење услова и средстава за унапређивање стања и функција шуме од стране власника или корисника шума и шумског земљишта; компензацијама власницима шума од стране државе или корисника за штете услед ограничења у коришћењу шума и шумских подручја; усклађивање основа и програма газдовања шумама са планираном изградњом инфраструктуре и уређењем простора.

Према степену угрожености од пожара, на првом месту су четинарске културе (I и II степен угрожености) а најмање су угрожене састојине букве, шикаре, шибљаци и чистине (V и VI степен).

Антиерозивна заштита оствариће се применом биолошких мера (пошумљавање и затрављивање), биотехничких мера (плетери и зидићи против спирања) и техничких мера (габионске преграде и прагови у циљу стабилизације терена и заустављања вученог наноса) на површинама и локалитетима које угрожава средња, експесивна и јака ерозија, посебно на странама долина Новоселске и Радоњске реке у средњем и горњем делу слива Јелашнице. Такође, спроводиће се затрављивање просека на деоницама где је потребно делимично просецање шуме, компензација просечене шуме пошумљавањем слободних површина, санациони антиерозивни радови и биолошка рекултивација терена у случају земљаних радова.

Развој ловства и управљање ловиштима спроводиће се: очувањем разноврсности ловне фауне; гајењем, насељавањем и заштитом дивљачи у ловишту; усклађивањем ловне и осталих делатности у ловишту; организацијом стручне службе за праћење и усмеравање развоја популације основних и споредних врста дивљачи; израдом и одржавањем ловно-узгојних и ловно-техничких објеката; санитарним одстрелом дивљачи, а по поправци стања и организованим ловом основних врста; организовањем ловног туризма и едукацијом ловних стручњака и ловаца у циљу заштите и узгоја дивљачи на површинама и у време који нису у супротности са главном наменом простора и режимом и начином његовог коришћења.

Планска решења која се односе на изградњу водозахватних објеката, укључујући и могућу изградњу ниске бране и формирање мале акумулације и изградње цевовода и инфраструктурних и објеката неће изазвати значајније захвате у шумама, како у просторном погледу, тако и по обиму дрвне масе.

У складу са меродавним одредбама Закона о шумама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12 и 89/15), уколико дође до промене намене шумских површина извршиће се потребне измене и допуне основа газдовања шумама. Газдовање шумама односно заштита, гајење и коришћење шума обављаће се у складу са Законом о шумама, подзаконским актима и постојећим планским документима донетим на основу тог закона а ловство ће се развијати у складу са Законом о дивљачи и ловству и прописима и документима донетим на основу тог закона.

Циљеви и планови газдовања шумама на делу подручја Просторног плана који обухвата слив Јелашнице компатибилни су са основном функцијом тог простора као изворишта водоснабдевања и пружају пуну подршку мерама очувања и унапређења режима и квалитета вода.

3.1.3. Заштита и коришћење минералних сировина

Коришћење и заштита геолошких ресурса спроводиће се:

- могућом експлоатацијом геотермалних и минералних вода;
- интензивирањем геолошких истраживања у перспективним подручјима експлоатације ван слива акумулације.

3.2. ЕКОНОМИЈА И ПРИВРЕДНИ СИСТЕМИ

3.2.1. Развој и размештај привредних активности

У непосредном окружењу подручја Просторног плана, привреда ће се развијати под предусловима: даљег реструктурирања и прилагођавања привредне структуре тржишним условима привређивања, следећи потенцијале и ограничења за развој појединих привредних и услужних делатности; развој МСП сходно локационо-развојном потенцијалу и ограничењима простора; побољшања технолошког нивоа и повећања улагања на републичком нивоу, како би се унапредили постојећи потенцијали, изградила неопходна инфраструктура и побољшали социјални услови живота; и спровођења политике запошљавања, едукације, преквалификације, и др.

Под претпоставком да ће постепено бити испуњени предуслови привредног развоја подручја Просторног плана и окружења, који се односе на реализацију неопходне инфраструктуре (посебно путне, комуналне, и водопривредне) и стварање динамичног пословног амбијента (сходно потенцијалима, ограничењима и могућностима града Врања, општина Сурдулица и Владичин Хан), могу се дефинисати приоритетне развојне делатности:

- **пољопривреда**, заснована на унапређеним традиционалним видовима, уз стварање услова за ефикаснију производњу, реализацијом система за заливање, формирање микропогона за прераду пољопривредних производа, пласман производа, развој сточарства, удруживањем произвођача и др. Најзначајнију шансу оваквог развоја пољопривреде представљаће њена интеграција са туризмом кроз директан пласман производа, ангажовање у сеоском туризму, мотивисање младих за повратак и др.;
- **туризам**, са потенцијалима базираним на очуваној природној средини и повољним условима за развој планинског, водног, ловног, риболовног, спортско-рекреативног, еколошког, руралног, транзитног и осталих видова туризма, уз интегрисање са понудом непосредног окружења. Активирање туризма ће допринети развоју комплементарних делатности (са пратећим услугама за подмиривање потреба туриста и излетника) и побољшавању стандарда и запослености локалног становништва, истовремено доприносећи решавању појединих развојних проблема, подизању атрактивности подручја за инвестирање и побољшање демографске структуре становништва, као и мотивисању младих за останак и повратак на рурално подручје;
- **мала и средња предузећа**, као основни облик организовања фирми и генератор развоја, конкурентности и запошљавања (приоритетно у производњи и преради пољопривредних производа, туризму, трговини и сектору услуга); посебно је битно активирати микро-бизнисе и тзв. породичне фирме (домаће радиности и др.) као основне карике у привредном ланцу;
- **остале делатности**: водопривреда и шумарство и ловство; и
- у окружењу подручја Просторног плана, биће посебно важан рад постојећих успешних фирми.

Основни облик будуће алокације привредних делатности представљаће дисперзија туристичких и услужних капацитета МСП у оквиру насеља на руралном подручју. Основни критеријуми за усмеравање размештаја привредних делатности су: просторно-еколошка прихватљивост (уз селективан размештај у складу са режимима заштите изворишта и природе); повезивање са системима у производно-услужном ланцу; подизање нивоа техничко-технолошке опремљености; инфраструктурно опремање насеља.

Интерес за развојем МСП на руралном подручју биће реализован: изградњом микро погона у оквиру постојећег стамбеног ткива сеоских насеља, у складу са режимима заштите, поштовањем правила изградње и уређења простора и услова заштите животне средине; и активирањем и побољшањем инфраструктурне опремљености постојећих локација и напуштених објеката (нпр.

сушара, откупних станица, земљорадничких задруга, складишта и др.). Важан аспект представљаће и развој алтернативне економије сеоског домаћинства, која треба да омогући његово допунско ангажовање и додатне приходе, уз организациону и логистичку подршку (иницијални капитал за кредитирање производње, откуп и пласман на тржишту и др.). Основни актери развоја алтернативне економије сеоског домаћинства биће: (1) сеоска домаћинства, као мале самосталне производно-пословне јединице/погони за производњу, лоцирани у насељима и засеоцима на планском подручју; (2) прерађивачке јединице (финална прерада, паковање и складиштење) лоциране на погодним локацијама у зони III акумулације, или ван сливног подручја; и организационе јединице као носиоци интеграције и заједничких функција (едукација домаћинства, комерцијала, технологија, контрола квалитета, пласман производа, маркетинг, организација посла и др.), лоциране у насељима са потенцијалном функцијом двојних комплементарних центара за пољопривредну производњу и организовано снабдевање пољопривредним производима насеља у непосредном и ширем окружењу.

3.3. ТУРИЗАМ И РЕКРЕАЦИЈА

Туристичка понуда засниваће се на: географско-саобраћајном положају, са атрактивним природним и створеним ресурсима (првенствено планинском туристичком дестинацијом Крајиште и Власина, са високопланинским масивом Бесне Кобиле (планираном акумулацијом Јелашница и делом скијалишта) и рурално-урбаној долини Јужне Мораве, у корелацији са-потенцијалима за планински водни, ловни, риболовни, спортско-рекреативни, еколошки, рурални као и другим видовима туризма. Предвиђа се развој интегралне туристичке понуде базиране на етно-традицији, кроз аутентични смештај и комерцијално клупско организовање појединачних спортско-рекреативних садржаја туристичке понуде, производњу и пласман традиционалне и еколошки квалитетне хране, традиционалне занате и сл.

Туристичка понуда подручја Просторног плана заокружиће се: комплетирањем садржаја целогодишње понуде у простору; изградњом комуналне опреме и јавних садржаја и др; активирањем алпског скијалишта на северним падинама Бесне Кобиле као и летње рекреације – водене површине, јахање, планински бициклизам, планинарење, излете и др. Са блиским прикључком на транзитни туристички коридор аутопута Е-75 (петља „Грамађе“ и петља „Владичин Хан“), деоницама гребенских-панорамских путева (Мали Чемерник-Бесна Кобила и Сурдулица-Масурица-Ново село-Бесна Кобила) и развојем локалне путне мреже, сви туристички потенцијали и комплементарне активности интегрисаће се у јединствену понуду.

Подручје акумулације Јелашница, у оквиру општине Сурдулица, предвиђа се као излетничка и транзитна спортско-рекреативна дестинација у непосредном контакту међународног инфраструктурног коридора аутопута Е-75 (деоница Ниш – Република Македонија). Излетиште може да рачуна на део транзитних туриста са коридора аутопута као и гравитациону зону тражње локалних излетника у којој су градови Врање, Лесковац, Ниш, општине Владичин Хан, Сурдулица и др. Низводно од акумулације је предвиђен спортско-рекреативни пункт капацитета до 500 једновремених посетилаца, између насеља Јелашница и бране у оквиру КО Јелашница и КО Стајковце, уз приступну саобраћајницу и почетак обилазнице акумулације ван слива (са могућим садржајима за купање, пливање, скокове у воду, рекреативно-забавним аква програмима, дечијим програмом, теренима за мале спортове и др., са кампом за ауто-приколице и шаторе капацитета до 250 корисника, уз одговарајуће угоститељске и сервисне објекте, паркинг и др.). Део гостију пункта користиће смештај у насељу Јелашница.

На планираној акумулацији (у оквиру КО Јелашница и КО Стајковце у склопу зона I и II) могући су спортови на води - пливање, веслање, риболов, роњење и др., без употребе пловила (изузев на електрични погон и весла) и без могућности директног прилаза моторних возила акваторији), као и уређене риболовне стазе, до којих се долази пешице, или бицикличке стазе. На контакту зоне II санитарне заштите акумулације са вансливном површином (северно од бране), могуће је планирати објекат у функцији туристичко-рекреативне понуде са санитарним садржајима, чије отпадне воде се евакуишу ван слива).

На ширем планинском простору (мањим делом у зони III акумулације) на северним падинама Бесне Кобиле предвиђа се алпско скијалиште, мрежа излетничко-планинарских стаза за пешаке, јахаче и планинске бициклисте, са видиковцима, одмориштима, склоништима и др. Ловишта организована по ловачким друштвима (ван сливног подручја акумулације), могу бити делом комерцијализована, уз уређење и одржавање затворених ловних простора, док ће се отворена ловишта боље уредити и опремити уз обезбеђење резервата за узгој дивљачи и др.

Насеља ће бити повезана новим/делом измештеним путем: Јелашница-Стојковце-Ново Село-Бесна Кобила (локалном обилазницом акумулације и дуж локалног и гребенског пута).

3.4. ДЕМОГРАФСКИ И СОЦИЈАЛНИ РАЗВОЈ И МРЕЖА НАСЕЉА

Становништво

Имајући у виду да је популација овог руралног подручја мала (око 3460 становника) и изложена континуираном процесу демографског слабљења, с обзиром на економске проблеме који су присутни у ширем окружењу током дужег временског периода, може се очекивати да ће и у будућности ендегени фактори имати пресудан утицај на наставак депопулације. У оваквом тренду ће негативан природни прираштај вршити још наглашенији утицај на укупан ток кретања становништва, док ће се интензитет иселјавања смањити, пре свега због смањивања броја млађег становништва које највише учествује у емиграционим кретањима. Под претпоставком изостанка већих утицаја фактора егзогеног карактера, Пројекцијом становништва до 2025. године, на подручју Просторног плана се предвиђа смањење укупног броја становника на око 3100 лица.

Табела III-2: Пројекција становништва по насељима на подручју Просторног плана до 2025. године

Насеље/општина(град)/подручје Просторног плана	Попис 2011.	Пројекција ст. 2016.	Пројекција ст. 2025.	Индекс промене ст. 2025/11
Крива Феја	590	546	537	90,7
Несврта	85	77	62	72,9
Град Врање (део)	675	623	599	88,7
Јелашница	1056	1033	982	93,0
Ново Село	30	24	15	50,0
Рђавица	20	14	11	55,0
Стајковце	71	62	46	64,8
Сувојница	774	746	712	92,0
општина Сурдулица (део)	1951	1879	1766	90,5
Грамађе	212	203	184	86,8
Декутинце	245	241	232	94,7
Полом	373	363	354	94,9
општина Владичин Хан (део)	830	807	770	92,8
Укупно	3456	3309	3135	90,7

Тренд смањења броја становника ће највише бити изражен код примарних сеоских насеља у планинском и брдско-планинском подручју, док ће у приградском насељу (Полом), центрима заједнице насеља (Јелашници и Сувојници) и у селу са сеоским центром (Кривој Феји) доћи до успоравања депопулације.

Планска полазишта и приоритети будућег развоја становништва су:

- Примена државних и локалних мера демографске политике у комбинацији са локалним економским и друштвеним развојем;
- Повећање могућности за запошљавање локалног становништва отварањем нових радних места кроз развој предузетништва на руралном простору;
- Јачање пољопривредне и услужних делатности уз активирање и перманентну едукацију и специјализацију локалног становништва и коришћење компаративних предности одрживог управљања природним ресурсима (извориште водоснабдевања „Јелашница“); и
- Уважавање чињенице израженог старења становништва и могућности за његову бољу интеграцију у живот локалне заједнице, сузбијање социјалне искључености и сиромаштва старијих лица.

Мрежа насеља

Полазећи од остварених просторно-функцијских односа и веза на територији Просторног плана и општинских/градског центра у његовом окружењу, предвиђа се даље јачање и развој функција микроразвојних центара и њиховог умрежавања на планском подручју. У микроразвојне центре се сврставају: Јелашница (чије ће функције бити компатибилне и комплементарне - развој примарних делатности, са режимима заштите изворишта водоснабдевања „Јелашница“); Сувојница (наставак концентрације производно-пословних функција у склопу производно-пословне целине у

зони утицаја општинског пута Сурдулица – Сувојница – Бојкинска Махала, са краком према Јелашници); Полом (као развијеније и популационо веће приградско насеље Владичиног Хана у коме ће јачати секундарне и терцијарне делатности, са нагласком на угоститељство, здравство, комуналне и друге услуге, али ће истовремено бити посвећена пуна пажња развоју пољопривреде базиране на локалним ресурсима); и Крива Феја (сеоско насеље са развијеним центром), која ће и надаље имати улогу у интеграцији јужног дела планског подручја.

Приоритети развоја мреже насеља су:

- Подстицање социо-економске трансформације сеоских насеља од чисто аграрних до аграрно-индустријских и аграрно-услужних и њихова постепена урбанизација;
- Унапређење саобраћајне повезаности планинских и брдско-планинских села са микроразвојним центрима;
- Јачање кохезионе улоге насеља у Коридору X и развој попречних веза са насељима источно од Коридора; и
- Развој дневних миграција на релацијама: примарна насеља – микроразвојни центри планског подручја.

Развој мреже насеља ближе се утврђује просторним плановима јединица локалне самоуправе.

Социјални развој

Будући развој мреже јавних служби на планском подручју ће се заснивати на очекиваним демографским и социјалним кретањима у насељима као и на функцијама центара у мрежи насеља. Нагласак је на већој доступности и постизању потребног квалитета услуга увођењем нових модалитета прилагођених специфичним потребама корисника (формирање мобилних служби, организовање специјализованог превоза за децу предшколског и школског узраста, мобилна културна понуда и др.). С обзиром на размеру процеса старења, посебна пажња ће се усмерити на подршку животу старих лица у локалној заједници и интегрисаном пружању услуга здравствене и социјалне заштите на основу ангажовања мобилних екипа пружалаца ових услуга. Предуслов за већу доступност и обухват становништва планског подручја основним услугама јавних служби је побољшање међунасељске и унутарнасељске саобраћајне мреже.

Приоритети социјалног развоја на планском подручју су:

- Побољшање квалитета постојећих објеката предшколског васпитања и образовања за децу узраста до 6 година и обухват деце млађе од групе предшколаца са најмање 20%, у складу са руралним карактером подручја и другачијим степеном запослености мајки;
- Изградња истуреног одељења основне школе и Кривој Феји за потребе обухвата контингента деце школообавезног узраста у насељу;
- Вишенаменско коришћење постојећих објеката дечјих установа, школа, домова културе за допунско (перманентно) образовање одраслих и долазак мобилних наставних екипа како би се ученицима истурених одељења основних школа приближили нови облици наставе и знања који су приступачни у матичним основним школама;
- Задржавање постојећег објекта примарне здравствене заштите и ангажовање мобилних здравствених тимова за пружање квалитетне превентивне и прехоспиталне медицинске помоћи; и
- Развој спортско-рекреативних објеката и проширење могућности њиховог коришћења у зимском периоду године.

Развој мреже објеката и услуга јавних служби ближе се утврђује просторним плановима јединица локалне самоуправе.

3.5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

3.5.1. Саобраћај

Развој саобраћаја на подручју Просторног плана подразумева стварање услова за његово безбедно одвијање и потпуну функционалност, у складу са режимима и мерама заштите изворишта водоснабдевања:

- Изградња ДП IA број 1 и петље „Грамађе“;
- Изградњу општинског пута: Јелашница - Рђавици; Крива Феја - Рудник „Благодат“ (веза са државним путем ПБ реда број 442);

- Даљу модернизацију, појачано одржавање, рехабилитацију и реконструкцију постојећих ДП II реда нарочито, ДП ПБ реда 441; и
- Модернизацију, реконструкцију и доградњу постојећих општински путева: Ново село – Масурица – Сурдулица; Стајковце – Сувојници и Паневље- Крива Феја (веза са државним путем ПБ реда број 442).

У зони II акумулације „Јелашница“ планирана је изградња пута дуж десне обале од бране до постојеће МХЕ.

Просторним планом се такође предвиђа реконструкција, доградња и модернизација некатегорисаних путева који су од значаја за побољшање туристичке понуде, међусобно повезивање насеља у заједницама насеља и делова насеља у истој катастарској општини.

3.5.2. Електроенергетска инфраструктура и обновљиви извори енергије

За потребе техничког система изворишта водоснабдевања „Јелашница“ извршиће се:

- обезбеђење напајања електричном енергијом објеката бране укупне снаге око 30 kW.
- обезбеђење напајања електричном енергијом објеката МРБ 10 kW.
- измештање ДВ 10/0,4 са простора бране и будуће акваторије акумулације „Јелашница“ или замена кабловским водом (према условима надлежног предузећа за дистрибуцију електричне енергије);

Поред обезбеђења електричне енергије за систем водоснабдевања, планиране су и следеће активности развоја електроенергетске мреже и објеката на подручју Просторног плана:

- изградња нове трафостанице 35 kV на подручју КО Крива Феја;
- изградња новог ДВ 35 kV за снабдевање потрошача на подручју КО „Крива Феја“;
- реконструкција постојећих и изградња нових трафостаница 10/0,4 kV типа СТС и МБТС;
- реконструкција постојећих и изградња нових ДВ 10/0,4 kV
- изградња више МХЕ и то: „Соколовац“ на Новоселској реци инсталисане снаге 1200 kW (КО Ново Село к.п. бр. 367/1), „Лајковица“, „Камик“, „Павловци“, „Близици“, „Вршник“, „Самар 1“, „Самар 2“, „Романовце“ и „Масурица“.

Предвиђене су потенцијалне локације за 10 МХЕ, а Просторни план оставља могућност провере потенцијала и будуће изградње МХЕ, у складу са ППРС, локалним планским документима и важећим прописима. Изградња МХЕ је планирана искључиво за коришћење хидропотенцијала са малим улагањима, према планској документацији, тако да не угрожавају еколошку равнотежу, а да буду од користи за повећање сигурности снабдевања електричном енергијом. Димензионисање МХЕ ће стриктно бити у складу са природним протоцима и падовима водотока. Изградња МХЕ према утврђеним потенцијалима повећаће сигурност у напајању електричном енергијом насеља и алтернативне сеоске економије на подручју Просторног плана. Повезивање планираних МХЕ на електроенергетски систем генерално ће се вршити ваздушним или кабловским ДВ на постојећу или планирану ДВ 10(20) kV мрежу и објекте. Детаљнији услови изградње и повезивања МХЕ са електроенергетском мрежом (траса далековода, напонски ниво и место повезивања) утврдиће се са надлежним електродистрибутивним предузећем и предузећем надлежним за газдовање објектима водопривредних система, те условима завода надлежних за заштиту природних и културних добара.

Поред производње електричне енергије из МХЕ, предвиђа се и коришћење других ОИЕ, и то:

- биомасе, као извора који нема негативан утицај на природну средину уколико се правилно експлоатише (нпр. коришћење дрвних отпадака из шумарства и прераде дрвета), односно ако се шумама прописно газдује и ако се плански поступа са изворима биомасе; и
- енергије ветра, изградњом ветроелектрана одговарајуће снаге у потенцијалним зонама ширег подручја слива, у оквиру којих ће се детаљније извршити избор микролокација;
- геотермалне енергије, путем искоришћења нискотемпературних термалних вода, коришћењем топлотних пумпи за потребе грејања и као и за насеља која су повољно лоцирана са становишта могућности увођења централизованог коришћења геотермалне енергије;
- соларне енергије, применом разних врста пасивних соларних система (у којима објекат представља пријемник који захвата и чува највећи део енергије) и активних соларних система (који захватају енергију инсталисањем посебне опреме), који би се користили само у оквиру грађевинских подручја насеља.

Системи за ОИЕ се могу реализовати уколико нису у супротности са режимима и мерама санитарне заштите акумулације „Јелашница“, заштите природних и непокретних културних добара.

На подручју Просторног плана предвиђена је изградња:

- разводног гасовода РГ 11-02 Лесковац – Врање, максималног радног притиска до 55 бара; и
- блок станице „Владичин Хан”,

3.5.3. Електронске комуникације и поштански саобраћај

Планирани развој електронских комуникација се заснива на:

- изградња оптичког кабла дуж планираног цевовода сирове воде од објекта бране до ППВ „Полом“;
- доградња постојеће инфраструктуре у насељу Крива Феја и њено осавремењавање изградњом дигиталне радио релејне везе Врање- Крива Феја (у првој фази), а касније и полагање оптичког кабла на истој релацији. Изградња овог кабла је значајна и за повезивање емисионе станице „Бесна кобила“;
- формирање приступног чвора типа ИПАН и доградња приступне мреже у насељу Крива Феја, чиме би се омогућило коришћење свих електронских услуга укључујући и широкопојасни приступ.

У циљу побољшања постојећег стања поштанског саобраћаја, потребно је:

- увођење мобилних поштанских шалтера који би по одређеном распореду, обилазили удаљена села;
- увођење свих нових поштанских услуга у поштанском саобраћају.

3.5.4. Управљање чврстим отпадом и комунална инфраструктура

Основна планска опредељења у погледу третмана комуналног отпада односе се пре свега на затварање, чишћење, ремедијацију и рекултивацију постојећих несанитарних депонија на територији катастарских општина Сувојница, Јелашница и Грамађе (посебно у зонама које су коришћене у спортско рекреативне и туристичке сврхе). Потребно је извршити геолошка и хидротехничка истраживања као и анализе квалитета подземних вода у непосредној близини сваке депоније, због могућности евентуалне еколошке угрожености вода акумулације и земљишта. Период рекултивације депоније (заједно са истраживањима) би требало да буде између 1 и 3 године након затварања депоније. Поред тога, планска опредељења обухватају и забрану отварања нових депонијских простора и санкционисање спонтаног нагомилавања комуналног отпада (у приобаљу, речним коритима, коридорима путне инфраструктуре) у овим зонама и систематско прикупљање отпада који се таложи у акваторији и његова безбедна евакуација ван зона I и II санитарне водозаштите. Досадашњи тренд просторне дисперзије депонија дуж путева, речних токова и у близини сеоских насеља неопходно је да буде заустављен, не само преусмеравањем укупних токова отпада на регионалну депонију „Метерис”, већ и установљавањем децентрализованог система управљања отпадом, који би сеоским насељима омогућио индивидуално прикупљање органског и неорганског отпада, прераду органског отпада на локалном нивоу и даљу дистрибуцију неорганског отпада крајњим корисницима, тј. откупљивачима секундарних сировина.

У зони III акумулације препоручује се изградња мањег броја рециклажних дворишта у којима ће депоновање отпада бити строго контролисано. У рециклажним двориштима би се обављало сакупљање и сепарација отпада на органске и неорганске компоненте (са кратким временом складиштења). Из рециклажних дворишта би органске компоненте биле даље одвожене на компостирање док би се неорганске компоненте балирале и возиле до места коначне прераде или одлагања ван подручја слива акумулације, тј. преусмераваће се укупни токова отпада на регионалну депонију Метерис.

Локације рециклажних дворишта у зони III акумулације морају да задовољавају следеће основне услове: налазе се на ободима насеља, са приступом на јавну саобраћајницу; налазе се на постојећим локацијама дивљих сметлишта, уколико оне задовољавају критеријуме прописане овим правилима; удаљена су најмање 500 m од планираних зона заштите природе; налазе се ван токова површинских или подземних вода, на сувом и оцедитом терену ван депресија, заштитних и поплавних подручја, као и шумских подручја у експлоатацији; капацитет је димензионисан у односу на број становника сеоског насеља, количину отпада по становнику и фреквенцију одношења комуналног отпада, уз услов да је за 1.000 становника укупна површина платоа не мања од 5 ари (9 контејнера од 1,1 m³); у случају линијски диспергованог сеоског насеља, или ако је удаљеност рециклажног дворишта од крајњих корисника већа од 1.000 m могуће је предвидети и две или више локација.

У случајевима када због неприступачности сеоског насеља или неекономичности изградње у неким селима није могуће израдити рециклажно двориште, отпад је могуће евакуисати путем мобилних трансфер станица (камионети мање запремине са могућношћу селектовања комуналног отпада у оквиру самог возила) који би обилазили удаљена сеоска насеља. Мобилне трансфер станице могу обилазити и постојећа насеља или групације кућа у зони II акумулације.

У зони III акумулације, органски отпад могуће је прерађивати на парцели домаћинства његовим одлагањем у засебне рупе у земљи, ограђивањем и прекривањем ради добијања компоста. Отпад пореклом из сточарске производње, уколико има карактеристике органског отпада неопходно је засебно транспортовати ван граница слива на сабирне станице за опасни отпад (планиране на територији Нишког округа). Отпад пореклом из пољопривредне производње који садржи трагове хемијских препарата мора бити евакуисан ван граница сливног подручја.

Приликом изградње изворишта водоснабдевања очекивно је стварање грађевинског отпада, односно отпадног муља током експлоатације акумулације. Евакуација отпадног муља може се вршити на регионалну депонију „Метерис“, а алтернативно је предвиђена могућност коришћења муља као природног ђубрива у пољопривредној производњи и хортикултури, ако задовољава критеријуме неопасног отпада. Грађевински отпад настао у процесу изградње изворишта водоснабдевања, мора се евакуисати независно од комуналног отпада на засебне депонијске просторе у оквиру регионалне депоније „Метерис“. Постоји и могућност рециклаже грађевинског отпада, која је у надлежности приватних субјеката.

Проширење постојећих гробља могуће је само у зони III акумулације и то у складу са прописима заштите акумулације (уз поштовање санитарних стандарда). Постојећа сеоска гробља неопходно је конзервирати и обезбедити у складу са режимима заштите уз даљу забрану проширења у зони II.

Безбедно уклањање животињског отпада обављаће се ван слива акумулације, у регионалном центру за прераду и спаљивање у Нишу.

3.6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИРОДНИХ И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА И ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ

3.6.1. Заштита животне средине

Планска решења не индикују неповољан утицај на наведене елементе и показатеље стања животне средине. Одрживост основне планске намене је условљена очувањем и унапређењем квалитета животне средине у сливу Јелашничке реке, посебно квалитета вода и земљишта. Конкретне мере заштите, односне мере за елиминисање или смањивање утицаја на животну средину приликом изградње објеката и уређења простора у оквиру предвиђених планских намена, утврдиће се у поступку израде пројектне документације, кроз студије утицаја на животну средину или на други начин утврђен у складу са законом. Евентуалне активности на експлоатацији минералних сировина у сливу Јелашничке реке, у оквиру концесионог подручја за истраживање злата и пратећих метала, морају се у потпуности ускладити са мерама санитарне заштите изворишта.

Просторни план препоручује доследну примену мера заштите животне средине прописаних законом, посебно мера забране испуштања загађујућих, опасних и штетних материја у воду и земљиште, одлагања и елиминације отпада, антиерозионе и противпожарне заштите, рекултивације и ремедијације. Осим мониторинга земљишта, који је Законом о заштити земљишта („Службени гласник РС”, број 112/15), постављен и као једна од обавеза локалне самоуправе, потребно је на истом локалном нивоу организовати и стални мониторинг квалитета вода у изворишту водоснабдевања „Јелашница” и на другим водним објектима на подручју Просторног плана који су од значаја за водоснабдевање и живот становништва.

3.6.2. Заштита природних вредности

Просторним планом се препоручује јединицама локалних самоуправа, због прелиминарно утврђених значајних обележја дивљег живог света, рељефа, вода и предеоних и предела, покретање односно наставак већ започетих иницијатива за истраживање, вредновање и заштиту клисуре

Масурице у форми специјалног резервата природе и клисуре Новоселске реке уз евентуално укључивање и сливног подручја изворишта „Јелашница” у целисти, у форми заштићеног предела.

Планска решења, генерално, не индикују непожељне промене стања еколошки значајних подручја и подручја предвиђених за заштиту у односу на вредности њиховог живог света и предела. Планирани просторни развој основне намене подручја као изворишта водоснабдевања не изазива уништавање и нарушавање дивљих врста и њихових станишта, значајне промене површина под природном и полуприродном вегетацијом, оштећивање морфолошких и хидролошких обележја - међу којима је посебно значајан водопад Дамјаник на Новоселској реци, подстиче традиционалне видове коришћења простора на планском подручју и обезбеђује контролу над процесима и активностима који могу изазвати загађивање животне средине, ерозију земљишта и прекомерно коришћење шума.

У спровођењу Просторног плана обавезна је примена мера заштите природних вредности, односно дивљих врста и њихових станишта, предела и геонаслеђа утврђених у складу са Законом о заштити природе.

3.6.3. Заштита непокретних културних добара

Просторним планом се препоручује и стриктно поштовање одредби Закона о заштити културних добара („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон) које се односе на услове и мере истраживања, техничке мере и друге радове на културним добрима под претходном заштитом, као и на местима и објектима за које се претпоставља да имају споменичке/културне вредности. Посебно су значајне обавезе инвеститора и извођача радова. Уколико се у току грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта и археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен. Инвеститор је дужан да обезбеди средства за истраживање, заштиту, чување, публикавање и излагање добра које ужива претходну заштиту које открије приликом изградње, до предаје добра на чување надлежној установи заштите.

Уколико се у току спровођења Просторног плана открију, истраже и утврде непокретна културна добра и њихова заштићена околина основне мере заштите су забрана изградње и постављање објеката трајног и привременог карактера који својим изгледом, габаритом, карактером или наменом могу да оштете или униште споменичка својства непокретног културног добра или деградирају изграђене и природне елементе његове заштићене околине, постављање монтажних киоска, надземних електро и ГТ водова, контејнера, као и депоновање било каквог отпадног материјала на простору или у обухвату заштићене околине непокретног културног добра.

Сходно Закону о културним добрима, надлежна установа заштите културних добара ће у поступку израде документације за изградњу објеката и уређење простора посебним актима утврдити конкретне услове чувања, коришћења и одржавања, као и услове за предузимање конкретних мера техничке заштите за свако поједино културно добро под претходном заштитом за које се у поступку израде те документације утврди такав статус и закључи да може трпети значајне неповољне утицаје услед планираних радова.

3.6.4. Заштита од акцидената, елементарних непогода и обезбеђење интереса за одбрану земље

План коришћења и уређења простора у ванредним ситуацијама заснива се на примени следећих пропозиција:

- Извршиће се обележавање терена у случају пробијања бране и организовати адекватне активности и мере заштите.
- Смањење ризика од поплава обезбедиће се оскултационим осматрањем и систематском контролом водозахватних објеката и бране, израдом студије ризика са анализама могућих сеизмичких деформација терена и унапређењем инфраструктуре за обавештавање, узбуњивање и евакуацију становништва.
- Предвиђена саобраћајна приступачност шумским подручјима биће реализована изградњом мреже јавних, службених и шумских путева; формираће се мрежа малих акумулација на водотоцима уз постојеће и планиране колске путеве (јавне, службене и шумске) ради обезбеђења равномерног захвата воде за гашење пожара; при пошумљавању нових површина (према шумским основама)

распоредом противпожарних пруга и прогала предвидеће се ће планске противпожарне баријере; и успоставиће се редовно противпожарно осматрање.

- Обезбеђење планираног развоја саобраћаја и веза основни су услови за организовање активности у ванредним ситуацијама. У планирању система веза уважен је њихов посебан значај за издвојена рурална подручја, уз примену високофреквентних веза и обезбеђивање радио, ТВ и пријема интернета. Предвиђен је развој система унутрашњих веза који има посебан значај у ванредним ситуацијама.
- Аутономност снабдевањем енергијом у ванредним ситуацијама обезбеђује се коришћењем алтернативних извора: хидропотенцијала планинских водотока и геотермалних вода, биомаса, био-гаса добијеног третманом биолошк е компоненте комуналног отпада и др.
- Према концепту развоја туризма, интенција је функционално интегрисање већине активности насеља (пре свега пољопривреде и мале привреде) и непосредно укључење у туристичку понуду, чиме се омогућава развој насеља и повећање броја сталних становника, мањим делом природном репродукцијом и већим делом досељавањем. Планирани јавни објекти и смештајни туристички садржаји могу се у ванредним ситуацијама употребити за потребе санитетског збрињавања и лечења, с обзиром да нису предвиђени у великим грађевинским концентрацијама и да су по правилу заклоњени морфолошким облицима и шумом.
- Заштита од зимских непогода у источном делу Просторног плана (завејавање, штете узроковане ледом, лавином, снегом, ветром и др.) и од летњих непогода (олуја, бујице праћене одронима и сл.) биће остварена изградњом и уређењем планираних садржаја супраструктуре и инфраструктуре, пошумљавањем и затрављивањем голети и предвиђеним регулацијама.

3.7. ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА СА БИЛАНСОМ ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Употреба простора на подручју Просторног плана (површине 189 km²) има следећу структуру⁵:

- пољопривредно земљиште око 34 km² (око 18 %),
- шуме и шумско земљиште око 153 km² (80 %),
- остало земљиште (изграђено, неплодне и водене површине и влажна подручја) око 1,8 km² (2%).

Промене у билансу основне намене простора су планским решењима усмерене ка оптимизацији намене земљишта и природних услова, уз нужно заузимање земљишта за потребе изградње инфраструктуре изворишта водоснабдевања „Јелашница“ (Табела III-5).

Планиране промене у билансу намене простора до 2025. године највише ће се одразити на шумско земљиште које ће се смањити за око 0,18 ha. Ова промене ће се реализовати у зони I акумулације „Јелашница“.

Грађевинска подручја насеља/заселака одређена су као оријентационе просторне целине, које обухватају грађевинско земљиште и окућнице са обрадивим земљиштем. Планирана градња, осим изградње инфраструктурног коридора аутопута ДП IА број 1 биће већим делом у оквиру дефинисаних граница грађевинског подручја насеља, а изградња путне мреже вршеће се претежно на трасама постојећих локалних, шумских и некатегорисаних путева.

⁵ Биланс коришћења простора је планска категорија и дат је на основу CORINE Land Cover 2012 података, као и на основу ортофото снимака. Значајно је одступање у податку о учешћу пољопривредног земљишта између РГЗ и CORINE.

Табела III-5: Приказ биланса намене простора по зонама санитарне заштите акумулације „Јелашница“ и на подручју Просторног плана у km^2

Година	Намена простора			Укупно
	Пољопривредно	Шумско	Водно и стало	
Зона I акумулације „Јелашница“ (1)				
2016.	0	0,18	0	0,18
2025.	0	0	0,18	
2025/2016	0	- 0,18	+0,18	
Зона II акумулације „Јелашница“ (2)				
2016.	0,29	1,53	0,009	1,83
2025.	0,29	1,53	0,009	
2025/2016	0	0	0	
Зона III акумулације „Јелашница“ (3)				
2016.	6,88	58,36	0,17	65,41
2025.	6,88	58,36	0,17	
2025/2016	0	0	0	
Укупно слив акумулације „Јелашница“ (1+2+3)				
2016.	7,17	60,07	0,18	67,42
2025.	7,17	60,07	0,18	
2025/2016	0	0	0	
Ван слива (4)				
2016.	26,96	93,34	1,52	121,82
2025.	26,96	93,34	1,52	
2025/2016	26,96	93,34	1,52	
Укупно подручје Просторног плана (1+2+3+4)				
2016.	34,1	153,4	1,7	189,24
2025.	34,1	153,4	1,7	
2025/2016	0	0	0	

Извор: CORINE Land Cover 2012,

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Општа правила која се односе на режиме заштите, уређења и коришћења у зонама санитарне заштите изворишта су обавезујућа за усклађивање донетих, односно за израду и доношење просторних планова подручја посебне намене и просторних планова јединица локалне самоуправе и урбанистичких планова на обухваћеним деловима територија града/општина у границама слива акумулације „Јелашница“. Остала правила су усмеравајућа за израду просторних планова јединица локалне самоуправе и урбанистичких планова на преосталом делу подручја Просторног плана.

Правила уређења и грађења утврђена Просторним планом су обавезујућа за издавање локацијских услова у зони његове директне примене, за објекте у функцији водопривреде који се налазе у зонама I и II акумулације „Јелашница“ као и за изградњу цевовода сирове воде до ППВ „Полом“.

У зони II акумулације „Јелашница“ за грађевинско подручје насеља Стајковце, односно за делове његових заселака и диспергованих групација домаћинстава, на основу планских решења и правила овог Просторног плана могу се издати локацијски услови за изградњу нових објеката.

Просторним планом назначена су:

- оријентациона грађевинска подручја насеља која обухватају изграђене грађевинске површине са окућницама, обрадивим земљиштем и шумом, погодне за потенцијално проширење насеља и изградњу објеката у функцији „алтернативне“ сеоске економије, комуналних објеката и садржаја у области спорта, рекреације и туризма; и
- туристичка подручја и локације изван насеља која ће се користити за потребе туризма и то: планирани аква-пункт (ван слива у подбранском делу); спортско-рекреативни скијашки полигон на северозападним падинама Бесне Кобиле у зони III акумулације и ван слива акумулације;

Утврђују се правила заштите, уређења и изградње на подручју Просторног плана (у даљем тексту: Правила) за следеће целине:

- 1) зоне санитарне заштите слива акумулације „Јелашница“;
- 2) делове атара насеља/грађевинских подручја на сливу акумулације „Јелашница“, изузев за део грађевинског подручја насеља Крива Феја за коју се правила ближе утврђују ППР-ом који ће се ускладити са обавезујућим правилима која се односе на режиме заштите, уређења и коришћења у зонама санитарне заштите изворишта из овог Просторног плана;
- 3) зону спортско-рекреативног скијашког полигона на северним падинама Бесне Кобиле у сливу акумулације „Јелашница“ (у зони III акумулације „Јелашница“) на делу КО Крива Феја (Град Врање), изузев за грађевинско подручје планинског центра Бесна Кобила за коју су правила ближе утврђена ПДР-ом туристичког ски центра Бесна Кобила („Сл. лист града Врања“, број 25/14), и могу се примењивати ако су у складу са обавезујућим правилима која се односе на режиме заштите, уређења и коришћења у зонама санитарне заштите изворишта из овог Просторног плана;
- 4) зоне туристичких пунктова и насеља ван слива акумулације „Јелашница“, изузев за:
 - а) планирани подбрански аква-пункт у КО Јелашница (општина Сурдулица), за који се правила ближе утврђују одговарајућим урбанистичким планом;
 - б) планирани планински туристички комплекс Бесна Кобила на делу КО Крива Феја (Град Врање) за коју су правила ближе утврђена ПДР-ом туристичког ски центра Бесна Кобила („Сл. лист града Врања“, број 25/14); и
 - в) туристичке центре, насеља, пунктове и скијалиште Бесна Кобила (делови територија Града Врања, општина Босилеград и Сурдулица) за шта ће ближе правила бити утврђена Просторним планом подручја посебне намене туристичког комплекса и скијалишта Бесна Кобила-Варденик (са регулационом разрадом).
- 5) Уредбом о утврђивању Просторног плана подручја инфраструктурног коридора Ниш - граница Републике Македоније („Службени гласник Републике Србије“, бр. 77/02) и Уредбом о Изменама и допунама Просторног плана подручја инфраструктурног коридора Ниш - граница Републике Македоније („Службени гласник Републике Србије“, 127/14) ближе се утврђују правила изградње инфраструктурног система аутопута Е-75 (ДП IА број 1.) и пратећих објеката у његовој функцији,

као и режими коришћења простора у појасевима заштите коридора на деловима КО: Полом, Декутинце и Грамађе (све у општини Владичин Хан).

Просторним планом града Врања („Службени гласник града Врања“, број 13/2011 и 21/2011-исправка), Просторним планом општине Сурдулица („Службени гласник Пчињског округа“, број 24/2007 и Усклађивање Просторног плана општине Сурдулица, „Службени гласник града Врања“, број 34/2012) и Просторним планом општине Владичин Хан („Службени гласник града Врања“, број 22/2010), ближе су утврђени:

- 1) зоне и појасеви с посебним режимима и правилима изградње и уређења простора, и то:
 - зоне заштите природних и непокретних културних добара;
 - заштитни појасеви инфраструктурних система;
 - зоне и појасеви заштите од извора загађења животне средине;
 - започете и инициране зоне изградње;
 - зоне и локалитети за МСП.
- 2) правила изградње и уређења некатегорисане путне мреже;
- 3) правила уређења и грађења за објекте стамбене и пословне намене; и
- 4) правила уређења и грађења за објекте привредне намене.

Ова правила се примењују при издавању локацијских услова за изградњу нових објеката у грађевинским подручјима насеља у зони III акумулације „Јелашница“ и за делове њихових заселака и диспергованих групација домаћинства, када су у складу са обавезујућим правилима која се односе на режиме заштите, уређења и коришћења у зонама санитарне заштите изворишта из овог Просторног плана.

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ЗОНЕ СА ПОСЕБНИМ РЕЖИМОМ ЗАШТИТЕ

1.1. ЗОНЕ САНИТАРНЕ ЗАШТИТЕ ИЗВОРИШТА ВОДОСНАБДЕВАЊА

Изградња и уређење зона заштите акумулације „Јелашница“ утврђени су пропозицијама у делу III 2. „Режими заштите, уређења и коришћења простора“ Просторног плана.

Заштита водног земљишта (ВЗ) спроводи се на начин који је дефинисан Просторним планом Републике Србије и Законом о водама. За нерегулисане водотоке се до завршетка картирања свих зона које се плаве великим водама вероватноће до $Q_{1\%}$ успоставља водно земљиште на појасу ширине 10 m дуж обала водотока. За ВЗ дуж водотока утврђују се следећа правила уређења и изградње простора:

- 1) забрањена је градња било каквих сталних објеката, осим хидротехничких објеката, али се може користити за пољопривредну производњу, плантажне засаде (шуме и воћњаци) и спортско-рекреативне отворене површине;
- 2) не дозвољава се подужно вођење саобраћајних и инфраструктурних система; у случају да је неопходна изградња појединих деоница инфраструктурних система са подужним положајем трасе иста се условљава извођењем линијских одбрамбених система за заштиту од поплавних вода вероватноће 0,5%;
- 3) на преласку плавних зона објекти линијских и комуналних инфраструктурних система (саобраћајнице, објекти за пренос енергије, цевоводи) морају се висински издићи и диспозиционо тако решити да буду заштићени од поплавних вода вероватноће $Q_{0,5\%}$ (тзв. двестогодишња велика вода); и
- 4) регулацију река у зони насеља, поред функционалних критеријума, треба примерити складном повезивању насеља са акваторијом, а дуж обала река се мора оставити слободан простор од најмање 7 m ширине.

1.2. ЗОНЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Изградња и уређење подручја природних добара планираних за заштиту ће се третирати у складу са одредбама из дела III 3.6.2. „Заштита природних вредности“ Просторног плана.

Уређење непокретних културних добара и њихове заштићене околине третираће се на начин који неће директно угрожавати зоне санитарне заштите акумулације или нарушавати квалитет водотока у сливу, у складу са одредбама из дела III 3.6.3. „Заштита непокретних културних добара“ Просторног плана. Овим Просторним планом су утврђене основне мере заштите за добра која

уживају претходну заштиту, док ће се мере заштите и уређења заштићене околине утврђивати у поступку стицања статуса непокретног културног добра.

1.3. ОСНОВНА ПРАВИЛА ИЗГРАДЊЕ И УРЕЂЕЊА НАСЕЉА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ И ПРИВРЕДНЕ НАМЕНЕ

Просторним планом се утврђују основна правила изградње и уређења простора, и то за:

- 1) делове атара насеља на подручју слива акумулације „Јелашница“, у којима ће приоритет имати обезбеђење санитарне заштите изворишта водоснабдевања градњом комуналних објеката за елиминисање течних и чврстих отпадних материја у складу са успостављеним режимима заштите; санитацијом ђубришта, базена за осоку, пољских клозета и сл.; код санитације приоритет има део насеља Стајковци и објекти домаћинства са окућницама у зони II акумулације „Јелашница“; и
- 2) делове атара насеља, грађевинска подручја заселака и диспергованих групација домаћинства, у којима ће приоритет имати: реконструкција и изградња стамбених и економских објеката, под условом да испуњавају прописане санитарно-хигијенске и друге комуналне услове, као и да нису у супротности са успостављеним режимима заштите, при чему се, препоручује коришћење темеља напуштених објеката и окућнице постојећих домаћинства; нове површине за становање и друге намене могу се формирати и ван постојећих грађевинских подручја насеља (која су изван зона I и II акумулације „Јелашница“) на основу просторних планова јединица локалне самоуправе, урбанистичких планова и предвиђеног Просторног плана подручја посебне намене туристичког комплекса и скијалишта Бесна Кобила-Варденик (са регулационом разрадом) који су усклађена са планским решењима и режимима заштите утврђеним овим Просторним планом.

Уређење и изградња насеља, комуналних (насељске улице, аутобуска стајалишта, гробља и др.) и објеката друге намене ближе се утврђују просторним планом јединица локалне самоуправе и одговарајућим урбанистичким планом, у складу са режимима заштите акумулације „Јелашница“ утврђеним у делу III 2. „Режими заштите, уређења и коришћења простора“ Просторног плана.

За подручје туристичког комплекса и скијалишта Бесна Кобила-Варденик обавезна је израда Просторног плана подручја посебне намене (са регулационом разрадом) којим ће се утврдити јавно скијалиште и локације туристичких насеља и пунктова.

1.4. ОСНОВНА ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ ТУРИСТИЧКЕ НАМЕНЕ

1.4.1. Основна правила уређења и изградње туристичких простора

Правила уређења туристичких простора утврђују се:

- (1) као усмеравајућа правила за туристичке садржаје у оквиру насеља и концентрисане понуде у простору/туристичке инфраструктуре - за израду урбанистичких планова и регулациону разраду у склопу предвиђене израде Просторног плана подручја посебне намене туристичког комплекса и скијалишта Бесна Кобила-Варденик;
- (2) правила за непосредно спровођење Просторног плана - издавање информације о локацији и локацијских услова за остале мање туристичке садржаје дисперговане понуде у простору/туристичко-рекреативне инфраструктуре.

Плански документи на којима ће бити засновано уређење туристичких садржаја планираних дестинација у оквиру постојећих насеља, нових насељских туристичких локалитета и пунктова, концентрисане и дисперзне понуде у простору јесу:

- одредбе о уређењу и изградњи туристичких садржаја у оквиру плана детаљне регулације за: туристички ски центар Бесна Кобила у зони III и ван слива акумулације „Јелашница“ у КО Крива Феја (град Врање);
- план детаљне регулације за планирани подбрански аква-пункт (ван слива) у КО Јелашница (општина Сурдулица);
- одредбе о уређењу и изградњи туристичких садржаја и скијалишта у оквиру предвиђеног плана Просторног плана подручја посебне намене туристичког комплекса и скијалишта Бесна Кобила-Варденик (са регулационом разрадом) – за делове територија Града Врања, општина Сурдулица и Босилеград);
- урбанистички пројекти – за пункт у функцији туристичко-рекреативне понуде са прихватним и угоститељским објектима на: контакту зоне II санитарне заштите акумулације са вансливном

површином (северно од бране) на КО Стајковце (општина Судрулица); као и улазима у скијалиште, чвориштима излаза жичара на територији Града Врања.

- шематски прикази уређења насеља, и правила уређења и изградње просторног плана јединице локалне самоуправе – за смештајне капацитете у склопу сеоског домаћинства у сеоско-туристичким насељима ван зона I и II акумулације „Јелашница“: или по потреби одговарајућим урбанистичким плановима;
- услови уређења у оквиру овог Просторног плана - за планинарске и излетничке стазе са пратећим објектима, полигоне посебних интереса, ловишта и друге садржаје дисперзне понуде у простору на подручју слива акумулације „Јелашница“, Бесне Кобиле и осталих простора у оквиру града Врања и општина Сурдулица и Владичин Хан.

1.4.2. Усмеравајућа правила уређења и изградње туристичких просто

Овим Просторним планом дају се следећа усмеравајућа правила уређења туристичких садржаја у оквиру насеља и концентрисане понуде у простору/туристичке инфраструктуре које би требало регулационо разрадити у склопу Просторног плана подручја посебне намене туристичког комплекса и скијалишта Бесна Кобила-Варденик и одговарајућим урбанистичким плановима:

- нови смештајни планински центар– локације нових центара предвидети на погодним теренима (геолошки стабилним, нагиба до 20%, осунчаним, заклоњеним од ветра, уз шуму и др.); у изградњи супраструктуре примењивати претежно концентрисани концепт, ради остваривања енергетске ефикасности изградње и коришћења објеката и омогућавања већих рекреативних и зелених површина; бруто густина изграђености туристичког смештаја треба да се креће од 70 до 120 лежаја/ha; сразмерно броју лежаја треба предвидети одговарајуће садржаје јавних служби и сервиса (здравства, културе, администрације, спорта и рекреације, угоститељства, трговине, техничких сервиса, јавног саобраћаја, паркинга, гаража и др.); смештај одвојити зеленилом или мирним пешачким зонама од буке главних саобраћајница, забавних и рекреативних садржаја; све центре опремити прописним приступним путевима (уз могућност двостраног прилаза), системима водовода, канализације (са уређајима за пречишћавање отпадних вода, ван слива акумулације), електро-енергије и електронске комуникационе мреже;
- уређење алпских/сноуборд скијалишта условљено је пажљивом валоризацијом заштите природе и природних вредности, избором претежно северних експозиција, на висинама изнад 1000 m н.в.; стазе нордијских скијалишта предвиђене су на висинама испод 1600 m н.в.;
- подбрански аква-пункт организовати као концентрисани комплекс спортова на води (базени за одрасле и децу, тобогани и др.) уз отворене спортске терене и са кампом, угоститељским, забавним и сервисним садржајима (у приземним објектима етно-архитектуре), паркингом;
- пункт у функцији туристичко-рекреативне понуде контакту зоне II санитарне заштите акумулације са вансливном површином (северно од бране) на КО Стајковце (општина Судрулица) - градња прихватног и угоститељског објекта са архитектуром по етно узорима локалне средине, спратности до П+1+поткровље, са заузетошћу парцеле до 30% и могућношћу изградње помоћних објеката у оквиру овог индекса заузетости, уз опремљеност основним јавним садржајима услуга и сервиса; уз услов одвођења свих отпадних вода ван слива акумулације.

1.4.3. Правила уређења алпског и нордијског скијалишта

До доношења Просторног плана подручја посебне намене туристичког комплекса и скијалишта Бесна Кобила-Варденик (са регулационом разрадом), **јавно алпско скијалиште Бесна Кобила-Варденик** на подручју Просторног плана, уређиваће се према следећим основним правилима:

1. Уређење алпског скијалишта

- жичаре и алпске ски-стазе лоцирају се на подручју Просторног плана, по правилу, на планинским пашњацима и на шумском земљишту без шуме или са посеченом шумом, уз пажљиво пејзажно обликовање и затрављивање површина аутохтоним травним састојинама;
- алпско скијалиште се уређује као јединствен, повезан систем скијашке инфраструктуре;
- за уређење и функционисање јединственог система алпског скијалишта обезбеђују се: саобраћајни приступи до полазишта жичара на улазима у секторе скијалишта (са паркинзима), близак контакт једног броја улаза у скијалиште и знатног броја полазишта жичара са смештајним

комплексима/објектима, превезивање главних ски-стаза на полазиштима и излазима жичара и између њих путем везних стаза/ски путева, уз остваривање максималних висинских разлика и дужина ски-стаза са оптималним жичарама;

- алпско скијалиште се планира и уређује на теренима нагиба 15-60%, претежно на хладнијим експозицијама (север, североисток, исток и северозапад), на континуално повољним морфометријским облицима, уз избегавање стеновитих, нестабилних и еродираних терена и неповољних климатских услова (ветар, лед и друго);
 - ширине коридора жичара су: (а) ван шуме - 8 m за ски-лифтове, 11 - 17 m за седежнице и кабинске жичаре, и (б) у просечној шуми ширина свих коридора је просечно већа за око 50%;
 - просечна ширина алпских стаза је 50 m (минимално 30 m), а минимална ширина везних ски-стаза нагиба до 12% је 5 m;
 - капацитет једновремених алпских скијаша обрачунава се на основу капацитета планираних алпских ски-стаза, према нормативу од 200 m² стазе по скијашу (овај норматив омогућава да се на истом простору пројектује више алпских стаза са истим капацитетом по већем пројектном нормативу - 333 m² за почетнике, 400 m² за средње, 500 m² за добре и 666 m² за експерте);
 - при уређењу скијалишта дозвољавају се минималне интервенције на терену, а у летњем одржавању ски-стаза обавезна је заштита од ерозије (затрављивањем огољеног тла, одржавањем травњака прегонском испашом, летњим поливањем, регулацијом малих водотока, дренажом терена и друго), регулисање прелаза преко водотока и слично;
 - поред ски-стаза формирају се шумски снего-улавни и ветро-улавни појасеви, који истовремено омогућавају оријентацију скијаша при магли и међави.
2. Смањење ерозије тла при уређењу и одржавању алпских стаза и жичара
- временски период у коме су деградирани локације изложене дејству климатских фактора треба да буде што краће (све активности треба обавити током исте грађевинске сезоне, од маја до октобра месеца);
 - на укрштању приступних путева са водотоковима треба користити цевне пропусте што већих димензија, како би се обавио несметан пролаз бујичних вода и крупних комада наноса и формирати риголе (канале) за евакуацију воде са трупа пута;
 - поставити баријере за нанос и контурне стабилизаторе на нагибима у циљу минимизирања интензитета ерозије (током градње око грађевинских локација и поред водотокова), као и прекривке за заштиту од ерозије, израдити потпорне конструкција у зони полазних станица жичара, преграда и прагова ради заустављања вученог наноса, као и стабилизационо-дренажних конструкција (од габиона);
 - превенцију појаве плитких клизишта, сакупљање и евакуацију подземних (изворских) вода обавити израдом стабилизационо-дренажних конструкција;
 - рестаурација земљишта и вегетације треба да се заснива на аутохтоним врстама трава, легуминоза и жбуња, или на врстама које се могу наћи у комерцијалној понуди, а које су еколошки прилагођене условима станишта на коме се радови изводе;
 - хумусно-акумулативни слој земљишта, који се уклања ради градње, чувати и складиштити на одговарајући начин, како би се искористио за ревегетацију и рестаурационе радове;
 - приступне путеве градити истовремено са пратећом инфраструктуром (електроснабдевање, водоснабдевање, канализација, итд.) у истом коридору и током исте грађевинске сезоне, како би се избегла вишеструка деградација истих локалитета;
 - системи за вештачки снег треба да буду постављени на коридорима који следе ободне ски-стаза; и др.
3. Пратећи објекти уз жичаре алпског скијалишта:
- обавезно је комунално опремање пунктова у функцији алпских скијалишта (на улазима у скијалишта и полазиштима жичара, на чвориштима и појединачним излазима жичара);
 - све локације ски-ресторана на полазиштима, међустаницама и излазима жичара условљене су могућношћу прикључења на постојећу или планирану канализациону и другу инфраструктуру, предвиђену у склопу пројеката реконструкције и изградње жичара (предност имају локације ски-ресторана на полазиштима жичара);
4. Уређење нордијског скијалишта и осталих садржаја зимске понуде у простору:
- нордијске ски-стазе се, по правилу, планирају и уређују на планинским пашњацима и шумском земљишту без просека кроз шуму, претежно на трасама шумских и пашњачких путева и стаза, уз отварање нових траса само на неопходним краћим деоницама;

- нордијске ски-стазе се уређују са профилом од 3.0 m и максималним нагибом до 20%, са дужинама које су диференциране за рекреативце и за такмичаре (ланг лауф и бијатлон);
- на дужим деоницама нордијске ски-стазе се опремају уређеним одмориштима и рустичним склоништима од невремена;
- остале зимске стазе на подручју Просторног плана уређују се по истим правилима као нордијске стазе;
- зимски полигони екстремних спортова (зимско пењање, параглајдинг, змајарење и др.) лоцирају се уз нордијске и друге зимске стазе и уређују без угрожавања природе.

Летња туристичка инфраструктура уређиваће се према следећим основним правилима:

- излетничке и планинарске стазе уређују се истовремено у функцији туризма, рекреације, заштите и презентације природних и културних вредности;
- излетничке и планинарске стазе се, по правилу, планирају и уређују на планинским пашњацима и шумском земљишту без просека кроз шуму, претежно на трасама шумских и пашњачких путева и стаза, уз отварање нових траса само на неопходним краћим деоницама;
- излетничке и планинарске стазе уређују се са профилом од 2.0 m и максималним нагибом до 30%, на двосмерним и кружним трасама;
- излетничке и планинарске стазе се уређују за кретање пешака, јахача и планинских бициклиста, са маркацијом и пратећим објектима видиковаца и отворених одморишта, наткривених склоништа за људе и коње, затворених скромних биваковаца за ноћење и мањих логоришта за планинарске шаторе, на атрактивним локацијама у близини природних и културних вредности;
- пунктови екстремних/авантуристичких спортова (алпинизам, слободно пењање, параглајдинг и др.) уређују се на одговарајућим природним локацијама, уз приступе са панорамских путева, излетничких и планинарских стаза;
- риболовне стазе и ревири на акумулацији „Јелашница“, Јелашничкој реци и осталим већим водотоцима подразумевају природно уређење делова обале са неопходним пратећим објектима, уз повезивање са одговарајућим излетничким и планинарским стазама, у складу са одговарајућим риболовним основама; риболовне стазе и ревири су профила од 2 m са приступима обали и малим приземним рустичним објектима склоништа;
- склоништа и биваковци на излетничким, планинарским и риболовним стазама граде се као приземни рустични објекти у духу локалне традиционалне архитектуре, од приручних материјала и максимално уклопљени у природни предео.
- уређење ловишта обухвата организовање ловних резервата са хранилиштима и склоништима за дивљач, уређење ловних терена са ловачким објектима и др., у складу са одговарајућим ловним и шумским основама; објекти ловишта у функцији узгоја и заштите дивљачи, лова и смештаја ловаца биће рустични, од локалних материјала и уклопљени у природу.

У зонама туристичке намене дозвољава се **изградња туристичких нестационарних објеката клупског типа** (за потребе рекреације и спорта, дружења и забаве туриста). Правила уређења и грађења за овај тип туристичких објеката су: минимална површина парцеле је 40.0 а; објекат се поставља на ободу слободног зеленог простора; максимална БРГП износи до 300 m², а висина објекта до 5.0 m; приступ парцели се обезбеђује директним излазом на јавни пут, минималне ширине прилаза 5.0 m; паркирање се обезбеђује на сопственој грађевинској парцели.

1.5. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА У ОБУХВАТУ РЕГУЛАЦИОНЕ РАЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ЗА ЦЕВОВОД СИРОВЕ ВОДЕ СА ОБЈЕКТИМА У ЊЕГОВОМ САСТАВУ И ОБЈЕКТЕ У САСТАВУ БРАНЕ

1.5.1. Обухват и опис подручја детаљне регулације

Укупна површина обухвата подручја детаљне регулације износи 39,12 ha, на подручју КО Декутинце и Грамађе (општина Владичин Хан), те Јелашница и Стајковце (општина Сурдулица), и приказана је на рефералним картама Просторног плана.

Списак катастарских парцела чине основ за експропријацију у свим облицима у складу са законом о експропријацији, а тачне катастарске парцеле обухваћене експропријацијом знаће се након израде пројекта за грађевинску дозволу. Након израде пројекта за грађевинску дозволу, наведене парцеле за експропријацију у пројекту су саставни део Просторног плана, у смислу његовог

спровођења. Уколико се јави неслагање пописа обухваћених катастарских парцела са стварним стањем, меродавна је ситуација приказана на листовима Рефералне карте број 4.

Списак преломних тачака границе регулационе разраде

Граница и обухват детаљне регулације одређен је координатама⁶ преломних тачака линије границе (редни број тачке, X и Y координата) и приказан је на листовима Рефералне карте 5⁷:

1. 7588329, 4726090; 2. 7588337, 4726086; 3. 7588340, 4726090; 4. 7588357, 4726075; 5. 7588370, 4726013; 6. 7588343, 4725997; 7. 7588339, 4725983; 8. 7588391, 4725991; 9. 7588382, 4725980; 10. 7588355, 4725969; 11. 7588327, 4725976; 12. 7588317, 4725978; 13. 7588315, 4726005; 14. 7588309, 4726012; 15. 7588305, 4726014; 16. 7588291, 4726019; 17. 7588272, 4726024; 18. 7588261, 4726030; 19. 7588255, 4726030; 20. 7588252, 4726027; 21. 7588251, 4726023; 22. 7588251, 4726019; 23. 7588251, 4726018; 24. 7588253, 4726017; 25. 7588274, 4726005; 26. 7588283, 4725999; 27. 7588290, 4725983; 28. 7588290, 4725972; 29. 7588285, 4725957; 30. 7588270, 4725934; 31. 7588237, 4725901; 32. 7588222, 4725879; 33. 7588214, 4725862; 34. 7588202, 4725828; 35. 7588187, 4725778; 36. 7588161, 4725713; 37. 7588150, 4725682; 38. 7588147, 4725667; 39. 7588145, 4725649; 40. 7588145, 4725633; 41. 7588147, 4725607; 42. 7588152, 4725582; 43. 7588152, 4725574; 44. 7588150, 4725569; 45. 7588155, 4725554; 46. 7588086, 4725513; 47. 7588071, 4725490; 48. 7588062, 4725480; 49. 7588044, 4725455; 50. 7588034, 4725446; 51. 7588025, 4725441; 52. 7587993, 4725424; 53. 7587972, 4725408; 54. 7587965, 4725392; 55. 7587953, 4725366; 56. 7587933, 4725342; 57. 7587921, 4725322; 58. 7587917, 4725310; 59. 7587913, 4725280; 60. 7587912, 4725279; 61. 7587924, 4725268; 62. 7587892, 4725242; 63. 7587872, 4725233; 64. 7587864, 4725214; 65. 7587849, 4725162; 66. 7587818, 4725086; 67. 7587801, 4725065; 68. 7587787, 4725051; 69. 7587778, 4725046; 70. 7587744, 4725039; 71. 7587734, 4725034; 72. 7587727, 4725029; 73. 7587644, 4724989; 74. 7587586, 4724966; 75. 7587588, 4724960; 76. 7587604, 4724917; 77. 7587609, 4724898; 78. 7587647, 4724850; 79. 7587684, 4724791; 80. 7587700, 4724755; 81. 7587729, 4724687; 82. 7587753, 4724667; 83. 7587782, 4724639; 84. 7587799, 4724607; 85. 7587823, 4724568; 86. 7587853, 4724537; 87. 7587877, 4724517; 88. 7587913, 4724484; 89. 7587940, 4724463; 90. 7587984, 4724441; 91. 7588004, 4724427; 92. 7588041, 4724394; 93. 7588095, 4724360; 94. 7588143, 4724311; 95. 7588175, 4724290; 96. 7588210, 4724258; 97. 7588237, 4724218; 98. 7588252, 4724207; 99. 7588300, 4724183; 100. 7588341, 4724152; 101. 7588376, 4724133; 102. 7588463, 4724095; 103. 7588529, 4724053; 104. 7588575, 4724030; 105. 7588632, 4724013; 106. 7588692, 4723990; 107. 7588747, 4723965; 108. 7588791, 4723941; 109. 7588920, 4723860; 110. 7589019, 4723788; 111. 7589053, 4723772; 112. 7589215, 4723734; 113. 7589289, 4723735; 114. 7589393, 4723695; 115. 7589426, 4723672; 116. 7589472, 4723609; 117. 7589518, 4723566; 118. 7589552, 4723543; 119. 7589584, 4723528; 120. 7589609, 4723522; 121. 7589627, 4723483; 122. 7589650, 4723459; 123. 7589691, 4723430; 124. 7589725, 4723411; 125. 7589752, 4723382; 126. 7589790, 4723284; 127. 7589813, 4723247; 128. 7589885, 4723184; 129. 7589896, 4723154; 130. 7589950, 4723124; 131. 7589988, 4723075; 132. 7590004, 4723048; 133. 7590060, 4722995; 134. 7590109, 4722923; 135. 7590143, 4722893; 136. 7590189, 4722862; 137. 7590182, 4722856; 138. 7590198, 4722840; 139. 7590240, 4722827; 140. 7590310, 4722812; 141. 7590363, 4722777; 142. 7590425, 4722751; 143. 7590550, 4722661; 144. 7590563, 4722641; 145. 7590584, 4722617; 146. 7590665, 4722543; 147. 7590761, 4722406; 148. 7590853, 4722327; 149. 7590906, 4722263; 150. 7590947, 4722223; 151. 7590998, 4722188; 152. 7591037, 4722188; 153. 7591098, 4722178; 154. 7591177, 4722170; 155. 7591274, 4722147; 156. 7591322, 4722121; 157. 7591433, 4722003; 158. 7591439, 4721999; 159. 7591630, 4721999; 160. 7591638, 4721972; 161. 7591645, 4721980; 162. 7591659, 4722001; 163. 7591665, 4722007; 164. 7591678, 4722018; 165. 7591694, 4722036; 166. 7591698, 4722043; 167. 7591705, 4722049; 168. 7591711, 4722051; 169. 7591718, 4722051; 170. 7591728, 4722055; 171. 7591750, 4722065; 172. 7591759, 4722066; 173. 7591767, 4722064; 174. 7591772, 4722060; 175. 7591776, 4722054; 176. 7591777, 4722050; 177. 7591776, 4722045; 178. 7591775, 4722040; 179. 7591772, 4722033; 180. 7591769, 4722025; 181. 7591765, 4722019; 182. 7591762, 4722015; 183. 7591761, 4722008; 184. 7591760, 4722002; 185. 7591759, 4721997; 186. 7591757, 4721990; 187. 7591755, 4721984; 188. 7591752, 4721980; 189. 7591746, 4721973; 190. 7591740, 4721968; 191. 7591735, 4721961; 192. 7591732, 4721958; 193. 7591730, 4721950; 194. 7591732, 4721942; 195. 7591733, 4721936; 196. 7591736, 4721932; 197. 7591739, 4721927; 198. 7591741, 4721923; 199. 7591742, 4721919; 200. 7591744, 4721915; 201. 7591746, 4721910; 202. 7591747, 4721906; 203. 7591748, 4721902; 204. 7591748, 4721898; 205. 7591748, 4721894; 206. 7591749, 4721889; 207. 7591752, 4721882; 208. 7591756, 4721877; 209. 7591758, 4721873; 210. 7591760, 4721867; 211. 7591759, 4721863; 212. 7591757, 4721853; 213. 7591756, 4721846; 214. 7591754, 4721840; 215. 7591753, 4721835; 216. 7591751, 4721829; 217. 7591750, 4721825; 218. 7591748, 4721822; 219. 7591745, 4721818; 220. 7591745, 4721813; 221. 7591744, 4721809; 222. 7591744, 4721806; 223. 7591744, 4721800; 224. 7591744, 4721795; 225. 7591745, 4721791; 226. 7591747, 4721788; 227. 7591750, 4721784; 228. 7591753, 4721780; 229. 7591755, 4721777; 230. 7591757, 4721772; 231. 7591759, 4721767; 232. 7591763, 4721759; 233. 7591766, 4721754; 234. 7591770, 4721749; 235. 7591772, 4721746; 236. 7591773, 4721743; 237. 7591774, 4721740; 238. 7591775, 4721737; 239. 7591776, 4721732; 240. 7591776, 4721729; 241. 7591778, 4721724; 242. 7591781, 4721714; 243. 7591782, 4721707; 244. 7591783, 4721702; 245. 7591782, 4721697; 246. 7591782, 4721682; 247. 7591783, 4721664; 248. 7591786, 4721661; 249. 7591790, 4721658; 250.

⁶ Координате су приказане у Гаус-Кригеровој пројекцији.

⁷ На листовима Рефералне карте 5. због прегледности приказане су карактеристичне преломне тачке границе.

7591800, 4721652; 251. 7591809, 4721646; 252. 7591812, 4721643; 253. 7591817, 4721641; 254. 7591830, 4721633; 255. 7591837, 4721628; 256. 7591843, 4721624; 257. 7591849, 4721619; 258. 7591854, 4721615; 259. 7591862, 4721607; 260. 7591869, 4721599; 261. 7591874, 4721594; 262. 7591881, 4721588; 263. 7591899, 4721575; 264. 7591908, 4721568; 265. 7591914, 4721564; 266. 7591918, 4721565; 267. 7591922, 4721567; 268. 7591930, 4721572; 269. 7591936, 4721577; 270. 7591939, 4721579; 271. 7591942, 4721581; 272. 7591947, 4721583; 273. 7591954, 4721586; 274. 7591967, 4721589; 275. 7591979, 4721593; 276. 7591982, 4721593; 277. 7591986, 4721593; 278. 7591994, 4721592; 279. 7592002, 4721590; 280. 7592006, 4721590; 281. 7592011, 4721590; 282. 7592016, 4721590; 283. 7592020, 4721590; 284. 7592023, 4721589; 285. 7592029, 4721589; 286. 7592034, 4721590; 287. 7592040, 4721590; 288. 7592045, 4721589; 289. 7592049, 4721589; 290. 7592055, 4721589; 291. 7592061, 4721588; 292. 7592064, 4721587; 293. 7592070, 4721587; 294. 7592076, 4721586; 295. 7592080, 4721585; 296. 7592083, 4721583; 297. 7592088, 4721583; 298. 7592092, 4721582; 299. 7592096, 4721581; 300. 7592101, 4721579; 301. 7592105, 4721579; 302. 7592111, 4721578; 303. 7592116, 4721577; 304. 7592119, 4721576; 305. 7592123, 4721575; 306. 7592128, 4721572; 307. 7592131, 4721571; 308. 7592133, 4721570; 309. 7592143, 4721565; 310. 7592149, 4721564; 311. 7592154, 4721563; 312. 7592158, 4721561; 313. 7592160, 4721560; 314. 7592176, 4721554; 315. 7592184, 4721554; 316. 7592190, 4721554; 317. 7592196, 4721555; 318. 7592200, 4721554; 319. 7592204, 4721554; 320. 7592212, 4721556; 321. 7592216, 4721558; 322. 7592223, 4721562; 323. 7592224, 4721566; 324. 7592225, 4721569; 325. 7592227, 4721574; 326. 7592228, 4721578; 327. 7592228, 4721582; 328. 7592229, 4721586; 329. 7592233, 4721592; 330. 7592236, 4721597; 331. 7592240, 4721603; 332. 7592242, 4721606; 333. 7592243, 4721609; 334. 7592246, 4721615; 335. 7592250, 4721618; 336. 7592253, 4721619; 337. 7592257, 4721622; 338. 7592260, 4721624; 339. 7592263, 4721626; 340. 7592267, 4721627; 341. 7592271, 4721628; 342. 7592274, 4721629; 343. 7592278, 4721632; 344. 7592282, 4721633; 345. 7592287, 4721633; 346. 7592290, 4721633; 347. 7592294, 4721633; 348. 7592299, 4721632; 349. 7592306, 4721631; 350. 7592314, 4721630; 351. 7592322, 4721627; 352. 7592328, 4721629; 353. 7592336, 4721631; 354. 7592340, 4721629; 355. 7592345, 4721624; 356. 7592347, 4721619; 357. 7592349, 4721613; 358. 7592350, 4721610; 359. 7592352, 4721608; 360. 7592355, 4721606; 361. 7592358, 4721606; 362. 7592363, 4721607; 363. 7592368, 4721606; 364. 7592372, 4721601; 365. 7592373, 4721596; 366. 7592373, 4721589; 367. 7592374, 4721585; 368. 7592378, 4721578; 369. 7592381, 4721574; 370. 7592383, 4721570; 371. 7592385, 4721566; 372. 7592386, 4721561; 373. 7592388, 4721558; 374. 7592389, 4721554; 375. 7592390, 4721551; 376. 7592391, 4721545; 377. 7592393, 4721541; 378. 7592395, 4721539; 379. 7592398, 4721535; 380. 7592402, 4721530; 381. 7592403, 4721524; 382. 7592404, 4721519; 383. 7592407, 4721512; 384. 7592409, 4721508; 385. 7592411, 4721504; 386. 7592413, 4721499; 387. 7592415, 4721491; 388. 7592417, 4721487; 389. 7592418, 4721484; 390. 7592420, 4721481; 391. 7592421, 4721478; 392. 7592423, 4721473; 393. 7592425, 4721470; 394. 7592426, 4721467; 395. 7592428, 4721463; 396. 7592429, 4721460; 397. 7592432, 4721452; 398. 7592433, 4721446; 399. 7592435, 4721443; 400. 7592438, 4721436; 401. 7592441, 4721432; 402. 7592444, 4721427; 403. 7592448, 4721419; 404. 7592450, 4721415; 405. 7592452, 4721410; 406. 7592454, 4721404; 407. 7592455, 4721400; 408. 7592457, 4721396; 409. 7592459, 4721389; 410. 7592462, 4721384; 411. 7592465, 4721379; 412. 7592468, 4721375; 413. 7592470, 4721372; 414. 7592471, 4721369; 415. 7592473, 4721362; 416. 7592473, 4721356; 417. 7592473, 4721350; 418. 7592474, 4721344; 419. 7592477, 4721338; 420. 7592480, 4721333; 421. 7592482, 4721329; 422. 7592486, 4721324; 423. 7592488, 4721320; 424. 7592490, 4721315; 425. 7592492, 4721311; 426. 7592491, 4721303; 427. 7592488, 4721298; 428. 7592480, 4721296; 429. 7592474, 4721298; 430. 7592470, 4721303; 431. 7592466, 4721307; 432. 7592464, 4721310; 433. 7592462, 4721311; 434. 7592460, 4721313; 435. 7592457, 4721316; 436. 7592455, 4721320; 437. 7592454, 4721324; 438. 7592448, 4721333; 439. 7592445, 4721339; 440. 7592444, 4721344; 441. 7592445, 4721351; 442. 7592445, 4721355; 443. 7592441, 4721357; 444. 7592436, 4721359; 445. 7592433, 4721361; 446. 7592432, 4721363; 447. 7592428, 4721367; 448. 7592424, 4721371; 449. 7592421, 4721375; 450. 7592419, 4721381; 451. 7592419, 4721384; 452. 7592418, 4721388; 453. 7592413, 4721392; 454. 7592411, 4721396; 455. 7592407, 4721400; 456. 7592403, 4721404; 457. 7592402, 4721409; 458. 7592402, 4721413; 459. 7592401, 4721416; 460. 7592399, 4721420; 461. 7592398, 4721423; 462. 7592394, 4721426; 463. 7592392, 4721431; 464. 7592390, 4721434; 465. 7592387, 4721438; 466. 7592385, 4721443; 467. 7592383, 4721449; 468. 7592379, 4721455; 469. 7592379, 4721461; 470. 7592374, 4721465; 471. 7592370, 4721470; 472. 7592369, 4721474; 473. 7592367, 4721477; 474. 7592365, 4721482; 475. 7592363, 4721487; 476. 7592361, 4721492; 477. 7592359, 4721498; 478. 7592357, 4721503; 479. 7592354, 4721506; 480. 7592353, 4721509; 481. 7592352, 4721515; 482. 7592351, 4721520; 483. 7592347, 4721526; 484. 7592343, 4721530; 485. 7592338, 4721534; 486. 7592334, 4721539; 487. 7592329, 4721543; 488. 7592321, 4721549; 489. 7592315, 4721553; 490. 7592312, 4721555; 491. 7592308, 4721554; 492. 7592304, 4721553; 493. 7592298, 4721548; 494. 7592292, 4721542; 495. 7592289, 4721537; 496. 7592286, 4721534; 497. 7592282, 4721529; 498. 7592277, 4721524; 499. 7592274, 4721519; 500. 7592269, 4721514; 501. 7592266, 4721510; 502. 7592262, 4721507; 503. 7592252, 4721500; 504. 7592244, 4721493; 505. 7592238, 4721488; 506. 7592234, 4721485; 507. 7592229, 4721481; 508. 7592224, 4721478; 509. 7592221, 4721478; 510. 7592217, 4721477; 511. 7592211, 4721475; 512. 7592207, 4721474; 513. 7592204, 4721468; 514. 7592202, 4721464; 515. 7592199, 4721460; 516. 7592193, 4721459; 517. 7592188, 4721460; 518. 7592185, 4721463; 519. 7592183, 4721465; 520. 7592179, 4721469; 521. 7592175, 4721474; 522. 7592173, 4721477; 523. 7592169, 4721480; 524. 7592165, 4721483; 525. 7592159, 4721485; 526. 7592155, 4721486; 527. 7592150, 4721487; 528. 7592142, 4721489; 529. 7592135, 4721490; 530. 7592129, 4721492; 531. 7592122, 4721495; 532. 7592113, 4721496; 533. 7592103, 4721499; 534. 7592098, 4721500; 535. 7592092, 4721502; 536. 7592085, 4721503; 537. 7592070, 4721505; 538. 7592062, 4721506; 539. 7592053, 4721504; 540. 7592042, 4721501; 541. 7592035, 4721498; 542. 7592027, 4721495; 543. 7592019, 4721493; 544.

7592012, 4721492; 545. 7592004, 4721491; 546. 7591999, 4721491; 547. 7591991, 4721492; 548. 7591983, 4721490; 549. 7591975, 4721488; 550. 7591971, 4721484; 551. 7591967, 4721480; 552. 7591962, 4721474; 553. 7591960, 4721471; 554. 7591956, 4721466; 555. 7591952, 4721461; 556. 7591946, 4721452; 557. 7591941, 4721446; 558. 7591936, 4721441; 559. 7591930, 4721436; 560. 7591925, 4721431; 561. 7591920, 4721429; 562. 7591917, 4721428; 563. 7591915, 4721424; 564. 7591911, 4721420; 565. 7591908, 4721418; 566. 7591903, 4721417; 567. 7591900, 4721416; 568. 7591896, 4721416; 569. 7591893, 4721416; 570. 7591888, 4721417; 571. 7591884, 4721419; 572. 7591880, 4721419; 573. 7591876, 4721420; 574. 7591872, 4721421; 575. 7591869, 4721423; 576. 7591866, 4721426; 577. 7591863, 4721431; 578. 7591860, 4721435; 579. 7591857, 4721440; 580. 7591853, 4721445; 581. 7591848, 4721450; 582. 7591844, 4721453; 583. 7591838, 4721457; 584. 7591830, 4721466; 585. 7591828, 4721469; 586. 7591823, 4721474; 587. 7591819, 4721476; 588. 7591816, 4721476; 589. 7591811, 4721476; 590. 7591807, 4721477; 591. 7591800, 4721476; 592. 7591796, 4721474; 593. 7591792, 4721474; 594. 7591791, 4721471; 595. 7591789, 4721467; 596. 7591786, 4721463; 597. 7591782, 4721460; 598. 7591778, 4721458; 599. 7591774, 4721457; 600. 7591772, 4721454; 601. 7591771, 4721447; 602. 7591770, 4721441; 603. 7591769, 4721434; 604. 7591767, 4721430; 605. 7591766, 4721427; 606. 7591763, 4721423; 607. 7591759, 4721421; 608. 7591755, 4721421; 609. 7591749, 4721425; 610. 7591745, 4721428; 611. 7591743, 4721433; 612. 7591742, 4721436; 613. 7591740, 4721443; 614. 7591736, 4721453; 615. 7591733, 4721460; 616. 7591732, 4721465; 617. 7591731, 4721468; 618. 7591731, 4721473; 619. 7591730, 4721487; 620. 7591729, 4721501; 621. 7591728, 4721507; 622. 7591727, 4721511; 623. 7591724, 4721514; 624. 7591720, 4721519; 625. 7591716, 4721525; 626. 7591712, 4721531; 627. 7591707, 4721536; 628. 7591695, 4721548; 629. 7591691, 4721552; 630. 7591685, 4721558; 631. 7591674, 4721569; 632. 7591668, 4721575; 633. 7591665, 4721576; 634. 7591657, 4721581; 635. 7591646, 4721587; 636. 7591640, 4721592; 637. 7591637, 4721596; 638. 7591634, 4721601; 639. 7591629, 4721609; 640. 7591627, 4721612; 641. 7591624, 4721615; 642. 7591621, 4721620; 643. 7591619, 4721627; 644. 7591618, 4721632; 645. 7591618, 4721636; 646. 7591618, 4721641; 647. 7591619, 4721648; 648. 7591622, 4721661; 649. 7591621, 4721667; 650. 7591620, 4721674; 651. 7591622, 4721679; 652. 7591620, 4721684; 653. 7591617, 4721688; 654. 7591614, 4721691; 655. 7591600, 4721702; 656. 7591595, 4721702; 657. 7591589, 4721704; 658. 7591584, 4721709; 659. 7591494, 4721709; 660. 7591401, 4721736; 661. 7591324, 4721810; 662. 7591307, 4721916; 663. 7591333, 4721958; 664. 7591315, 4721980; 665. 7591298, 4722017; 666. 7591274, 4722051; 667. 7591200, 4722096; 668. 7591162, 4722108; 669. 7591095, 4722118; 670. 7591066, 4722136; 671. 7591009, 4722156; 672. 7590946, 4722200; 673. 7590935, 4722208; 674. 7590891, 4722249; 675. 7590838, 4722313; 676. 7590746, 4722392; 677. 7590650, 4722530; 678. 7590570, 4722603; 679. 7590547, 4722629; 680. 7590536, 4722647; 681. 7590416, 4722733; 682. 7590353, 4722759; 683. 7590303, 4722794; 684. 7590234, 4722807; 685. 7590187, 4722823; 686. 7590152, 4722858; 687. 7590156, 4722860; 688. 7590131, 4722877; 689. 7590094, 4722909; 690. 7590044, 4722982; 691. 7589988, 4723035; 692. 7589972, 4723064; 693. 7589936, 4723108; 694. 7589880, 4723140; 695. 7589868, 4723172; 696. 7589797, 4723234; 697. 7589772, 4723275; 698. 7589735, 4723371; 699. 7589712, 4723395; 700. 7589680, 4723413; 701. 7589637, 4723444; 702. 7589611, 4723472; 703. 7589595, 4723505; 704. 7589577, 4723510; 705. 7589542, 4723525; 706. 7589506, 4723551; 707. 7589456, 4723595; 708. 7589412, 4723658; 709. 7589384, 4723677; 710. 7589285, 4723715; 711. 7589213, 4723714; 712. 7589046, 4723753; 713. 7589009, 4723771; 714. 7588909, 4723843; 715. 7588781, 4723924; 716. 7588738, 4723947; 717. 7588684, 4723971; 718. 7588626, 4723994; 719. 7588568, 4724011; 720. 7588519, 4724036; 721. 7588453, 4724077; 722. 7588367, 4724115; 723. 7588330, 4724135; 724. 7588290, 4724166; 725. 7588241, 4724190; 726. 7588222, 4724203; 727. 7588194, 4724245; 728. 7588163, 4724275; 729. 7588131, 4724296; 730. 7588082, 4724345; 731. 7588029, 4724378; 732. 7587992, 4724411; 733. 7587973, 4724424; 734. 7587929, 4724446; 735. 7587900, 4724469; 736. 7587863, 4724502; 737. 7587839, 4724523; 738. 7587807, 4724556; 739. 7587782, 4724597; 740. 7587766, 4724627; 741. 7587740, 4724652; 742. 7587712, 4724674; 743. 7587682, 4724747; 744. 7587666, 4724781; 745. 7587630, 4724838; 746. 7587590, 4724889; 747. 7587585, 4724911; 748. 7587569, 4724954; 749. 7587562, 4724978; 750. 7587636, 4725007; 751. 7587717, 4725046; 752. 7587724, 4725051; 753. 7587737, 4725058; 754. 7587771, 4725065; 755. 7587775, 4725067; 756. 7587786, 4725079; 757. 7587800, 4725096; 758. 7587830, 4725169; 759. 7587846, 4725221; 760. 7587857, 4725248; 761. 7587881, 4725259; 762. 7587894, 4725269; 763. 7587889, 4725274; 764. 7587893, 4725285; 765. 7587898, 4725315; 766. 7587903, 4725330; 767. 7587916, 4725354; 768. 7587936, 4725377; 769. 7587947, 4725400; 770. 7587955, 4725421; 771. 7587983, 4725441; 772. 7588015, 4725458; 773. 7588022, 4725462; 774. 7588030, 4725469; 775. 7588046, 4725492; 776. 7588055, 4725502; 777. 7588072, 4725528; 778. 7588130, 4725563; 779. 7588128, 4725570; 780. 7588132, 4725578; 781. 7588132, 4725580; 782. 7588128, 4725605; 783. 7588125, 4725632; 784. 7588125, 4725650; 785. 7588127, 4725671; 786. 7588131, 4725688; 787. 7588142, 4725720; 788. 7588168, 4725784; 789. 7588183, 4725835; 790. 7588196, 4725870; 791. 7588204, 4725889; 792. 7588221, 4725914; 793. 7588255, 4725946; 794. 7588266, 4725966; 795. 7588270, 4725976; 796. 7588270, 4725979; 797. 7588267, 4725986; 798. 7588263, 4725988; 799. 7588241, 4726001; 800. 7588235, 4726006; 801. 7588231, 4726014; 802. 7588231, 4726027; 803. 7588236, 4726039; 804. 7588247, 4726049; 805. 7588252, 4726049; 806. 7588255, 4726056; 807. 7588268, 4726091; 808. 7588293, 4726110; 809. 7588301, 4726105; 810. 7588312, 4726099; 811. 7588320, 4726095.

Списак парцела у обухвату детаљне регулације Просторног плана

У случају неслагања података из списка парцела (Табеле IV-1 и IV-2) са приказом на листовима Рефералне карте 5. валидан је картографски приказ.

ОПШТИНА ВЛАДИЧИН ХАН

Табела IV-1. Парцеле детаљне регулације Просторног плана на територији општине Владичин Хан.

Катастарска општина	Катастарске парцеле
Декутинце	135, 139, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1397, 1398, 1399/1, 1399/2, 1399/3, 140, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1406, 1407, 1428, 1429/1, 1430, 1431, 1432/1, 1432/6, 1432/7, 1433/1, 1433/2, 1434/1, 1434/2, 1435/4, 1435/5, 1436, 1437, 1440, 1443, 1444, 1445, 1447, 1452, 1454, 1456, 1458, 1460, 1461, 1462, 1466/1, 1607/2, 1608, 1609/1, 1609/2, 1611, 1612, 1634, 1635, 1638, 1639, 1641, 1642, 1645/1, 1645/2, 1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1655/1, 1657, 1661/1, 1661/2, 1662/1, 1663, 214, 215, 216, 217, 219, 221, 222, 223, 224/1, 224/2, 224/3, 270, 282/1, 282/2, 285, 286, 287, 288, 289, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 304, 305, 306, 337, 340, 341, 342, 343, 345, 346, 348, 349, 350, 351, 353, 354, 377, 386.
Грамађе	64/1, 64/2, 65, 66, 67, 94.

ОПШТИНА СУРДУЛИЦА

Табела IV-5. Парцеле детаљне регулације Просторног плана на територији општине Сурдулица.

Катастарска општина	Катастарске парцеле
Јелашница	1, 10, 115, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1021, 1022, 1023, 1026, 1027, 1028, 1029, 1031, 1032/2, 1033, 1035, 1037, 1039, 1040, 1046/1, 1047/3, 1048/1, 1048/2, 1049, 1051, 1052, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072/1, 1072/2, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1099, 11, 1100, 1108, 1109, 1110, 1118, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1125/2, 1128, 1149, 1150/2, 1156, 1157, 1163, 1164, 1167, 1168, 1185, 1186/2, 1187, 1188, 1189, 1190, 1203, 1204, 1205/2, 1217, 1270, 1272, 1273, 1275, 1276/1, 1276/2, 1279, 1281, 1335/1, 1344, 1345/1, 1346, 1351/1, 1351/2, 1357, 1361, 1362, 1364, 1365/2, 1367, 1370/4, 1373, 1376/1, 1376/2, 1377, 1378, 1382, 1383, 1386, 1391/1, 1391/2, 1392/1, 1392/2, 1394, 1396, 1398, 1399, 1402, 1403/1, 1403/2, 1404, 1405/1, 1406/1, 1406/2, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411/1, 1424, 1430, 1432, 1438, 1440, 1443/1, 1444, 1453, 1454, 1455, 1456, 147, 1591/1, 1591/2, 1601, 1603/2, 1631, 1632/2, 1636, 1637, 1644, 1649, 1667, 1672, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 394, 397, 403, 404, 405, 415, 416, 417, 420, 421, 428, 429/1, 429/2, 430/1, 431, 432, 433, 434/2, 440, 4535, 4537, 4538, 4539, 4541, 4544, 4574, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 5, 6, 7, 711, 716/1, 716/2, 717/2, 718/1, 719, 721/1, 721/2, 723, 727/3, 735, 740, 8, 802, 803, 826, 827, 831, 832, 836, 837, 838/2, 839/1, 840, 841/2, 842, 843, 849, 850, 86/2, 865, 866, 87, 870, 877, 878/1, 878/2, 878/3, 878/4, 88, 89, 9, 90, 95, 96.
Стајковце	1854, 1855, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1872, 1874, 1875, 1876/1, 1876/2, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1943, 2152, 2153, 2765, 2771.

1.5.2. Подела на карактеристичне целине, планирана намена простора и врста и намена објеката

Подручје детаљне регулације подељено је на просторне целине А, Б и В, са следећом планираном наменом површина (Табела IV-3):

- планирана целина **А** – Акваторија планиране акумулације „Јелашница“ са зоном I заштите;
- планирана целина **Б** – Брана са објектима и приступном саобраћајницом;
- планирана целина **В** – Коридор цевовода сирове воде.

Табела IV-3. Подела на карактеристичне целине и блокове са планираном наменом површина

Целина	П (ha)	Општина / Катастарска општина	Катастарске парцеле
А – Акваторија планиране акумулације „Јелашница“ са зоном I заштите	13,74	КО Јелашница	1679, 4535, 4574.
		КО Стајковце	1854, 1855, 1858, 1859, 1860, 1862, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1943, 2152, 2153, 2765, 2771.
Б – Брана са објектима и приступном саобраћајницом	11,27	КО Јелашница	1667, 1668, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 4535, 4574.
		КО Стајковце	1860, 1861, 1862, 1863, 1872, 1874, 1875, 1876/1, 1876/2, 1877, 1879, 1883, 2765.
В – Коридор цевовода сирове воде	14,11	КО Декутинце	135, 139, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1397, 1398, 1399/1, 1399/2, 1399/3, 140, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1406, 1407, 1428, 1429/1, 1430, 1431, 1432/1, 1432/6, 1432/7, 1433/1, 1433/2, 1434/1, 1434/2, 1435/4, 1435/5, 1436, 1437, 1440, 1443, 1444, 1445, 1447, 1452, 1454, 1456, 1458, 1460, 1461, 1462, 1466/1, 1607/2, 1608, 1609/1, 1609/2, 1611, 1612, 1634, 1635, 1638, 1639, 1641, 1642, 1645/1, 1645/2, 1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1655/1, 1657, 1661/1, 1661/2, 1662/1, 1663, 214, 215, 216, 217, 219, 221, 222, 223, 224/1, 224/2, 224/3, 270, 282/1, 282/2, 285, 286, 287, 288, 289, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 304, 305, 306, 337, 340, 341, 342, 343, 345, 346, 348, 349, 350, 351, 353, 354, 377, 386.
		КО Грамађа	64/1, 64/2, 65, 66, 67, 94.
		КО Јелашница	1, 10, 115, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1021, 1022, 1023, 1026, 1027, 1028, 1029, 1031, 1032/2, 1033, 1035, 1037, 1039, 1040, 1046/1, 1047/3, 1048/1, 1048/2, 1049, 1051, 1052, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072/1, 1072/2, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1099, 11, 1100, 1108, 1109, 1110, 1118, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1125/2, 1128, 1149, 1150/2, 1156, 1157, 1163, 1164, 1167, 1168, 1185, 1186/2, 1187, 1188, 1189, 1190, 1203, 1204, 1205/2, 1217, 1270, 1272, 1273, 1275, 1276/1, 1276/2, 1279, 1281, 1335/1, 1344, 1345/1, 1346, 1351/1, 1351/2, 1357, 1361, 1362, 1364, 1365/2, 1367, 1370/4, 1373, 1376/1, 1376/2, 1377, 1378, 1382, 1383, 1386, 1391/1, 1391/2, 1392/1, 1392/2, 1394, 1396, 1398, 1399, 1402, 1403/1, 1403/2, 1404, 1405/1, 1406/1, 1406/2, 1407, 1408, 1409, 1410, 1410, 1411/1, 1424, 1430, 1432, 1438, 1440, 1443/1, 1444, 1453, 1454, 1455, 1456, 147, 1591/1, 1591/2, 1601, 1603/2, 1631, 1632/2, 1636, 1637, 1644, 1649, 1667, 1672, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 394, 397, 403, 404, 405, 415, 416, 417, 420, 421, 428, 429/1, 429/2, 430/1, 431, 432, 433, 434/2, 440, 4537, 4538, 4539, 4541, 4544, 4574, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 5, 6, 7, 711, 716/1, 716/2, 717/2, 718/1, 719, 721/1, 721/2, 723, 727/3, 735, 740, 8, 802, 803, 826, 827, 831, 832, 836, 837, 838/2, 839/1, 840, 841/2, 842, 843, 849, 850, 86/2, 865, 866, 87, 870, 877, 878/1, 878/2, 878/3, 878/4, 88, 89, 9, 90, 95, 96.
УКУПНО	39,12		

Списак парцела за потпуну експропријацију

Грађевинске парцеле се формирају препарцелацијом обухваћених катастарских парцела, и то за потребе изградње објеката у функцији изворишта водоснабдевања и за потребе изградње приступног пута за објекте бране. Попис парцела дат је у табелама IV-4 и IV-5.

Табела IV-4: Попис катастарских парцела у обухвату планираних површина јавне намене

Објекат	К.О.	Број катастарске парцеле	Површина планиране грађевинске парцеле (m ²)
А – Акваторија планиране акумулације „Јелашница“ са зоном I заштите (Целина А)	КО Јелашница	1679, 4535, 4574.	137374
	КО Стајковце	1854, 1855, 1858, 1859, 1860, 1862, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1943, 2152, 2153, 2765, 2771.	
Б – Брана са објектима и приступном саобраћајницом (Целина Б)	КО Јелашница	1667, 1668, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 4535, 4574.	112740
	КО Стајковце	1860, 1861, 1862, 1863, 1872, 1874, 1875, 1876/1, 1876/2, 1877, 1879, 1883, 2765.	
В – Коридор цевовода сирове воде (Целина В), парцеле у обухвату Целине В	КО Декутинце	1460, 1661/1, 1663, 1652, 1655/1, 214., 1433/1.	39,74
	КО Јелашница	4574, 4537, 4538, 89, 433, 552, 850, 1086, 1365/2, 1393.	45,54

Табела IV-5: Попис катастарских парцела на којима ће се формирати грађевинске парцеле за изградњу објеката у саставу цевовода сирове воде

Објект	Оријетациона стационача цевовода	Оријетациона X, Y координата	Парцела
Мерно регулациони блок (МРБ):	5+905	х: 7588068, у: 4725509	КО Декутинце, к.п. бр. 214.
Ваздушни вентил (В):			
V1	0+500	х: 7591014, у: 4722165	КО Јелашница, к.п. бр. 4574.
V2	1+177	х: 7590549, у: 4722645	КО Јелашница, к.п. бр. 4574.
V3	2+313	х: 7589743, у: 4723377	КО Јелашница, к.п. бр. 4537 и 850.
V4	2+905	х: 7589283, у: 4723725	КО Јелашница, к.п. бр. 4537, 4538 и 552.
V5	3+460	х: 7588786, у: 4723932	КО Јелашница, к.п. бр. 4537 и 1086.
V6	4+286	х: 7588088, у: 4724352	КО Јелашница, к.п. бр. 4537 и 89.
V7	5+277	х: 7587722, у: 4725037	КО Декутинце, к.п. бр. 1661/1 и 1460.
V8	6+002	х: 7588140, у: 4725563	КО Декутинце, к.п. бр. 1655/1.
Муљни испуст (М):			
M1	0+440	х: 7591070, у: 4722145	КО Јелашница, к.п. бр. 4574.
M2	1+971	х: 7589943, у: 4723116	КО Јелашница, к.п. бр. 4537 и 1365/2.
M3	4+010	х: 7588295, у: 4724175	КО Јелашница, к.п. бр. 4537 и 433.
M4	5+100	х: 7587578, у: 4724957	КО Декутинце, к.п. бр. 1663 и 1433/1.
M5	5+543	х: 7587865, у: 4725240	КО Декутинце, к.п. бр. 1460, 1652 и 1393.

Код површина јавне намене регулационе линије планираних грађевинских парцела дефинисане су координатама карактеристичних темених тачака обухваћених површина и аналитичким елементима, у складу са важећим прописима (Табела IV-6).

Табела IV-6. Списак координата карактеристичних темених тачака грађевинских парцела.

Објект:
<i>А – Акваторија планиране акумулације „Јелашница“ са зоном I заштите (Нова грађевинска парцела 1)</i>
Редни број тачке, X и Y координата
160. 7591638, 4721972; 161. 7591645, 4721980; 162. 7591659, 4722001; 163. 7591665, 4722007; 164. 7591678, 4722018; 165. 7591694, 4722036; 166. 7591698, 4722043; 167. 7591705, 4722049; 168. 7591711, 4722051; 169. 7591718, 4722051; 170. 7591728, 4722055; 171. 7591750, 4722065; 172. 7591759, 4722066; 173. 7591767, 4722064; 174. 7591772, 4722060; 175. 7591776, 4722054; 176. 7591777, 4722050; 177. 7591776, 4722045; 178. 7591775, 4722040; 179. 7591772, 4722033; 180. 7591769, 4722025; 181. 7591765, 4722019; 182. 7591762, 4722015; 183. 7591761, 4722008; 184. 7591760, 4722002; 185. 7591759, 4721997; 186. 7591757, 4721990; 187.

7591755, 4721984; 188. 7591752, 4721980; 189. 7591746, 4721973; 190. 7591740, 4721968; 191. 7591735, 4721961; 192. 7591732, 4721958; 193. 7591730, 4721950; 194. 7591732, 4721942; 195. 7591733, 4721936; 196. 7591736, 4721932; 197. 7591739, 4721927; 198. 7591741, 4721923; 199. 7591742, 4721919; 200. 7591744, 4721915; 201. 7591746, 4721910; 202. 7591747, 4721906; 203. 7591748, 4721902; 204. 7591748, 4721898; 205. 7591748, 4721894; 206. 7591749, 4721889; 207. 7591752, 4721882; 208. 7591756, 4721877; 209. 7591758, 4721873; 210. 7591760, 4721867; 211. 7591759, 4721863; 212. 7591757, 4721853; 213. 7591756, 4721846; 214. 7591754, 4721840; 215. 7591753, 4721835; 216. 7591751, 4721829; 217. 7591750, 4721825; 218. 7591748, 4721822; 219. 7591745, 4721818; 220. 7591745, 4721813; 221. 7591744, 4721809; 222. 7591744, 4721806; 223. 7591744, 4721800; 224. 7591744, 4721795; 225. 7591745, 4721791; 226. 7591747, 4721788; 227. 7591750, 4721784; 228. 7591753, 4721780; 229. 7591755, 4721777; 230. 7591757, 4721772; 231. 7591759, 4721767; 232. 7591763, 4721759; 233. 7591766, 4721754; 234. 7591770, 4721749; 235. 7591772, 4721746; 236. 7591773, 4721743; 237. 7591774, 4721740; 238. 7591775, 4721737; 239. 7591776, 4721732; 240. 7591776, 4721729; 241. 7591778, 4721724; 242. 7591781, 4721714; 243. 7591782, 4721707; 244. 7591783, 4721702; 245. 7591782, 4721697; 246. 7591782, 4721682; 247. 7591783, 4721664; 248. 7591786, 4721661; 249. 7591790, 4721658; 250. 7591800, 4721652; 251. 7591809, 4721646; 252. 7591812, 4721643; 253. 7591817, 4721641; 254. 7591830, 4721633; 255. 7591837, 4721628; 256. 7591843, 4721624; 257. 7591849, 4721619; 258. 7591854, 4721615; 259. 7591862, 4721607; 260. 7591869, 4721599; 261. 7591874, 4721594; 262. 7591881, 4721588; 263. 7591899, 4721575; 264. 7591908, 4721568; 265. 7591914, 4721564; 266. 7591918, 4721565; 267. 7591922, 4721567; 268. 7591930, 4721572; 269. 7591936, 4721577; 270. 7591939, 4721579; 271. 7591942, 4721581; 272. 7591947, 4721583; 273. 7591954, 4721586; 274. 7591967, 4721589; 275. 7591979, 4721593; 276. 7591982, 4721593; 277. 7591986, 4721593; 278. 7591994, 4721592; 279. 7592002, 4721590; 280. 7592006, 4721590; 281. 7592011, 4721590; 282. 7592016, 4721590; 283. 7592020, 4721590; 284. 7592023, 4721589; 285. 7592029, 4721589; 286. 7592034, 4721590; 287. 7592040, 4721590; 288. 7592045, 4721589; 289. 7592049, 4721589; 290. 7592055, 4721589; 291. 7592061, 4721588; 292. 7592064, 4721587; 293. 7592070, 4721587; 294. 7592076, 4721586; 295. 7592080, 4721585; 296. 7592083, 4721583; 297. 7592088, 4721583; 298. 7592092, 4721582; 299. 7592096, 4721581; 300. 7592101, 4721579; 301. 7592105, 4721579; 302. 7592111, 4721578; 303. 7592116, 4721577; 304. 7592119, 4721576; 305. 7592123, 4721575; 306. 7592128, 4721572; 307. 7592131, 4721571; 308. 7592133, 4721570; 309. 7592143, 4721565; 310. 7592149, 4721564; 311. 7592154, 4721563; 312. 7592158, 4721561; 313. 7592160, 4721560; 314. 7592176, 4721554; 315. 7592184, 4721554; 316. 7592190, 4721554; 317. 7592196, 4721555; 318. 7592200, 4721554; 319. 7592204, 4721554; 320. 7592212, 4721556; 321. 7592216, 4721558; 322. 7592223, 4721562; 323. 7592224, 4721566; 324. 7592225, 4721569; 325. 7592227, 4721574; 326. 7592228, 4721578; 327. 7592228, 4721582; 328. 7592229, 4721586; 329. 7592233, 4721592; 330. 7592236, 4721597; 331. 7592240, 4721603; 332. 7592242, 4721606; 333. 7592243, 4721609; 334. 7592246, 4721615; 335. 7592250, 4721618; 336. 7592253, 4721619; 337. 7592257, 4721622; 338. 7592260, 4721624; 339. 7592263, 4721626; 340. 7592267, 4721627; 341. 7592271, 4721628; 342. 7592274, 4721629; 343. 7592278, 4721632; 344. 7592282, 4721633; 345. 7592287, 4721633; 346. 7592290, 4721633; 347. 7592294, 4721633; 348. 7592299, 4721632; 349. 7592306, 4721631; 350. 7592314, 4721630; 351. 7592322, 4721627; 352. 7592328, 4721629; 353. 7592336, 4721631; 354. 7592340, 4721629; 355. 7592345, 4721624; 356. 7592347, 4721619; 357. 7592349, 4721613; 358. 7592350, 4721610; 359. 7592352, 4721608; 360. 7592355, 4721606; 361. 7592358, 4721606; 362. 7592363, 4721607; 363. 7592368, 4721606; 364. 7592372, 4721601; 365. 7592373, 4721596; 366. 7592373, 4721589; 367. 7592374, 4721585; 368. 7592378, 4721578; 369. 7592381, 4721574; 370. 7592383, 4721570; 371. 7592385, 4721566; 372. 7592386, 4721561; 373. 7592388, 4721558; 374. 7592389, 4721554; 375. 7592390, 4721551; 376. 7592391, 4721545; 377. 7592393, 4721541; 378. 7592395, 4721539; 379. 7592398, 4721535; 380. 7592402, 4721530; 381. 7592403, 4721524; 382. 7592404, 4721519; 383. 7592407, 4721512; 384. 7592409, 4721508; 385. 7592411, 4721504; 386. 7592413, 4721499; 387. 7592415, 4721491; 388. 7592417, 4721487; 389. 7592418, 4721484; 390. 7592420, 4721481; 391. 7592421, 4721478; 392. 7592423, 4721473; 393. 7592425, 4721470; 394. 7592426, 4721467; 395. 7592428, 4721463; 396. 7592429, 4721460; 397. 7592432, 4721452; 398. 7592433, 4721446; 399. 7592435, 4721443; 400. 7592438, 4721436; 401. 7592441, 4721432; 402. 7592444, 4721427; 403. 7592448, 4721419; 404. 7592450, 4721415; 405. 7592452, 4721410; 406. 7592454, 4721404; 407. 7592455, 4721400; 408. 7592457, 4721396; 409. 7592459, 4721389; 410. 7592462, 4721384; 411. 7592465, 4721379; 412. 7592468, 4721375; 413. 7592470, 4721372; 414. 7592471, 4721369; 415. 7592473, 4721362; 416. 7592473, 4721356; 417. 7592473, 4721350; 418. 7592474, 4721344; 419. 7592477, 4721338; 420. 7592480, 4721333; 421. 7592482, 4721329; 422. 7592486, 4721324; 423. 7592488, 4721320; 424. 7592490, 4721315; 425. 7592492, 4721311; 426. 7592491, 4721303; 427. 7592488, 4721298; 428. 7592480, 4721296; 429. 7592474, 4721298; 430. 7592470, 4721303; 431. 7592466, 4721307; 432. 7592464, 4721310; 433. 7592462, 4721311; 434. 7592460, 4721313; 435. 7592457, 4721316; 436. 7592455, 4721320; 437. 7592454, 4721324; 438. 7592448, 4721333; 439. 7592445, 4721339; 440. 7592444, 4721344; 441. 7592445, 4721351; 442. 7592445, 4721355; 443. 7592441, 4721357; 444. 7592436, 4721359; 445. 7592433, 4721361; 446. 7592432, 4721363; 447. 7592428, 4721367; 448. 7592424, 4721371; 449. 7592421, 4721375; 450. 7592419, 4721381; 451. 7592419, 4721384; 452. 7592418, 4721388; 453. 7592413, 4721392; 454. 7592411, 4721396; 455. 7592407, 4721400; 456. 7592403, 4721404; 457. 7592402, 4721409; 458. 7592402, 4721413; 459. 7592401, 4721416; 460. 7592399, 4721420; 461. 7592398, 4721423; 462. 7592394, 4721426; 463. 7592392, 4721431; 464. 7592390, 4721434; 465. 7592387, 4721438; 466. 7592385, 4721443; 467. 7592383, 4721449; 468. 7592379, 4721455; 469. 7592379, 4721461; 470. 7592374,

4721465; 471. 7592370, 4721470; 472. 7592369, 4721474; 473. 7592367, 4721477; 474. 7592365, 4721482; 475. 7592363, 4721487; 476. 7592361, 4721492; 477. 7592359, 4721498; 478. 7592357, 4721503; 479. 7592354, 4721506; 480. 7592353, 4721509; 481. 7592352, 4721515; 482. 7592351, 4721520; 483. 7592347, 4721526; 484. 7592343, 4721530; 485. 7592338, 4721534; 486. 7592334, 4721539; 487. 7592329, 4721543; 488. 7592321, 4721549; 489. 7592315, 4721553; 490. 7592312, 4721555; 491. 7592308, 4721554; 492. 7592304, 4721553; 493. 7592298, 4721548; 494. 7592292, 4721542; 495. 7592289, 4721537; 496. 7592286, 4721534; 497. 7592282, 4721529; 498. 7592277, 4721524; 499. 7592274, 4721519; 500. 7592269, 4721514; 501. 7592266, 4721510; 502. 7592262, 4721507; 503. 7592252, 4721500; 504. 7592244, 4721493; 505. 7592238, 4721488; 506. 7592234, 4721485; 507. 7592229, 4721481; 508. 7592224, 4721478; 509. 7592221, 4721478; 510. 7592217, 4721477; 511. 7592211, 4721475; 512. 7592207, 4721474; 513. 7592204, 4721468; 514. 7592202, 4721464; 515. 7592199, 4721460; 516. 7592193, 4721459; 517. 7592188, 4721460; 518. 7592185, 4721463; 519. 7592183, 4721465; 520. 7592179, 4721469; 521. 7592175, 4721474; 522. 7592173, 4721477; 523. 7592169, 4721480; 524. 7592165, 4721483; 525. 7592159, 4721485; 526. 7592155, 4721486; 527. 7592150, 4721487; 528. 7592142, 4721489; 529. 7592135, 4721490; 530. 7592129, 4721492; 531. 7592122, 4721495; 532. 7592113, 4721496; 533. 7592103, 4721499; 534. 7592098, 4721500; 535. 7592092, 4721502; 536. 7592085, 4721503; 537. 7592070, 4721505; 538. 7592062, 4721506; 539. 7592053, 4721504; 540. 7592042, 4721501; 541. 7592035, 4721498; 542. 7592027, 4721495; 543. 7592019, 4721493; 544. 7592012, 4721492; 545. 7592004, 4721491; 546. 7591999, 4721491; 547. 7591991, 4721492; 548. 7591983, 4721490; 549. 7591975, 4721488; 550. 7591971, 4721484; 551. 7591967, 4721480; 552. 7591962, 4721474; 553. 7591960, 4721471; 554. 7591956, 4721466; 555. 7591952, 4721461; 556. 7591946, 4721452; 557. 7591941, 4721446; 558. 7591936, 4721441; 559. 7591930, 4721436; 560. 7591925, 4721431; 561. 7591920, 4721429; 562. 7591917, 4721428; 563. 7591915, 4721424; 564. 7591911, 4721420; 565. 7591908, 4721418; 566. 7591903, 4721417; 567. 7591900, 4721416; 568. 7591896, 4721416; 569. 7591893, 4721416; 570. 7591888, 4721417; 571. 7591884, 4721419; 572. 7591880, 4721419; 573. 7591876, 4721420; 574. 7591872, 4721421; 575. 7591869, 4721423; 576. 7591866, 4721426; 577. 7591863, 4721431; 578. 7591860, 4721435; 579. 7591857, 4721440; 580. 7591853, 4721445; 581. 7591848, 4721450; 582. 7591844, 4721453; 583. 7591838, 4721457; 584. 7591830, 4721466; 585. 7591828, 4721469; 586. 7591823, 4721474; 587. 7591819, 4721476; 588. 7591816, 4721476; 589. 7591811, 4721476; 590. 7591807, 4721477; 591. 7591800, 4721476; 592. 7591796, 4721474; 593. 7591792, 4721474; 594. 7591791, 4721471; 595. 7591789, 4721467; 596. 7591786, 4721463; 597. 7591782, 4721460; 598. 7591778, 4721458; 599. 7591774, 4721457; 600. 7591772, 4721454; 601. 7591771, 4721447; 602. 7591770, 4721441; 603. 7591769, 4721434; 604. 7591767, 4721430; 605. 7591766, 4721427; 606. 7591763, 4721423; 607. 7591759, 4721421; 608. 7591755, 4721421; 609. 7591749, 4721425; 610. 7591745, 4721428; 611. 7591743, 4721433; 612. 7591742, 4721436; 613. 7591740, 4721443; 614. 7591736, 4721453; 615. 7591733, 4721460; 616. 7591732, 4721465; 617. 7591731, 4721468; 618. 7591731, 4721473; 619. 7591730, 4721487; 620. 7591729, 4721501; 621. 7591728, 4721507; 622. 7591727, 4721511; 623. 7591724, 4721514; 624. 7591720, 4721519; 625. 7591716, 4721525; 626. 7591712, 4721531; 627. 7591707, 4721536; 628. 7591695, 4721548; 629. 7591691, 4721552; 630. 7591685, 4721558; 631. 7591674, 4721569; 632. 7591668, 4721575; 633. 7591665, 4721576; 634. 7591657, 4721581; 635. 7591646, 4721587; 636. 7591640, 4721592; 637. 7591637, 4721596; 638. 7591634, 4721601; 639. 7591629, 4721609; 640. 7591627, 4721612; 641. 7591624, 4721615; 642. 7591621, 4721620; 643. 7591619, 4721627; 644. 7591618, 4721632; 645. 7591618, 4721636; 646. 7591618, 4721641; 647. 7591619, 4721648; 648. 7591622, 4721661; 649. 7591621, 4721667; 650. 7591620, 4721674; 651. 7591622, 4721679; 652. 7591620, 4721684; 653. 7591617, 4721688; 654. 7591614, 4721691; 655. 7591600, 4721702; 656. 7591595, 4721702; 657. 7591589, 4721704; 658. 7591584, 4721709; A1. 7591651, 4721711; A2. 7591695, 4721791.

Објект:

*Б – Брана са објектима и приступном саобраћајницом
(Нова грађевинска парцела 2)*

Редни број тачке, X и Y координата

151. 7590998, 4722188; 152. 7591037, 4722188; 153. 7591098, 4722178; 154. 7591177, 4722170; 155. 7591274, 4722147; 156. 7591322, 4722121; 157. 7591433, 4722003; 158. 7591439, 4721999; 159. 7591630, 4721999; 160. 7591638, 4721972; 658. 7591584, 4721709; 659. 7591494, 4721709; 660. 7591401, 4721736; 661. 7591324, 4721810; 662. 7591307, 4721916; 663. 7591333, 4721958; Б1. 7591348, 4721941; Б2. 7591406, 4721894; Б3. 7591410, 4721886; Б4. 7591426, 4721886; Б5. 7591426, 4721910; Б6. 7591419, 4721910; Б7. 7591362, 4721955; Б8. 7591332, 4721990; Б9. 7591316, 4722027; Б10. 7591288, 4722066; Б11. 7591209, 4722115; Б12. 7591167, 4722127; Б13. 7591102, 4722137; Б14. 7591075, 4722154; Б15. 7591018, 4722174.

1.5.3. Правила уређења површина у обухвату детаљне регулације

Правила уређења простора и правила изградње система водоснабдевања са елементима детаљне регулације обезбеђују директно спровођење Просторног плана и издавање локацијских услова, израду техничке документације и изградњу цевовода сирове воде са пратећим објектима, бране са објектима у њеном саставу и формирање акумулације.

Правила уређења и организације земљишта у обухвату детаљне регулације одређена су на следећи начин:

- У коридору цевовода сирове воде се обезбеђује право службености пролаза за потребе извођења земљаних радова, постављање основне и пратеће инсталације цевовода, изградња објеката, надзор и одржавање.
- У појасу заштите цевовода сирове воде се успоставља и трајна обавеза прибављања услова/сагласности од стране предузећа надлежног за газдовање цевоводом код планирања, пројектовања и извођења других грађевинских радова или пренамене површина.
- Издвајање површина јавне намене спроводи се искључиво за потребе формирање грађевинских парцела објеката система водоснабдевања и изградњу трајних приступних путева.
- За потребе изградње прикључних електроенергетских и телекомуникационих водова у функцији бране, а који се граде изван регулације постојећих и планираних приступних путева и других јавних површина, установљава се плански основ за непотпуну експропријацију.
- Распоред опреме унутар грађевинске парцеле бране и приступног пута, као и техничко решење приступног пута биће дефинисано техничком документацијом, у складу са важећим прописима.

1.5.4. Правила за установљавање права службености и издвајање површина јавне намене

Према члану 69. Закона о планирању и изградњи, постављање/изградња подземних и надземних линијских инфраструктурних објеката/водова није условљена формирањем посебне грађевинске парцеле. Површина за постављање цевовода сирове воде и пратећих инсталација (оптички кабл) се обезбеђује у обухвату коридора цевовода без измене постојеће намене површина и власништва. Попис катастарских парцела на којима је могуће установљавање права службености утврђује се овим Просторним планом.

Површине јавне намене представљају грађевинске парцеле у обухвату детаљне разраде: објекат бране са приступним путем и акумулација са зоном I заштите, као и објекти у саставу цевовода сирове воде и то: мерно регулациони блок (МРБ), шахтови са ваздушним вентилима и шахтови са муљним испустима. Површине јавне намене одређене су графички на рефералној карти 5., координатама карактеристичних темених тачака границе грађевинских парцела и пописом обухваћених катастарских парцела. У случају неслагања пописа обухваћених катастарских парцела са приказом на листовима Рефералне карте 3. валидан је картографски приказ.

1.5.5. Правила за формирање грађевинске парцеле јавне намене

Границе регулације и површине грађевинских парцела објеката изворишта водоснабдевања одређени су према техничко-технолошким захтевима. Грађевинске парцеле се формирају препарцелацијом обухваћених катастарских парцела, у складу са Законом о планирању и изградњи и другим важећим прописима.

1.5.6. Општа правила изградње бране и комуналног и инфраструктурног уређења објеката у њеном саставу

Преградна конструкција је насута брана од каменог набачаја са централним глиеним језгром. Око глиеног језгра се, са узводне и низводне стране, изводе заштитне филтарске зоне од шљунковито-пешчаних материјала потребне гранулације, како би се спречило испирање и одношење честица глине. Глиено језгро се фундаира на стени. Узводна и низводна призма се фундаирају при површини терена на претходно очишћену површину са које је уклоњен површински растресити материјал. Глиени чеп се дубље укопава, односно врши се ископ материјала до чврсте стенске масе.

Насипање бране се врши под заштитом предброне, која је делимично уклопљена у тело бране. Кота круне предброне је 457,0 мнм. Ширина предброне у круни износи 3,0 м. Предбрана се изводи од

каменог набачаја. Нагиб низводне и узводне косине је 1:1,7. Заптивање се врши екраном од глине. Испирање глине кроз камени набачај спречено је филтерским слојем, целом висином предброне.

Објекат за евакуацију великих вода преко бране се састоји од бочног слободног прелива, сабирног канала, прелазне деонице, брзотока и слапишта. Преливни објекат је димензионисан на поплавни талас десетохиљадугодишњег повратног периода $Q_{0,01\%}$, а преливна ивица је дужину од 55 m. Круна бочног прелива дефинише и пројектовану коту нормалног успора КНУ = 489,50 mnm. Сабирни канал је трапезног попречног пресека, са нагибом унутрашњих косина 1,5:1 ка преливној ивици, односно 3:1 ка брдској страни. Дно сабирног канала је у паду од 1.8%. Ширина канала се линеарно повећава са 5 m у челу објекта, до 15 m на почетку прелазне деонице. Спољашње контуре бочних зидова су у нагибу 5:1. Прелазна деоница је дужине 15 m, и променљивог је попречног пресека. Низводни део је правоугаоног попречног пресека ширине 15 m, док је узводни део трапезног попречног пресека са нагибом косина 3:1. Дно канала је у паду од 1,25%. Брзоток је правоугаоног облика константних димензија, ширине 15 m. Брзоток се завршава слапиштем са умирујућим зубима. Слапиште је ширине 15 m, дужине 45 m.

Брана је у круни ширине 7 m и дужине 201 m. Круна бране је асфалтирана, ширина коловоза је 5 m, а предвиђене су и две пешачке стазе ширине по 1,0 m. По круни бране се насипа слој туцаника, а затим се врши израда асфалтног застора. Постављају се ивичњаци, тротоари са кабловицама, метална ограда, расвета и сл. У зони прелива је предвиђен мост. саобраћајница је дужине од око 215m са окретницом за камионе дужине 8m

За скретање реке у току градње предвиђена је изградња предброне и опточне галерије. Предбрана је висине 14 m и представља саставни део будуће бране. Кота круне предброне је 457,0 mnm. Ширина предброне у круни износи 3,0 m. Предбрана се изводи од каменог набачаја. Галерија је потковичастог попречног пресека, ширине 3,0 m и висине 3,5 m и ради се у широком ископу. Након завршеног ископа врши се бетонирање конструкције. Истовремено са изградњом галерије граде се и уливна и изливна грађевина. Након завршетка изградње, насипају се узводни и низводни привремени загат, чиме се река преусмерава кроз галерију, а затим се врше радови на изградњи тела бране. Кроз галерију се скреће река у току изградње бране, док се након завршетка радова на њеној изградњи, унутар галерије поставља челична цев $\varnothing 500$, која ће у току експлоатације објекта служити као темељни испуст.

За захватање вода из акумулације пројектована је водозахватна грађевина – кула. Водозхвати за хватање сирове воде за водоснабдевање и за наводњавање су распоређени по целој висини корисног простора. Вода се захвата из акумулације и одводи цевоводом до постројења за пречишћавање. Минимални радни ниво акумулације је на коти 455,0 mnm. Кула је цилиндрична конструкција, делимично укопана. Попречни пресек слободног дела је круг пречника 5,0 m. Зидови су од хидротехничког армираног бетона МВ 30, дебљине 50 cm. Водозхвати су од челичних цеви $\varnothing 400$ mm и $\varnothing 500$ mm са одговарајућим бројем затварача. Спајају се вертикалном челичном цеви пречника која, у дну споја водозахватне куле и тунела, улази у одвод који иде трасом опточне галерије. На врху водозахватне куле налази се машинска сала за смештај опреме и мостна дизалица. Кула је са зградом контролно командног центра спојена мостом.

Комунално и инфраструктурно опремање грађевинских парцела решаваће се у склопу израде пројектне документације за појединачне објекте система водоснабдевања, а у складу са техничким правилима, интерним стандардима и препорукама испоручиоца опреме. Код израде пројектне документације, примењују се следећа правила:

- Саобраћајни прилаз круни бране и контролно командном центру обезбеђује се изградњом новог пута дужине око 570m са ширином коловоза од 5,0m и са подужним нагибом 12%.
- У зони контролног командног центра предвиђена је градња 5 паркинг места за путничке аутомобиле и 2 паркинга за камионе дужине до 8m.
- Саобраћајница по круни бране дужине је око 215m са окретницом за камионе дужине 8m.
- Обезбеђује се и саобраћајни приступ до подножја бране дужине око 520m са окретницом за камионе до 8m дужине.
- Нове саобраћајнице имају коловозну конструкцију за лако саобраћајно оптерећење са зазором од асфалт бетона.
- Водоснабдевање и одвођење санитарних вода се обезбеђује интерним постројењима у оквиру грађевинске парцеле бране.
- Прикупљање атмосферских вода са објеката и водонепропусних површина се обезбеђује интерном атмосферском канализацијом, са гравитационим одвођењем изван локације до најближег реципијента.

- Чврсти отпад се прикупља у сарадњи са надлежним комуналним предузећем.
- Технички елементи који се односе на: осветљење постројења, интерни и прилазни путеви, систем надзора и узбуњивања, систем заштите од пожара и др., решаваће се у складу са техничким правилима, интерним стандардима и прописима.

У свим етапама извођења радова, експлоатације и управљања системом водоснабдевања потребно је обезбедити спровођење мера предвиђених прописима заштите на раду, интерним правилницима извођача радова и упутствима инвеститора, испоручиоца опреме и надзорног органа. Такође, све етапе радова се правовремено пријављују надлежним службама, организацијама који су условиле надзор, органима локалне самоуправе и другим корисницима простора у близини извођења радова.

1.5.7. Правила изградње цевовода сирове воде и пратећих објеката

Цевовод сирове воде се гради од цеви пречника Ø400 у складу са важећим прописима и стандардима. Максимални радни притисак у цевоводу износи 15 bar.

Конструкција цевовода мора бити пројектована и изведена тако да током експлоатационог периода обезбеди поуздану заштиту и минимизовање могућих штетних ефеката од изливања.

Дубина укопавања цевовода је одређена тако да висина надслоја земље буде најмање 1 m, што представља заштитну дубину од мржњења. На месту укрштања цевовода са водотоцима или саобраћајницама нивелета се спушта на дубину која обезбеђује сигурност рада цевовода и елиминише негативан утицај објекта са којим се укршта.

За потребе извођења радова на ископу рова, монтаже и полагања цевовода потребно је обезбедити радни коридор ширине од најмање око 10 m. Радни коридор се утврђује пројектом градилишта, а у складу са изабраном технологијом извођења радова и посебно условима на траси. Пројектом градилишта треба посебно обрадити локације за привремено депоновање опреме, грађевинског материјала, сервис машина и боравак радника. Извођење радова предвидети сукцесивно по деоницама, како би се минимизовало ометање локалних активности. Пре затрпавања рова потребно је извршити геодетско снимање положаја цевовода и испитивање квалитета на чврстоћу и херметичност изведених радова.

Мерно регулациони блок је надземни објекат на приближној стационажи 5+905 цевовода, у оквиру катастарске парцеле бр. 214 КО Декутинце. Кота темена цевовода на месту МРБ је 363.75 mm. Објекат МРБ-а је у близини постојећег локалног пута, а за његов рад обезбеђује се напајање електричном енергијом, као и повезивање на оптички кабл за надзор целог система. МРБ има две паралелне регулационе гране, обе DN250. Једна грана (саосна са цевоводом) биће радна, а друга (бочно померена) резервна. На свакој регулационој грани посматрано у низводном смеру, налази се: пљоснати затварачи DN250, PN10; монтажно демонтажни део DN250, PN10; регулациони затварачи DN250, PN10 и мерач протока DN250, PN10. Опрема мерно-регулационог блока је смештена у армирано бетонски шахт димензија у основи 6.5 x 3.0 m.

На свим вертикалним конвексним преломима трасе цевовода, где може доћи до скупљања ваздуха, предвиђена је уградња ваздушних вентила који су смештени у шахтове одговарајућих димензија. Предвиђено је 8 шахтова. Ваздушни вентили су аутоматски усисно-одзрачни пречника DN 100 mm. За случај замене ваздушног вентила предвиђена је уградња пљоснатог затварача као ремонтног и он је у нормалном погону увек отворен. Шахтови су од армираног бетона MB 30, марке водонепропусности V6. Шахт са ваздушним вентилом је у основи 2.2 x 2.3 m, дебљина доње плоче 30 cm, а зидова 25 cm. У горњој плочи шахтова је предвиђена уградња металних шахтних поклопаца, димензија 800x800 mm. За силазак у шахтове предвиђена је уградња ливено гвоздених пењалица на међусобном растојању од 30 cm.

Испирања цевовода потребном брзином обезбеђује се уградњом испуста за пражњење. Пражњење се може вршити по деоницама. Испуст за пражњење цевовода је смештен у одговарајући шахт спољних димензија 2.20 x 2.35 m. У шахту су смештени фазонски комади и водоводна арматура којима се регулише деоница цевовода који се испира. За испирање новог цевовода предвиђена је уградња пет испуста називног пречника DN100. Испусни цевовод је пречника DN100. Веза између главног и испусног цевовода остварује се преко комада на који се наставља Q – комад, а на њега пљоснати затварач DN100, PN10. Шахтови су исти као и шахтови ваздушних вентила.

Даљински надзора и управљање системом водоснабдевања обезбеђује се повезивањем оптичким каблом за телеметрију и управљање одговарајућег капацитета. Оптички кабл поставља се паралелно са цевоводом.

1.5.8. Правила за постављање оптичког кабла и електроенергетских водова

За постављање оптичког кабла и електроенергетских водова потребна површина се обезбеђује искључиво у форми службености пролаза за извођење радова и постављање инсталације.

Постављање оптичког кабла дуж цевовода сирове воде и увођење у објекте је подземно, постављањем у ров или кабловску канализацију. Кабловска инсталација се, по правилу поставља дуж цевовода, на удаљености од око 1,0 m. Дубина укопавања инсталација је 0,7-0,8m. Изнад кабловске инсталације на дубини од око 0,4 m поставља се трака за обележавање.

Изградња електроенергетских објеката којима ће објекти у функцији система водоснабдевања бити повезани са постојећим системом за дистрибуцију електричне енергије вршиће се у складу са важећом законском и техничком регулативом и биће дефинисана условима за израду техничке документације и решењем о одобрењу за прикључивање које издаје надлежна електродистрибуција.

1.5.9. Правила за формирање градилишта

Градилишта представљају површине на којима се привремено, односно временски ограничено обезбеђује простор са изградњу система водоснабдевања, одржавање механизације, уређење платоа за боравак особља, радних платоа и привремено депоновање материјала код земљаних ископа. Уређење зоне градилишта подразумева нивелацију терена и по потреби ојачавање носивости терена у делу радних платоа. У случају да се за ојачавање носивости терена користи камени и/или шљунчани агрегат, насыпање се врши на, претходно постављеној, геотекстилној подлози. Локације и зоне градилишта одређују се посебним пројектом градилишта, по правилу у оквиру граница појаса детаљне регулације.

1.5.10. Правила за усаглашавање цевовода сирове воде и пратећих објеката са другим инфраструктурним објектима

1.5.10.1. Општа правила усаглашавања са другим објектима и инсталацијама

Изградња и експлоатација цевовода сирове воде и пратећих објеката на цевоводу не условљава трајно измештање или значајнији и трајан утицај на функционисање постојећих инфраструктурних и других техничких система. Општа правила техничке и функционалне заштите постојећих инфраструктурних објеката и инсталација подразумевају доследну примену важећих прописа, услова и мишљења носиоца јавних овлашћења прибављених за потребе израде овог Просторног плана.

Коридор/појас, укупне ширине 20 m, који је овим планом успостављен дуж планиране трасе цевовода сирове воде, обезбеђује плански основ за ближе позиционирање цевовода и пратећих објеката на цевоводу након пројектног усаглашавања са постојећим инфраструктурним објектима и инсталацијама.

У даљем спровођењу Просторног плана, за потребе израде пројектне документације потребно је прибавити посебне услове за пројектовање, као и сагласност на пројекат од стране држаоца/власника предметног објекта. Пројекат поред техничког решења може садржати и анализу међусобног утицаја у различитим режимима и условима рада. Уколико се прописани/захтевани услови не могу испунити, инвеститор цевовода спроводи одговарајуће мере техничке заштите, укључујући и могућност измештања локалних инсталација. У овим случајевима, инвеститор сноси трошкове демонтаже, привремених искључења и сличних интервенција на другим инсталацијама.

Након постављања, у заштитном појасу цевовода сирове воде укупне ширине 5,0 m могућа је изградња или реконструкција других објеката и инсталација. Услове и сагласност за извођење наведених радова, у складу са техничким прописима и изведеном стању издаје предузеће надлежно за цевовод сирове воде.

1.5.10.2. Правила за усаглашавање са саобраћајном инфраструктуром

Правила за усаглашавање са саобраћајном инфраструктуром спроводе се у свим случајевима укрштања и паралелног вођења цевовода сирове воде и пратећих објеката са јавним путевима и заштитном појасу јавних путева.

Услови укрштања инсталација са јавним путевима су:

- Укрштање цевовода планирати, пројектовати и извести по правилу методом механичког подбушивања испод трупа пута, управно на пут, употребом заштитних цеви;
- Заштитна цев мора бити постављена на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута (изузетно спољња ивица реконструисаног коловоза) увећаној за по 3 m са сваке стране;
- Минимална дубина инсталација и заштитних цеви од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35m;
- Минимална дубина инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1 m;

Услови за паралелно вођење инсталација са путем:

- Предметне инсталације морају бити постављене минимално 3 m од крајње тачке попречног профила пута (ножице насипа трупа пута или средње ивице путног канала за одводњавање) изузетно ивице реконструисаног коловоза уколико се тиме не ремети режим одводњавања коловоза;
- На местима где није могуће задовољити услове из претходног става мора се пројектовати и извести адекватна заштита трупа предметног пута.

Не дозвољава се вођење предметних инсталација по банкини, по косинама усека или насипа, кроз јаркове и кроз локације које могу бити иницијалне за отварање клизишта.

Заштитни појас и појас контролисаних изградње су предвиђени и обезбеђени на основу члана 28. 29. и 30. Закона о јавним путевима („Сл. гласник РС“, бр. 101/2005 123/2007, 101/2011, 93/2012 и 104/2013), тако да надземни грађевински објекти који представљају техничку целину са цевоводом сирове воде морају бити удаљени минимално 10 m од ивице земљишног појаса државних путева другог реда.

Одступања од претходних правила су могућа у случају када се због стања на терену или техничких захтева за постављање и експлоатацију цевовода није могуће обезбедити прописане услове приближавања и укрштања са јавним путевима.

Одступања од претходних правила на деоницама јавних (државних и општинских) путева у грађевинском подручју насеља обезбеђена су у делу детаљне разраде просторног плана, којим је предвиђена могућност постављања инсталације цевовода у путном земљишту. У овом случају поред обезбеђења саобраћајно техничких услова од стране управљача предметног пута потребна је и сарадња са власником/предузећем надлежном за инсталације постављене у путном земљишту.

1.5.10.3. Правила усаглашавања са комуналним објектима и осталим инсталацијама

По правилу, за свако укрштање и паралелно вођење цевовода сирове воде са комуналним и осталим локалним инсталацијама потребно је у склопу пројектне разраде посебно обрадити и мере техничке заштите у случају ванредних ситуација на цевоводу сирове воде, односно предметној инсталацији. На пројектно решење је потребно обезбедити сагласност надлежног предузећа/власника инсталације.

Посебну пажњу треба обратити на могућност угрожавања неевидентираних инсталација (нпр. сеоски и индивидуални водоводи) у току извођења грађевинских радова. У случају да се на терену не може утврдити тачан положај, стање и врста инсталације изводи се истражни ископ уз надзор надлежног предузећа/власника.

1.5.10.4. Правила усаглашавања са електроенергетском инфраструктуром

Правила за усаглашавање у случају приближавања или укрштања цевовода сирове воде са електроенергетском инфраструктуром укључујући при томе и извођење свих врста грађевинских радова у заштитном појасу електроенергетске инфраструктуре спроводе се у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 до 400kV („Службени лист СФРЈ“, бр. 65/88 и „Сл. Лист СРЈ“, бр. 18/92). Поред овог правилника градња испод и у близини постојећих и планираних далековода је условљена и:

- Правилником о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 1 kV („Сл. лист СФРЈ бр. 65/88; „Сл. лист СРЈ бр. 18/92),
- Правилником о техничким нормативима за уземљења електроенергетских постројења напона изнад 1000 V („Сл. лист СФРЈ“, бр. 4/72 и 13/78),
- Законом о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/214),

- Законом о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009),
- SRPS N.C0.105 - Техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења („Сл. лист СФРЈ“, бр. 68/86);

Ширина и правила коришћења простора у заштитном појасу електроенергетске инфраструктуре одређена су чл. 216-218. Закона о енергетици (Сл. гласник РС, број 42/2014).

Обавеза инвеститора је да у фази планирања, пројектовања и изградње објекта или инфраструктуре прибави услове, сагласност и по потреби обезбеди надзор од стране електропривредног предузећа надлежног за изградњу/газдовање електроенергетском инфраструктуром.

Приликом извођења било каквих грађевинских радова, нивелације терена, земљаних радова и ископа у близини далековода, ни на који начин се не сме угрозити статичка стабилност стубова далековода. Терен испод далековода се не сме насипати. Забрањено је складиштење лако запаљивог материјала (гориво и сл.) испод далековода. У случају укрштања или приближавања надземним или каблираним електроенергетским водовима потребно је, у фази дефинисања пројектног решења цевовода сирове воде, обезбедити сарадњу са територијално надлежним електродистрибутивним предузећем.

1.5.10.5. Правила усаглашавања са водопривредном инфраструктуром

Траса цевовода сирове воде укршта се са нерегулисаним сталним и привременим водотоковима. Планским решењем предвиђено је укрштање цевовода сирове воде са локалним водотоцима укопавањем у речно корито, приближно под углом од 90° у односу на речни ток.

Ближи услови укопавања и техничког обезбеђења цевовода у делу водног земљишта обезбеђују се у даљој пројектној разради на основу водних услова које издаје територијално надлежно водопривредно предузеће. Водним условима је потребно обухватити и начин решавања контролисаног одвођења вода на муљним испустима у природне реципијенте.

1.5.10.6. Правила усаглашавања са електронском комуникационом инфраструктуром

Правила за усаглашавање у случају приближавања или укрштања цевовода сирове воде са електронском комуникационом инфраструктуром при томе и извођење свих врста грађевинских радова у заштитном појасу електроенергетске инфраструктуре спроводе се у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса електронске комуникационе мреже... („Службени гласник РС“, бр. 16/12).

По правилу, минимална удаљеност цевовода сирове воде од комуникационог вода код паралелног вођења износи 1,0 m а код укрштања 0,5 m уз услов да се цевовод постави испод електронског комуникационог вода. Наведене вредности минималних удаљености могу бити умањене за 30% уколико се обе инсталације заштите одговарајућом механичком заштитом.

У сви случајевима приближавања или укрштања цевовода сирове воде са електронском комуникационом инфраструктуром потребно је у фази пројектне разраде и посебно извођења радова обезбедити сарадњу са надлежним телекомуникационим предузећем.

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Имајући у виду принципе и препоруке Европске уније у области политике вода⁸, које су усмерене ка обавези очувања и унапређења квалитета вода у сливовима акумулација, предложен је оквир примене Просторног плана као подручја на коме је поред развоја водопривредне инфраструктуре, неопходно обезбедити заштиту животне средине (посебно еколошки осетљивих станишта), природних вредности и културних вредности као и одрживи развој локалне заједнице (пољопривреде, туризма и рекреације, као и других комплементарних еколошки прихватљивих делатности).

Интегрално управљање водним ресурсима, просторним развојем, уређењем и заштитом слива акумулације „Јелашница“ у складу са планским решењима и правилима утврђеним Просторним планом, као и одредбама Просторног плана Републике Србије, Водопривредне основе Републике Србије и Стратегијом управљања водама на територији Републике Србије, (која је у фази нацрта), подразумева: обезбеђење трајне заштите и унапређења квалитета површинских и подземних вода за потребе одрживог, избалансираног и праведног коришћења водних ресурса; очување резервисаног простора за функционисање постојеће и даљи развој водопривредне инфраструктуре и објеката; успостављање зона санитарне заштите акумулације и поштовање режима заштите, коришћења и уређења тих простора; утврђивање елемената за интегрално управљање и заштиту вода, на основу праведне и избалансиране политике усклађивања интереса за коришћење водних ресурса с интересима локалне заједнице; стварање услова за реализацију компензација локалном становништву кроз развој комуналне инфраструктуре, система за наводњавање, активности и функција јавног значаја као и стимулацију постојећих (пре свега пољопривреде) и развој нових делатности (пре свега туризма) компатибилних са функцијама и заштитом изворишта; успостављање ефикасније контроле заштите, коришћења и изградње простора; и др.

1.1. ПОДРШКЕ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1.1.1. Подршка информационог, мониторинг и контролног система

Управљање заштитом, развојем и уређењем простора у складу са планским решењима и правилима утврђеним Просторним планом подразумева развој информационих и мониторинг система и унапређење контролних система у различитим областима, које ће у складу са законом обезбедити:

- за развој информационих и мониторинг система

- 1) Републичка дирекција за воде, ЈВП „Србијаводе“, ВПЦ „Сава-Дунав“, у сарадњи са управљачем и корисником изворишта водоснабдевања „Јелашница“ и осталим општинским/градским јавним комуналним предузећима за водовод и канализацију, израдом катастра загађивача вода; праћењем засипања акумулације; периодичним испитивањем абиотичких и биотичких карактеристика акумулације и низводног тока реке Јелашнице и израдом економских анализа коришћења воде;
- 2) Министарство надлежно за водопривреду, тј. Републичка дирекција за воде, у сарадњи са ЈВП „Србијаводе“, ВПЦ „Сава-Дунав“ и у сарадњи са управљачем и корисником изворишта водоснабдевања „Јелашница“, успостављањем система мониторинга квалитета воде и система мониторинга управљања акумулацијом „Јелашница“, као и припремом за њено укључивање у ВИС Србије; а у сарадњи са РХМЗ успостављањем мониторинга метеоролошких параметара у зони акумулације;
- 3) Министарство надлежно за послове надзора и мониторинга водопривредних објеката континуалним оскултационим осматрањем и систематском контролом водозахватних објеката и бране „Јелашница“;

⁸ Directive of the European Parliament and of the Council 2000/60/EC – Establishing Framework for Community Action in the Field of Water Policy.

- 4) Министарство надлежно за пољопривреду и заштиту животне средине, у сарадњи са управама града Врања, те општинама Сурдулица и Владичин Хан, израдом катастра загађивача пољопривредног земљишта и водотока за слив акумулације „Јелашница“ и успостављањем мониторинга коришћења пољопривредног земљишта;
- 5) Министарство надлежно за шумарство, у сарадњи са ЈП за газдовање шумама „Србијашуме“ успостављањем информационог и мониторинг система о шумама у сливу акумулације „Јелашница“;
- 6) Завод за заштиту природе Србије и Завод за заштиту споменика културе Ниш ажурирањем регистара природних и непокретних културних добара;
- 7) Министарство надлежно за интегрално планирање развоја туризма, у сарадњи са управама града Врања, те општинама Сурдулица и Владичин Хан, формирањем информационог система о туризму и утицајима туризма на животну средину активностима, садржајима и осталим елементима туристичке понуде на њиховим територијама (слив акумулације, природна добра планирана за заштиту и сл.);

- за унапређење контролних система

- (1) Министарство надлежно за санитарну заштиту појачаним надзором над спровођењем мера санитарне заштите изворишта акумулације „Јелашнице“;
- (2) Министарства надлежна за водопривреду, рударство и заштиту животне средине (Републичка дирекција за воде), санитарну заштиту, у сарадњи са управама града Врања, појачаним надзором над радом и процесом технолошког унапређења флотацијског јаловишта рудник олова и цинка „Грот“ а.д. Врање, Крива Феја (које је иако ван слива акумулације у непосредном контакту са њим) како би се; спречиле појаве преливања/процеђивања дела рудничких вода у притоку Јелашничке реке; и вршио континуални мониторинг квалитета и потпуно преусмеравање рудничких вода ван слива планиране акумулације;
- (3) Министарства надлежна за водопривреду и заштиту животне средине (Републичка дирекција за воде), санитарну заштиту, у сарадњи са управама града Врања, те општинама Сурдулица и Владичин Хан, појачаним надзором над радом објеката и постројења за пречишћавање и дистрибуцију воде за пиће „Полом“ као и објеката и постројења за прикупљање и пречишћавање отпадних технолошких, загађених атмосферских и комуналних вода које могу имати утицаја на подручје слива акумулације „Јелашница“;
- (4) Управе града Врања, те општинама Сурдулица и Владичин Хан у сарадњи са министарством надлежним за пољопривреду и водопривреду, појачаним надзором над коришћењем, заштитом и уређењем пољопривредног земљишта, порибљавањем водотока и акумулације и рибарством, применом средстава за заштиту биља и других хемијских средстава и појачаним ветеринарско-санитарним надзором;
- (5) Министарство надлежно за шумарство, тј. Управа за шуме појачаним надзором над газдовањем шумама и остваривањем водозащитне функције шума;
- (6) Министарства надлежна за животну средину и просторно планирање и управе града Врања, те општинама Сурдулица и Владичин Хан појачаним надзором над обављањем и контролом утицаја активности на простору акумулације (порибљавање, спортски риболов, акватуризам и сл.) и слива (пољопривреда, шумарство, енергетика, туризам и др.) на квалитет ресурса и животне средине;
- (7) Општина Сурдулица појачаним надзором и спречавањем нелегалне изградње у зонама I и II акумулације;
- (8) Управе града Врања, те општинама Сурдулица и Владичин Хан појачаним надзором над стањем комуналних објеката, пружањем комуналних услуга и обављањем комуналних делатности, приоритетно прикупљања и одношења отпада из зоне II акумулације „Јелашница“ и туристичко-рекреативних пунктова на подручју Просторног плана.

1.1.2. Препоруке за унапређење институционално-организационе подршке

Управљање заштитом, развојем и уређењем простора у складу са планским решењима и правилима утврђеним Просторним планом подразумева и низ институционално-организационих мера које би требало да предузимају управе града Врања, те општинама Сурдулица и Владичин Хан, месне заједнице и приватан сектор, у сарадњи са републичким ресорним органима, републичким и регионалним организацијама, невладиним организацијама и асоцијацијама грађана, и то:

- 1) Организационо и кадровско јачање градских/општинских служби (а потенцијално и управа и/или организација на регионалном/међуопштинском нивоу управљања) ради контроле коришћења, изградње и уређења простора, управљања заштитом животне средине и развоја партнерства с невладиним организацијама и другим субјектима заинтересованим за унапређење животне средине на сливу акумулације „Јелашница“;
- 2) Иницирање координираног управљања животном средином управа града/општина у сливном подручју акумулације „Јелашница“ (као и ван слива, ако су заједнички корисници изворишта водоснабдевања, туристичких простора);
- 3) Побољшање координације градских/општинских јавних предузећа (за комуналне делатности, урбанизам и катастар) у погледу обједињавања активности на побољшању инфраструктурне опремљености и комуналне уређености подручја;
- 4) Развој и модернизација ветеринарске и саветодавне пољопривредне службе; уз обезбеђење стручног саветодавства и информативно-едукативне подршке за перманентно информисање и образовање пољопривредних произвођача у погледу заштите и уређења пољопривредног земљишта, примене средстава за заштиту биља и других хемијских средстава и других мера заштите вода и животне средине;
- 5) Институционално организовање субјеката развоја туризма ради установљења и координације интегралног развоја туристичке понуде подручја слива акумулације „Јелашница“ (информатичко-маркетиншка подршка повезивању понуда језера и других мотива у окружењу – Варденик-Бесна Кобила и коридора X, модернизација и удруживање туристичких организација, и др.);
- б) Формирање пољопривредно-туристичких задруга села које могу организовати и контролисати квалитет услужно-туристичких програма домаћинства удружених у сеоску кооперативу; и др.

Управљање заштитом, развојем и уређењем подручја Просторног плана би требало да се заснива на координисаном деловању Републике управе, локалних самоуправа на подручју слива акумулације „Јелашница“ и других корисника изворишта водоснабдевања, туристичких простора, путем јавног институционално-организационог аранжмана за имплементацију компензационих шема и програма (из јавних прихода Републике, града/општина корисника вода акумулације „Јелашница“ и/или из дела економске цене пружања водопривредних услуга). Део послова за имплементацију приоритетних инвестиција од заједничког интереса за више јединица локалне самоуправе може се поверити и Центру за развој Јабланичког и Пчињског округа.

1.2. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Кључни учесници у остваривању Просторног плана, у складу са својим надлежностима и делокругом рада су: републички ресорни органи, јавна предузећа и посебне организације; скупштине града Врања, општина Сурдулица и Владичин Хан.

Кључни учесници на републичком нивоу управљања су министарства са одговарајућим дирекцијама и управама надлежним за послове водопривреде, здравља, пољопривреде, шумарства, рударства, саобраћаја, туризма и изградњу објеката; као и јавна предузећа надлежна за послове водопривреде, шумарства, електропривреде и путева. У остваривању Просторног плана одговарајуће учешће имаће и министарства надлежна за послове заштите животне средине и просторног планирања, рударства, туризма и привреде; овлашћено предузеће надлежно за одржавање и управљање акумулацијом „Јелашница“, као и заводи надлежни за заштиту природе и споменика културе.

У остваривању Просторног плана одговарајуће учешће узеће и месне заједнице, градска/општинска јавна комунална предузећа, дирекције за урбанизам и грађевинско земљиште и друге дирекције и установе с подручја Врања, Сурдулице и Владичиног Хана. Поред наведених учесника неопходно је анимирати и организовати учешће других актера у остваривању овог Просторног плана, у првом реду власнике непокретности, привредна предузећа, асоцијације произвођача, невладине организације и друге актере.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни план ће се спроводити двојачко:

1) непосредно:

- издавањем локацијских услова на основу планских решења и пропозиција овог Просторног плана у зони његове директне примене, за објекте у функцији водопривреде који се налазе у зонама I и II акумулације „Јелашница” и у коридору цевовода сирове воде.

2) индиректно:

- применом и разрадом планских решења овог Просторног плана у просторним плановима јединица локалне самоуправе за територије града Врања, те општина Сурдулица и Владичин Хан;
- разрадом планских решења урбанистичким плановима и секторским плановима;
- применом планских решења Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора Ниш-Република Македонија на делу у обухвату овог Просторног плана - на делу КО Полон, Декутинце и Грамађе, у општини Владичин Хан).

2.1. СПРОВОЂЕЊЕ И РАЗРАДА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПРОСТОРНИМ И УРБАНИСТИЧКИМ ПЛАНОВИМА, УРБАНИСТИЧКО-ТЕХНИЧКОМ ДОКУМЕНТАЦИЈОМ И ПРОГРАМИМА

Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора Ниш-Република Македонија усклађен је са овим Просторним планом и спроводи се у границама обухвата тог планског документа који се односи на изградњу инфраструктурног коридора и пратећих објеката и садржаја у његовој функцији.

Предвиђени Просторни план подручја посебне намене туристичког комплекса и скијалишта Бесна Кобила-Варденик (са регулационом разрадом) биће усклађен са овим планским документом у погледу успостављених режима заштите изворишта и спроводиће се у границама обухвата тог планског документа који се односи на правила уређења туристичког комплекса и скијалишта. Скупштине општина/града ускладиће у целости просторне планове јединица локалне самоуправе и урбанистичке планове на обухваћеном делу територије својих општина/града са планским концепцијама, решењима и пропозицијама овог Просторног плана пре њиховог доношења, односно донете просторне и урбанистичке планове у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог планског документа. До усклађивања са овим Просторним планом, просторни планови обухваћених јединица локалне самоуправе и урбанистички планови ван граница зона I и II акумулације „Јелашница” могу се спроводити у деловима који су усклађени са планским концепцијама, решењима и пропозицијама овог Просторног плана.

На основу овог Просторног плана скупштина општине Сурдулица донеће у периоду до 2020. године следеће урбанистичке планове:

1. План детаљне регулације за подбрански део акумулације „Јелашница“;
2. План детаљне регулације за обилазницу око језера у зони II акумулације;
3. План детаљне регулације за објекте заштите од ерозије у горњем сливу „Јелашница“ дуж притока Јелашнице (односно водотока Новоселска Радоњска Гнојишка и Барисавичка река).
4. План детаљне регулације за систем наводњавања атара села Јелашница.

До доношења планова детаљне регулације из претходног става, надлежан орган може да изда информацију о локацији и локацијске услове за реконструкцију или замену постојећих новим објектима на основу режима заштите, решења и правила овог Просторног плана. На основу планских решења и пропозиција утврђених овим Просторним планом, надлежан орган издаваће информацију о локацији и локацијске услове за изградњу нових објеката у зони II акумулације „Јелашница“ (у складу са правилима за ову зону из дела III 2. Просторног плана) за чије делове није предвиђена израда одговарајућих урбанистичких планова.

Грађевинска подручја насеља дата су оријентационо на рефералним картама Просторног плана. Грађевинска подручја насеља ближе се утврђују просторним плановима јединица локалне самоуправе. У зони III акумулације „Јелашница“, грађевинска подручја туристичких комплекса и скијалишта ће бити утврђена на основу Просторног плана подручја посебне намене туристичког комплекса и скијалишта Бесна Кобила-Варденик (са регулационом разрадом).

У периоду после 2020. године, скупштина општине Сурдулица донеће по потреби одговарајуће урбанистички план за сеоско-туристичко насеље Јелашница (за које је утврђен

шматски прикази уређења у склопу просторног плана јединице локалне самоуправе Сурдулица), којим ће се ближе дефинисати грађевинско подручје

На основу Закона о заштити животне средине (чл. 35. и 36.), Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, у току имплементације Просторног плана препоручује се израда стратешких процена утицаја на животну средину за наведене урбанистичке планове, уз претходно прибављено мишљење надлежног органа за послове заштите животне средине.

2.2. СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА У СЕКТОРСКИМ ПЛАНОВИМА И ПРОГРАМИМА

Спровођење и разраду планских концепција, решења и пропозиција утврђених Просторним планом у секторским плановима и програмима у складу са законом обезбеђују:

- 1) министарство надлежно за водопривреду, тј. Републичка дирекција за воде, у сарадњи са ЈВП „Србијаводе“, ВПЦ „Сава-Дунав“ и управљачем изворишта водоснабдевања „Јелашница“ усклађивањем и спровођењем програма антиерозивне заштите слива акумулације и програма мониторинга квалитета воде у сливу акумулације „Јелашница“;
- 2) министарство надлежно за здравље које је издати решење о одређивању зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања акумулације „Јелашница“ по захтеву органа локалних самоуправа града Врања и општина Сурдулица и Владичин Хан, а на основу Елабората о зонама санитарне заштите изворишта водоснабдевања акумулације „Јелашница“;
- 3) скупштине обухваћених општина/града доношењем средњорочних и годишњих програма развоја водоводне и канализационе инфраструктуре; планова управљања отпадом; плана проглашења ерозивних подручја и оперативног плана заштите од поплава за воде II реда;
- 4) скупштине обухваћених општина/градова, у сарадњи са министарством надлежним за пољопривреду и шумарство, асоцијацијама пољопривредних произвођача и власницима земљишта, доношењем интегралних програма уређења пољопривредног земљишта у зонама II и III акумулације „Јелашница“, програма ревитализације пашњачког сточарења и програма развоја органске производње хране;
- 5) ЈП за газдовање шумама „Србијашуме“ ревизијом основа газдовања шумама за газдинске јединице које су обухваћене овим Просторним планом, а у сарадњи са власницима земљишта израдом програма газдовања шумама;
- 6) ЈП „Путеви Србије“ надлежно за управљање државним путевима, у сарадњи са надлежним управама општина/града, усклађивањем средњорочних и годишњих програма изградње, рехабилитације и одржавања државних путева;
- 7) скупштине обухваћених општина/града, уз помоћ надлежног министарства, туристичких организација, различитих невладиних и других организација, доношењем програма одрживог развоја туризма;
- 8) управе обухваћених општина/града, у сарадњи с министарством надлежним за заштиту животне средине, усклађивањем и реализацијом локалних акционих програма заштите животне средине преко локалних Агенди 21 (тзв. ЛЕАП);
- 9) скупштине обухваћених општина/града доношењем и спровођењем локалних планова управљања отпадом;
- 10) скупштине обухваћених општина/градова доношењем програма и плана мониторинга животне средине (воде, ваздуха, буке, земљишта и др.) и програма праћења документације о стратешким проценама утицаја планова и проценама утицаја пројеката на животну средину.

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Полазећи од планских циљева и решења, приоритетне активности на имплементацији Просторног плана утврђују се за прву фазу имплементације до 2020. године, и обухватају:

1. Изградња, развој, уређење и заштита водопривредног објекта „Јелашница“

Планско решење 1:	<i>Изградња система водоснабдевања „Јелашница“</i>
Приоритетне активности:	<ul style="list-style-type: none"> – Решавање имовинско правних односа – Израда техничке документације – Изградња објекта система водоснабдевања – Успостављање строгог режима заштите изворишта водоснабдевања у зонама I и II.

2. Заштита животне средине и изворишта водоснабдевања

Планско решење 1:	<i>Заштита животне средине и акумулације „Јелашница“ од загађивања</i>
Приоритетне активности:	<ul style="list-style-type: none"> – Санитација делова насеља Стајковце и Ново Село на нивоу домаћинства, – Решавање проблема доспевања испирних вода из јаловишта рудника „Грот“ у слив Јелашнице. – Извођење антиерозивних радова у сливу „Јелашнице“, – Регулација мањих водотока у зонама очуваних екосистема по принципима „натуралне регулације“.

3. Унапређење пољопривредне производње

Планско решење 1:	<i>Унапређење стања пољопривредног земљишта</i>
Приоритетне активности:	<ul style="list-style-type: none"> – Почетак изградња објекта система за наводњавање

4. Побољшање путне инфраструктуре

Планско решење 1:	<i>Побољшање услова за безбедно и функционалније одвијање саобраћаја и повезивање садржаја туристичке понуде</i>
Приоритетне активности:	<ul style="list-style-type: none"> – Изградња приступних путева до бране – Изградња пута дуж десне обале акумулације „Јелашница“ – Изградња мреже туристичких, спортских и излетничких стаза

5. Развој енергетских и комуналних система и објекта

Планско решење 1:	<i>Побољшање водоснабдевања становништва у сливу акумулације</i>
Приоритетне активности:	<ul style="list-style-type: none"> – Инфраструктурно опремање система водоснабдевања електричном енергијом и водовима електронских комуникација

6. Заштита природних и културних добара

Планско решење 1:	<i>Заштита, презентација и контролисано коришћење акумулације као стабилног водног екосистема и природних добара планираних за заштиту</i>
Приоритетне активности:	<ul style="list-style-type: none"> – Покретање/наставак већ започетих иницијатива за истраживање, вредновање и заштиту клисуре Масурице у форми специјалног резервата природе и клисуре Новоселске реке уз евентуално укључивање и сливног подручја изворишта „Јелашница“ у целисти, у форми заштићеног предела.

7. Заштита од елементарних непогода и услови одбране

Планско решење 1:	<i>Заштита низводног подручја и становништва од поплавног таласа при рушењу бране „Јелашница“</i>
Приоритетна активност:	<ul style="list-style-type: none"> – Обележавање поплавног таласа на терену у случају пробијања бране и организовање адекватних активности и мера. – Успостављање система оскултационог осматрањем и систематске контроле објекта и бране, израдом студије ризика са анализама могућих сеизмичких деформација терена и унапређењем инфраструктуре за обавештавање, узбуђивање и евакуацију становништва.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Ефикасност имплементације Просторног плана условљена је обезбеђењем координације предвиђених активности и различитих актера/учесника. Полази се од искустава земаља ЕУ да се успешна координација може обезбедити применом мултисекторског приступа – комбинације мера и инструмената различитих политика према тематским областима и проблемима који се планом решавају, као и успостављањем институционално-организационих аранжмана и партнерства на различитим релацијама (јавни - приватни сектор, јавне - независне институције / организације, ниво управљања - јавност и др.). Основне мере и инструменти различитих политика за имплементацију планских решења Просторног плана базирани су на постојећем систему управљања у Србији, у одређеној мери се сугеришу мере и инструменти који ће, према очекивањима, бити дефинисани и примењивани током фазе приступања ЕУ. Мере и инструменти за имплементацију Просторног плана су отворени за усклађивање с променама система управљања и планирања у Србији у току остваривања овог Плана.

За остваривање планских концепција, решења и пропозиција Просторног плана најзначајнија је примена следећих **мера и инструмената секторских политика**:

1) **развоја регионалних водопривредних система и заштите животне средине:**

- обезбеђење финансијских средстава министарства надлежног за водопривреду, тј. Републичке дирекције за воде, управљача и корисника изворишта водоснабдевања, скупштина града Врања и општина Сурдулица и Владичин Хан и приватног сектора, уз конкурисање за коришћење средстава претприступних програма ЕУ, за реализацију радова на канализационој мрежи, ППОВ и санитацији објеката и насеља у зонама II и III акумулације „Јелашница“;
- усклађивање продајне цене воде и свих водопривредних услуга према начелу да се покрију сви трошкови прете репродукције система и трошкови заштите изворишта водоснабдевања, као и део трошкова проширене репродукције;
- удруживање средстава јавних прихода Републике Србије и управа града Врања и општина Сурдулица и Владичин Хан у области водопривреде и заштите животне средине за реализацију приоритетних активности утврђених овим Просторним планом-

2) **заштите и коришћења пољопривредног земљишта и одрживог развоја пољопривреде:**

- обезбеђење услова за повољну кредитну политику за инвестирање у: програме уређења пољопривредно-шумског земљишта; програме ревитализације пашњачког сточарења; и програме развоја органске производње;
- обезбеђење пореске подршке диверзификовању сеоске привреде и интегралном управљању природним ресурсима, применом следећих мера: ороченом ослобађању од пореза, како за планирану изградњу туристичких објеката и других услужних делатности на селу, тако и за улагања у оснивање малих и микро предузећа за откуп и прераду локалних пољопривредних производа, откуп и примарну прераду шумских плодова, лековитог и ароматичног биља, ветеринарских станица, сервиса за пољопривредну механизацију и сл.; пореским стимулацијама за младе пољопривреднике који преузимају напуштена и старачка газдинства, као и за произвођаче који уводе методе органске производње, улажу у унапређење интегралне производње воћа, оснивају матични запат за пашњачко сточарење и сл; смањењем пореза на пренос апсолутних права коришћења непокретности при куповини пољопривредног земљишта и напуштених стамбених и економских зграда у селима; смањењем/ослобађањем од пореза на закуп пољопривредног земљишта и др.; и
- обезбеђење буџетске подршке Републике увођењем директних субвенција и подстицаја за рурални развој, који се односе на: (1) одржавање и унапређење пољопривредне производње и пласмана; (2) обнову и развој сеоске инфраструктуре; (3) развој и промоцију руралних области, заштиту животне средине и сеоских предела; и (4) развој и промоцију органске производње; приоритетно је коришћење средстава за следеће намене: пошумљавање терена угрожених ерозијом; подршка интегралним пројектима за успостављање пашних производних система у брдско-планинским областима; кошење брдско-планинских ливада за припрему сена; подршка интегралним пројектима руралног развоја; и сл.; промовисање и заштита органских производа; промовисање и заштита локалних производа; доградња и адаптација објеката и набавка опреме на газдинствима за бављење агро, руралним и другим видовима туризма, и др.

3) заштите и коришћења шума, одрживог развоја шумарства и ловства:

- удруживање средстава јавних предузећа и јавних прихода града Врања и општина Сурдулица и Владичин Хан, у области шумарства и водопривреде с приватним сектором, за финансирање: (а) унапређење стања постојећих шума (ЈП „Србијашуме” и сопственици шума на подручју Просторног плана); (б) пошумљавање и одржавање шума заштитног карактера у сливу акумулације „Јелашница“ (Републичка дирекција за воде при Министарству пољопривреде и заштите животне средине, ЈВП „Србијаводе”, градска/општинске управе и сопственици шума на подручју Просторног плана); (в) заштите и очувања природних добара и биодиверзитета (Управа за животну средину при надлежном министарству, управљач заштићеног подручја, власници непокретности и невладине организације);
- удруживање средстава која се издвајају из буџета Републике Србије преко надлежног министарства и средстава корисника ловишта, за потребе улагања у заштиту, производњу и узгој дивљачи.

4) развоја инфраструктурних система и комуналних објеката, и то:

- удруживање средстава која се издвајају из буџета Републике Србије преко надлежних министарстава, јавног предузећа надлежног за управљање државним путевима и јавних прихода градова и општина за државне и општинске путеве, за пројекте изградње и рехабилитације саобраћајне мреже;
- удруживање средстава јавних прихода града Врања и општина Сурдулица и Владичин Хан и приватног сектора, уз конкурисање за коришћење средстава претприступних програма ЕУ, за развој локалне комуналне инфраструктуре; и
- удруживање средстава јавних прихода јединица локалних самоуправа на подручју Просторног плана и приватног сектора, уз конкурисање за коришћење средстава претприступних програма ЕУ и средстава Европске банке за обнову и развој (ЕБРД), Светске банке за инвестиционе програме и других кредитних и средстава из донација за санитарно безбедно депоновање комуналног отпада.

5) одрживог развоја туризма, и то:

- удруживање средстава која се издвајају из буџета Републике Србије преко надлежног министарства и јавних прихода града Врања и општина Сурдулица и Владичин Хан у области туризма с приватним сектором;
- обезбеђење подршке стимулативних и дестимулативних мера пореске политике: ослобађање или смањење пореза на добит; ослобађање или смањење пореза на новозапослене; диференциране боравишне таксе и туристичке накнаде; пенали за изградњу неадекватних капацитета на туристичким локацијама; убрзана амортизација, концесије, ниже царине на увоз опреме и др; и
- развој модела уговорног повезивања/организовања, односно различити видови кластерског и дестинацијског удруживања (републичких, регионалних и локалних) туристичких субјеката, у креирању понуде туристичких простора; избор управљача и контрола ефикасности управљања одрживим развојем туризма, реализацијом програма развоја туризма и пројеката развоја туристичке инфраструктуре и супраструктуре, односно уређењем грађевинских подручја/локација туристичких дестинација.

Уговор о систему компензација (услова, обрачуна, модалитета и аранжмана) власницима земљишта и титуларима својине над земљиштем за настале штете, ускраћивање и умањење добити (у развоју пољопривреде и села, локалних инфраструктурних система, комуналних објеката, јавних служби, туризма и др.) због ограничења у развоју локалних заједница на подручју Просторног плана ради спровођења режима и мера заштите у зонама санитарне заштите републичког изворишта водоснабдевања, заједнички утврђују месне заједнице у сливу акумулације „Јелашница“ са управама града Врања и општина Сурдулица и Владичин Хан, ЈВП „Србијаводе”, корисник и управљач изворишта водоснабдевања, као и остала јавним предузећима корисника водопривредног система „Јелашница“, уз стручну и организациону подршку надлежних министарстава, одговарајућих управа, агенција и/или фондова. Таквим уговором створили би се услови за реализацију одговарајућих компензација локалном становништву и предузетницима, развој инфраструктуре, активности и функција јавног значаја као и за стимулацију постојећих и развој нових еколошки прихватљивих делатности компатибилних са функцијама и заштитом изворишта водоснабдевања.